

บทที่ 5

การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของแฟนคลับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์

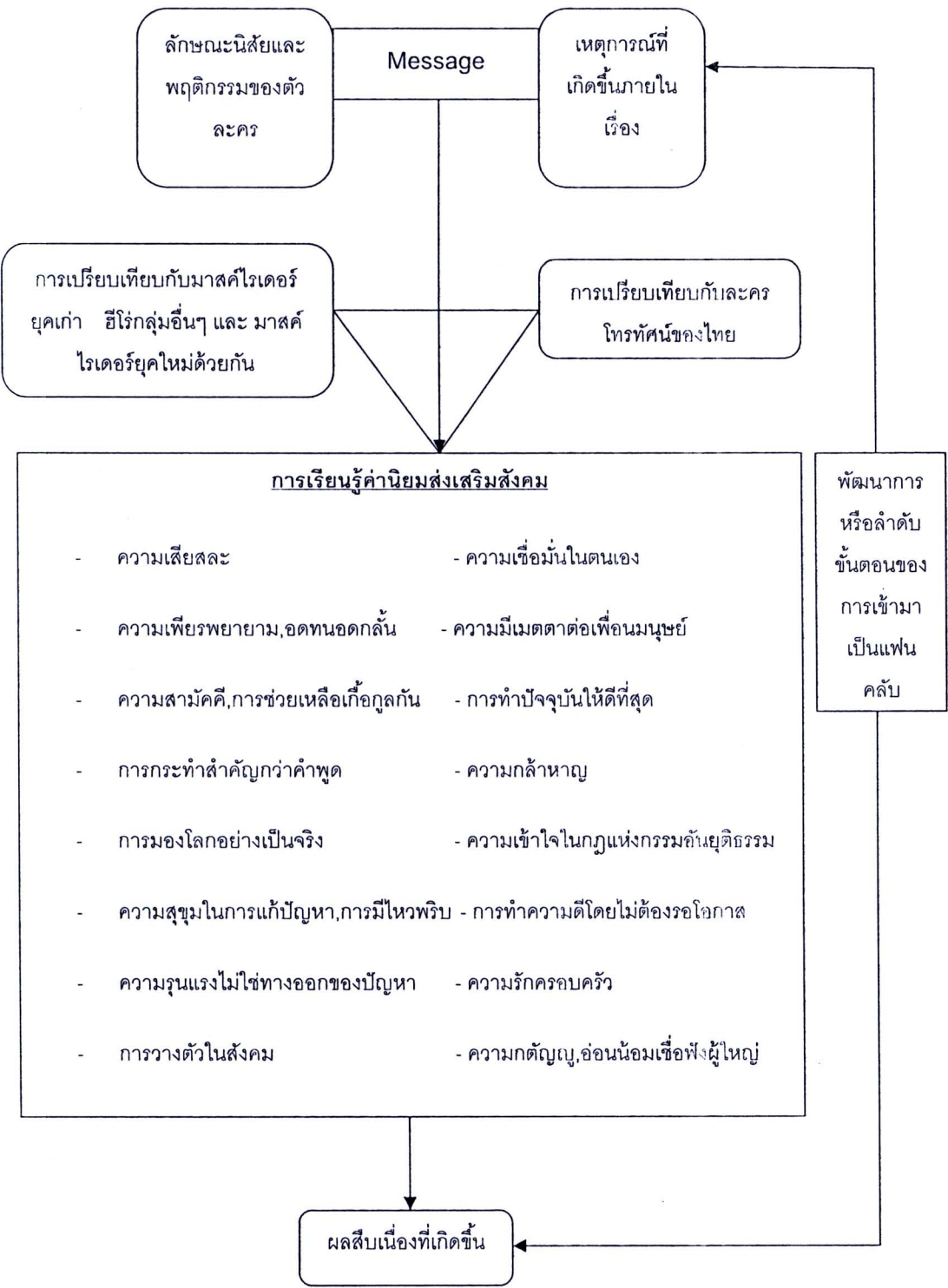
สืบเนื่องจากปัญหานำการวิจัยในข้อที่ 1 ซึ่งมีคำถามว่า "แฟนคลับมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หรือไม่ อย่างไร" นั้น จากการวิจัยทำให้สามารถสรุปได้ว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่ตนชื่นชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถกล่าวได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่เด่นชัดของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่แฟนคลับสามารถสังเกตเห็นได้จากความเป็นฮีโร่ของพวกเขา

ทั้งนี้ จากการวิจัยยังพบอีกด้วยว่า นอกจากจะมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนที่เป็นแฟนคลับแล้ว ยังมีผลสืบเนื่องในด้านต่างๆที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังจากที่แฟนคลับเกิดความชื่นชอบและเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่อีกด้วย

ในหัวข้อการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของกลุ่มแฟนคลับออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

- 1) ประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่
- 2) ที่มาของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่
- 3) ผลสืบเนื่องที่เกิดจากการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่
- 4) พัฒนาการหรือลำดับขั้นตอนของการเข้ามาเป็นแฟนคลับ

โดยภาพรวมทั้งหมดของผลการวิจัยในบทนี้ สามารถสรุปโดยรวมเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 2 ภาพรวมของผลการวิจัยเรื่องการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ของกลุ่มแฟนคลับ

ทั้งนี้ ในการนำเสนอข้อมูลประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอข้อมูลที่ได้โดยนำข้อมูลจากการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพมาสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยเน้นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักร่วมกับการนำตัวเลขที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาสนับสนุนคำตอบของกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า คำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นสามารถเป็นตัวแทนภาพรวมของแฟนคลับส่วนใหญ่ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คนได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 470 คน ใน 14 ประเด็น อันได้แก่

- 1) ความพยายามเพื่อบรรลุสิ่งที่มุ่งหวัง
- 2) ความอดทนอดกลั้นเมื่อต้องพบกับเหตุการณ์ต่างๆที่ไม่พึงปรารถนา
- 3) การไม่ตัดสินผู้อื่นโดยดูจากรูปร่างภายนอก หรือ ฟังข่าวลือมา
- 4) ความกล้าหาญเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ
- 5) ความสุขุมรอบคอบเมื่อต้องลงมือทำสิ่งใดก็ตาม
- 6) ความมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่
- 7) ความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อต้องแก้ไขปัญหากำลังเผชิญอยู่
- 8) ความยุติธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- 9) การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม
- 10) ความสามัคคีในหมู่คณะ
- 11) การพึ่งพาอาศัยกันระหว่างเพื่อนฝูงและคนรอบข้าง
- 12) ความเมตตา เห็นอกเห็นใจกับเพื่อนมนุษย์
- 13) ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้หลักผู้ใหญ่
- 14) ความกตัญญูทวดต่อผู้มีพระคุณ

ซึ่งการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในแต่ละประเด็นของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1) ประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุด มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาถึงประเด็นหรือเรื่องราวที่เกี่ยวกับค่านิยมส่งเสริมสังคมต่างๆที่แฟนคลับซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 24 คนได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ รวมทั้งศึกษาประโยชน์ต่างๆที่เกิดขึ้นจากความชื่นชอบเหล่ามาสค์ไรเดอร์ โดยดูว่ามีค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องอะไรบ้างที่แฟนคลับได้เรียนรู้หรือมีประโยชน์อะไรบ้างที่เกิดขึ้นกับตัวของแฟนคลับ โดยประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับได้เรียนรู้ นั้น สามารถแบ่งเป็นประเด็นหลักได้ 2 ประเด็น คือ

- 1.1) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมเกี่ยวกับการใช้ชีวิต
- 1.2) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง

ทั้งนี้ ค่านิยมส่งเสริมสังคมใน 2 ประเด็นหลักข้างต้น ผู้วิจัยได้จัดทำตารางเพื่อนำเสนอภาพรวมของรายละเอียดทั้งหมด โดยนำเสนอค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับมีการเรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

ประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคม	จำนวนแฟนคลับที่มีการเรียนรู้		
	การวิจัยเชิงคุณภาพ (N=24)	การวิจัยเชิงปริมาณ (N=470)	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้
1.1) ค่านิยมส่งเสริมสังคมเกี่ยวกับการใช้ชีวิต			
1.1.1) ความเพียรพยายาม,อดทนอดกลั้น	11	4.07	สูง
1.1.2) การกระทำสำคัญกว่าคำพูด	7	3.83	สูง
1.1.3) การมองโลกอย่างเป็นจริง	5	-	-
1.1.4) ความกล้าหาญ	3	4.24	สูงมาก
1.1.5) ความสุขุมในการแก้ปัญหา,การมีไหวพริบ	3	3.91	สูง
1.1.6) ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	4.15	สูง
1.1.7) การทำปัจจุบันให้ดีที่สุด	2	-	-

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเภทของค่านิยมส่งเสริมสังคม	จำนวนแฟนคลับที่มีการเรียนรู้		
	การวิจัยเชิงคุณภาพ (N=24)	การวิจัยเชิงปริมาณ (N=470)	
		ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้
1.1) ค่านิยมส่งเสริมสังคมเกี่ยวกับการใช้ชีวิต (ต่อ)			
1.1.8) ความเข้าใจในกฎแห่งกรรมอันยุติธรรม	2	4.08	สูง
1.1.9) การทำความดีโดยไม่ต้องรอโอกาส	1	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม		4.05	สูง
1.2) ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง			
1.2.1) ความเสียสละ	14	4.12	สูง
1.2.2) ความสามัคคี,การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	8	3.97	สูง
1.2.3) การวางตัวในสังคม	4	-	-
1.2.4) ความมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์	4	4.08	สูง
1.2.5) ความกตัญญู,อ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่	2	3.62	สูง
1.2.6) ความรักครอบครัว	2	-	-
1.2.7) ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของปัญหา	2	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม		3.95	สูง

(หมายเหตุ : ในช่องที่ไม่มีค่าเฉลี่ยจากการวิจัยเชิงปริมาณ หมายถึง ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้นอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม)

จากตารางข้างต้น พบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการใช้นั้นเป็นค่านิยมส่งเสริมสังคมที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ในระดับที่สูงกว่าค่านิยมเกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 ในขณะที่การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมเกี่ยวกับบุคคลรอบข้างนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.95 แต่อย่างไรก็ดี ยังคงกล่าวได้ว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมทั้ง 2 ประเภทอยู่ในระดับที่สูงไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าจะเป็นค่านิยมส่งเสริมในประเภทใดก็ล้วนแล้วแต่เป็นค่านิยมที่สำคัญสำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัยในปัจจุบันแทบทั้งสิ้นเช่น ค่านิยมในเรื่องของความเสียสละที่ถือเป็นการต่อต้านค่านิยมเรื่องความเห็นแก่ตัว หรือค่านิยมในเรื่องของความเพียรพยายามที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันซึ่งมักต้องพบเจอกับอุปสรรคหลากหลายรูปแบบที่จำต้องฝ่าฟันไปได้ และในสถานการณ์เช่นนี้เองที่ความเกียจคร้าน หรือ

ความท้อถอย อาจทำให้เราไม่สามารถก้าวพ้นอุปสรรคต่างๆ เหล่านั้นจนส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในภายหลังได้

แต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าจากค่านิยมส่งเสริมสังคมดังกล่าวข้างต้น ไม่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องที่เกี่ยวกับอบายมุข เช่น เรื่องยาเสพติด หรือ เรื่องเพศ ซึ่งถือเป็นค่านิยมที่มีความสำคัญต่อบุคคลทุกเพศทุกวัยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ค่านิยมดังกล่าวไม่ได้เป็นค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เด่นชัดของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่ทำให้กลุ่มแฟนคลับสามารถสังเกตเห็นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ค่านิยมส่งเสริมสังคมต่างๆ ที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมเกี่ยวกับการใช้ชีวิต

การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงในที่นี้ โดยทั่วไปอาจเป็นเรื่องที่คนทั่วไปรู้จักกันดี แต่ไม่ได้ใส่ใจหรือคิดที่จะเปิดรับ แต่ในฐานะที่เรื่องราว ดังต่อไปนี้ เป็นเรื่องราวที่ได้มาจากการเรียนรู้ ได้รับการถ่ายทอดหรือบ่มเพาะผ่านทางมาสค์ไรเดอร์ ยุคใหม่ซึ่งเป็นฮีโร่ที่กลุ่มแฟนคลับชื่นชอบ เรื่องราวเหล่านั้นจึงอาจถูกเพิ่มมูลค่ากลายเป็นสิ่งที่ทำ ให้กลุ่มแฟนคลับได้เรียนรู้ว่าในชีวิตของบุคคล การจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องผ่านหรือเผชิญ กับอะไรมาบ้าง โดยค่านิยมส่งเสริมสังคมเหล่านั้นมีเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ทั้งหลายทำหน้าที่ เป็นสื่อบุคคลที่กำลังถ่ายทอดเรื่องราวไปสู่ผู้รับซึ่งจากการวิจัยพบว่า ประเภทของค่านิยมส่งเสริม สังคมที่กลุ่มแฟนคลับได้เรียนรู้จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น มีดังนี้

1.1.1) ความเพียรพยายาม, อดทนอดกลั้น

ผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำให้ทราบว่า เรื่องของความเพียรพยายามฝ่าฟันอุปสรรค เพื่อมุ่งหน้าไปสู่ความสำเร็จที่รออยู่เบื้องหน้า รวมทั้ง ความอดทนอดกลั้นต่อความยากลำบากทั้ง ทางร่างกายและจิตใจนั้นเป็นเรื่องที่แฟนคลับ 11 คนจากทั้งหมด 24 คนสามารถเรียนรู้ได้จากตัว เหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หลายคน ซึ่งจากการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการและการสัมภาษณ์ อย่างเป็นทางการ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ในเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เหล่านั้นนั้น นอกจาก พวกเขาจะได้แสดงความเก่งกาจและความเฒ่าตามแบบฉบับยอดมนุษย์แปลงร่างให้แฟนคลับได้ ประทับใจแล้วนั้น อีกสิ่งหนึ่งที่ได้รับการบอกเล่าผ่านเนื้อเรื่องออกมาให้กลุ่มแฟนคลับได้รับรู้ไป

พร้อมกัน นั่นก็คือ “เส้นทางการฝึกฝน” อันยาวนานและโหดร้ายที่เหล่าตัวละครเอกผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ต้องฝ่าฟัน เพื่อให้ได้มาซึ่งพลังอันแข็งแกร่งในการต่อกรกับเหล่าปีศาจร้ายที่ยิ่งนานวันก็จะยิ่งทวีความร้ายกาจมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าพลังใหม่นั้นจะหมายถึง การแปลงร่างได้ในครั้งแรก การได้ร่างใหม่ที่แข็งแกร่งกว่าเดิม หรือ การใช้อาวุธใหม่ก็ตาม แต่ไม่ว่าจะเป็นความแข็งแกร่งแบบไหน ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เหล่าตัวเอกเหล่านี้ต้องมีเพื่อไขว่คว้าพลังนั้นมา นั่นก็คือ ความเพียรพยายามและความอดทนอดกลั้น เช่น

“ส่วนตัวผมชอบซีรีส์ HIBIKI ครับ บุคลิกดูเป็นผู้ใหญ่ แต่ก็มีความเป็นเด็กแฝงอยู่บ้าง แล้วการจะเป็นไรเดอร์ต้องฝึกฝนร่างกายให้แข็งแรง ไม่ใช่แค่ใส่เข็มขัดแปลงร่างแล้วจะมีพลัง มันควรมีอะไรมากกว่านั้น”

(ต้อง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

จากข้างต้น จะเห็นได้ว่าเส้นทางการเข้ามาเป็นมาสค์ไรเดอร์สำหรับฮิบิกินั้นไม่ใช่เรื่องง่ายๆ แต่นั่นก็เป็นเพียงจุดเริ่มต้นสำหรับบททดสอบใหม่เขาที่จะต้องเผชิญต่อไปในอนาคตเมื่อเหล่าสุรมาคาโมเน่วันมีแต่จะแข็งแกร่งขึ้นเรื่อยๆ การเข้ามาเป็นมาสค์ไรเดอร์นั้นว่ายากแล้ว แต่การฝึกฝนเพื่อให้ได้พลังใหม่เพื่อมาต่อกรกับเหล่าร้ายก็หนักหนาไม่แพ้กัน

“... ฮิบิกิเป็นภาคหนึ่งที่ต่างจากไรเดอร์ภาคอื่นๆ ไรเดอร์ภาคอื่นๆ การจะพัฒนาเป็นฟอร์มใหม่ต้องใช้อุปกรณ์สารพัดอย่าง แต่ตอนที่ฮิบิกิ ¹พัฒนาเป็นร่างคุเรโน ² มันต่างกันออกไป ฮิบิกิใช้ความสามารถของตัวเอง ฝึกฝนทั้งร่างกาย ทั้งจิตใจ จนได้ร่างคุเรโนมา นี่แสดงถึงความเอาใจจริง เอาใจ ความไม่ย่อท้อ และการมุ่งมั่นให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยไม่พึ่งพาสิ่งของนอกกาย ทุกอย่างมันขึ้นอยู่กับตัวเองทั้งนั้น”

(วิศว สุวัฒนาวินิจ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

¹ ฮิบิกิ หมายถึง ชายหนุ่มอายุ 32 ปี ผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ฮิบิกิ (Masked Rider Hibiki) มีจิตใจอ่อนโยนและรักความยุติธรรมอย่างแรงกล้า เป็นคนอารมณ์ดี ชี้เส้น แต่จริงจังกับงาน ตอนที่อายุได้ 16 เขาได้ก้าวข้ามความบอบช้ำทางจิตใจเรื่องเพื่อนหันมาฝึกฝนอย่างหนักจนได้รับพลังพิเศษแปลงร่างเป็นนักรบอสูร

² คุเรโน (Kurenai) หมายถึง ร่างเพิ่มพลังของมาสค์ไรเดอร์ฮิบิกิที่ถูกอาบด้วยเปลวเพลิงชำระล้าง จะมีพลังสูงขึ้นหลายเท่า มีสีกายเปลี่ยนเป็นสีแดง และสามารถกำจัดมาคาโมเน่ด้วยการโจมตีเพียงครั้งเดียว โดยฮิบิกิจะสามารถอยู่ในร่างนี้ได้นาน 1 ชั่วโมง

ยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ยังมีความสอดคล้องกับ ผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 470 คน มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมใน ประเด็นนี้อยู่ในระดับที่ “สูงมาก” อีกด้วย ดังข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยจากประเด็นคำถามในเรื่องการ เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ยกมาจากการวิจัยเชิงปริมาณ

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ ความเพียรพยายามและความอดทนอดกลั้น

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความพยายามเพื่อบรรลุสิ่งที่มุ่งหวัง	4.26	สูงมาก
ความอดทนอดกลั้นเมื่อต้องพบกับเหตุการณ์ต่างๆที่ไม่พึงปรารถนา	3.88	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	สูง

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผลการวิจัยมี ความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม ในประเด็นนี้ โดยมีการเรียนรู้อยู่ในระดับที่สูงและสูงมาก ซึ่งในประเด็นของความอดทนอดกลั้น นั้น ผู้วิจัยยังได้พบอีกว่า ไม่เพียงแต่แฟนคลับจะได้เรียนรู้ถึงลักษณะของความอดทนอดกลั้นต่อ การฝึกฝนอันแสนโหดร้ายทารุณเท่านั้น หากแต่ความอดทนอดกลั้นในการต่อสู้กับจิตใจของตนเอง ก็ยังเป็นความอดทนอดกลั้นอีกลักษณะหนึ่งที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างสามารถสังเกตเห็นได้จาก เหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ เช่น

“อย่างฮาจิเมะ ³ เขาเป็นคนที่สู้กับตัวเองตลอดเวลา ตัวเองเป็น Undead ⁴ ใช่ว่ามนุษย์ ตัวเองมีสันดานโหดร้าย แต่ก็พยายามที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมนุษย์”
(วาริช ศรีสุขสวัสดิ์ , สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

“อย่างตอนที่ยูสุเกะ ⁵ ควบคุมอัลติเมทคูเกะ ⁶ ได้นี้ก็ชอบนะเพราะการต่อสู้กับจิตใจของ ตัวเองไม่ใช่เรื่องง่ายๆ แต่เค้าทำได้”
(ธนะศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

1.1.2) การกระทำสำคัญกว่าคำพูด

สำหรับค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ ผู้วิจัยมองว่า เป็นสิ่งที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างสามารถเรียนรู้ได้จากการที่ตัวละครมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หลายๆคนเป็นตัวละครที่มีความซับซ้อนทางลักษณะนิสัย ทำให้หลายครั้งที่เราไม่อาจเข้าใจความคิดหรือเจตนาอันแท้จริงของพวกเขาผ่านทางคำพูด ลักษณะท่าทางภายนอก หรือแม้กระทั่งคำรำลือเกี่ยวกับตัวของพวกเขา ซึ่งตรงจุดนี้เองที่ทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คนจาก 24 คน ได้เรียนรู้ที่จะมองตัวละครว่าเป็นคนเช่นไรจากการกระทำไม่ใช่คำพูด โดยจากการสัมภาษณ์เจาะลึก ทำให้ทราบว่าในความเป็นตัวละครของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่คนหนึ่งๆนั้น เพียงแค่คำพูดหรือลักษณะภายนอกไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะตัดสินเขาผู้นั้นได้ว่าเป็นคนดีหรือไม่ดี ใครเลยจะรู้ว่า ปีศาจรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัวตนหนึ่งแท้ที่จริงแล้ว เขาอาจเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงามยิ่งกว่ามนุษย์แท้ๆก็ได้ ตรงกันข้ามกับมนุษย์ที่มีรูปลักษณ์ของความเป็นฮีโร่อย่างมาสค์ไรเดอร์ บางคนกลับมีเบื้องหลังที่ชั่วร้ายจนคาดไม่ถึง ความเป็นจริงที่จะตรงข้ามกับรูปลักษณ์ภายนอกและคำพูดของตัวละครเช่นนี้เองที่ทำให้กลุ่มแฟนคลับเลือกที่จะตัดสินตัวละครโดยพิจารณาจาก “การกระทำ” มากกว่า “คำพูด” เช่น

³ ฮาจิเมะ หมายถึง ไอคาวะ ฮาจิเมะ (Aikawa Hajime) ชายหนุ่มลึกลับผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์คาลิส (Masked Rider Chalice) 1 ใน 4 มาสค์ไรเดอร์จากเรื่อง มาสค์ไรเดอร์เบลล (Masked Rider Blade) ร่างที่แท้จริงของเขาคือ ไซเกอร์ อันเดดที่สามารถยึดรูปลักษณ์และความสามารถของอันเดดคนอื่นๆมาเป็นของตนเองได้

⁴ Undead หมายถึง ปีศาจในเรื่องมาสค์ไรเดอร์เบลล เป็นสิ่งมีชีวิตอมตะ มีทั้งหมด 53 ตน เมื่อ 10,000 ปีก่อน อันเดดทั้ง 53 ตนได้ต่อสู้กันเพื่อหาสิทธิ์การเป็นเผ่าพันธุ์ที่ปกครองโลกนี้ โดยผู้แพ้จะถูกผนึกศิลาผนึกไว้เป็นการถาวร ในท้ายที่สุด Human undead หรือมนุษย์ ก็เป็นผู้ชนะในศึกครั้งนั้นและทำให้เผ่าพันธุ์มนุษย์เป็นผู้ถือสิทธิ์ครองโลกนี้

⁵ ยูสุเกะ หมายถึง โกได ยูสุเกะ (Godai Yuusuke) ชายหนุ่มผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์คูกะ (Masked Rider Kuuga) ด้วยความบังเอิญ โดยปกติ เขาชื่นชอบการท่องเที่ยวผจญภัยไปในที่ต่างๆ เพื่อเก็บประสบการณ์ ทำตามความฝันของตนเองและเจริญรอยตามผู้เป็นพ่อ มักจะยกนิ้วโป้ง เป็นลักษณะประจำตัว

⁶ อัลติเมทคูกะ หมายถึง มาสค์ไรเดอร์คูกะ อัลติเมทฟอร์ม (Ultimate form) เป็นร่างที่แข็งแกร่งที่สุดของคูกะ สามารถควบคุมพลังธรรมชาติได้อย่างใจนึก แต่ข้อเสียคือ ถ้าผู้ใช้มีจิตใจในด้านมืด อัลติเมทฟอร์มจะเป็นดังอาวุธทำลายล้างโลก ดวงตาจะเป็นสีดำ

“นายอาจจะไม่เข้าใจ แต่ตอนที่มันบอกว่า “ฉันไม่ใช่เพื่อนแก” คางามิ⁷ เลยมีกำลังใจจะสู้ด้วยกำลังใจของตัวเอง แล้วเทนโด⁸ พูดว่ายังไงต่อจำได้ไหม “วันหลังมาเที่ยวบ้านฉันสิ จะทำอะไรอ้อย ๆ ให้กิน” ไม่ใช่เพื่อนแต่ชวนเหรอ? คาแร็คเตอร์ของเทนโดคือ ราชสีห์ที่ผลักดันของตัวเองลงเหว เพื่อให้มันปีนกลับขึ้นมาเอง ซึ่งพี่ก็ชอบคาแร็คเตอร์ ไม่จำเป็นต้องใช้คำพูดสวยหรูมาอ้าง แต่ใช้การกระทำมาเป็นตัวตัดสินว่าเขาดีหรือเลวมากกว่า”

(อรรณพ พุ่มพวง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

และนอกจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจะได้เรียนรู้ถึงการตัดสินใจคุณค่าของบุคคลผ่านการกระทำแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า กลุ่มแฟนคลับยังได้เรียนรู้ถึงการเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมของเพื่อนร่วมสังคมคนอื่นๆ ซึ่งมีพื้นเพทางปุมหลังที่แตกต่างจากพวกเขาอีกด้วย

“ในไฟล์ บางคนเห็นใครเป็นออลเฟน็อก⁹ มันก็ไล่ฆ่ากันหมด หรือออลเฟน็อกก็เหมือนกันไล่ฆ่ามนุษย์กระจายก็มี แต่ทาคุมิ¹⁰ มันเห็นว่าเป็นออลเฟน็อกหรือมนุษย์ก็เหมือนกัน มันอยู่ที่ว่าคนๆ นั้นเป็นยังไงมากกว่า ออลเฟน็อกดีๆ บางตนตายไป ฝ่ายมนุษย์มันก็โศกใจ ดีใจอีกตะหากฆ่าสัตว์ประหลาดได้ แต่เอาตามจริง แบบนั้นดีแล้วเหรอ? ถ้าให้เทียบกับโลกความเป็นจริงนะ ก็เหมือนเรื่องเหยียดผิว เหยียดเชื้อชาติอะ เรามีสิทธิอะไรไปตัดสินคนกลุ่มนั้น ว่าเขาเป็นคนไม่ดี แค่ว่าเขาเกิดมาในกลุ่มชนชาตินั้น ก็เหมือนออลเฟน็อก เรารู้ได้ไง ว่าคนๆ นั้นอยากเป็นออลเฟน็อก อยากเป็นสัตว์ประหลาด อยากฆ่าคน”

(ปิยธร แก้ววัฒนะ, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

ยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 470 คนมีการเรียนรู้ในเรื่องของการไม่ตัดสินบุคคลโดยดูแต่เพียงรูปลักษณ์ภายนอกหรือคำร่ำลืออยู่ในระดับที่ “สูง” อีกด้วย ดังข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยจากประเด็นคำถามในเรื่องของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ

⁷ คางามิ หมายถึง คางามิ อาราดะ (Kagami Arata) ชายหนุ่มอายุ 21 ปี ผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์กาทัค (Masked Rider Gatack) มองโลกในแง่ดีเกินไปจนบางครั้งนำพาความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและผู้อื่น

⁸ เทนโด หมายถึง เทนโด โซจิ (Tendou Souji) ชายหนุ่มอายุ 21 ปี ผู้แปลงร่างเป็น มาสค์ไรเดอร์ คาบูโตะ (Masked Rider Kabuto) มีความสามารถพิเศษรอบด้าน มักมองโลกในแง่ร้ายแต่รักน้องสาวของตนมาก

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับการไม่ตัดสินบุคคลโดยดูแต่เพียงรูปลักษณ์ภายนอกหรือคำร่ำลือ

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
การไม่ตัดสินผู้อื่นโดยดูจากรูปร่างภายนอก หรือ ฟังข่าวลือมา	3.83	สูง

จากผลสอดคล้องของข้อมูลข้างต้น ทำให้อาจกล่าวได้ว่า แพนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นไม่ใช่เพียงกลุ่มบุคคลที่ชื่นชอบและให้ความสนใจแต่เพียงเรื่องของความเท่หรืออรรถรสความตื่นเต้นจากเรื่องราวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์เพียงอย่างเดียว หากแต่พวกเขายังได้ให้ความสำคัญกับเรื่องราวที่มากกว่าความบันเทิงที่ฉาบฉวย ซึ่งก็คือ คุณค่าของความดีงามที่มาจากจิตใจของตัวละครแต่ละตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรยกย่องมากกว่ารูปร่างหน้าตาที่เป็นเพียงเปลือกนอกนั่นเอง

1.1.3) การมองโลกอย่างเป็นจริง

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ทำให้พบว่า ภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้ไม่ได้ถ่ายทอดเพียงการต่อสู้ระหว่างสีขาวและสีดำอีกต่อไป หากแต่มันคือเรื่องราวที่แฝงไปด้วยแง่มุมหลายอย่างซึ่งสอนให้ผู้ชมมองโลกตามความเป็นจริงซึ่งมีทั้งสีขาวและสีดำปะปนกันไป ไม่ขาวสุดหรือดำสุดจนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับความแตกต่างของเพื่อนร่วมสังคมคนอื่น ๆ ได้ ซึ่งในประเด็นเรื่องการมองโลกอย่างเป็นจริงนั้น เป็นประเด็นที่มีแฟนคลับจำนวน 5 คนจากทั้งหมด 24 คน ได้เรียนรู้ถึงค่านิยมส่งเสริมสังคมในข้อนี้

⁹ ออลเฟน็อก หมายถึง ออร์เฟน็อก(Orphnoch) ปีศาจในเรื่อง มาสค์ไรเดอร์ไฟส์ เป็นมนุษย์ที่มีการพัฒนาไปอีกขั้น แบ่งได้ดังนี้คือ มนุษย์ที่เป็นออร์เฟน็อกโดยถูกออร์เฟน็อกตัวอื่นฉีดสารออร์เฟน็อก โดยหัวใจจะถูกทำลายแล้วตายชั่วขณะหนึ่ง ก่อนจะฟื้นขึ้นมาเป็นออร์เฟน็อก แต่มีไขทุกคน เพราะถ้าคนนั้นไม่แข็งแรงพอ ร่างกายก็จะตายแล้วไม่ฟื้นมา อย่างที่สองคือ มนุษย์ที่ผ่านประสบการณ์ความตายมาครั้งหนึ่ง แล้วฟื้นขึ้นมาโดยธรรมชาติโดยไม่ต้องอาศัยออร์เฟน็อกมาทำให้เป็น พวกนี้เรียกว่า "ประเภททอริจินอล" ซึ่งจัดอยู่ระดับสูงในหมู่ออร์เฟน็อกด้วยกัน

¹⁰ ทาคุมิ หมายถึง อินุอิ ทาคุมิ (Inui Takumi) ชายหนุ่มพเนจรผู้ถูก โซโนดะ มารี (นางเอก) ขอให้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ไฟส์ ในยามปกติ เขาจะเป็นพนักงานซักผ้าเสื้อผ้าที่ร้านของมารี

“มันเหมือนกับที่เราได้เจอกับหนังก๊อปปี้เรื่องหนึ่งนะ จริงๆแล้วในหนังไรเดอร์มว่า ไม่มีใครดีใครชั่ว ทุกคนล้วนมีความเป็นมนุษย์อยู่ในตัว มีทั้งดีทั้งเลว แต่สำคัญอยู่ที่เลือกที่จะเป็นอย่างไร อย่างน้อยก็เข้าใจสังคมมากขึ้นนะ เราไม่ได้มองว่าโลกนี้มันมีมิติเดียว”

(วาริช ศรีสุขสวัสดิ์ , สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

และนอกจากกลุ่มแฟนคลับจะได้เรียนรู้ถึงการมองโลกอย่างเป็นจริงผ่านเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่า ในท้ายที่สุดของเรื่อง ทางผู้สร้างยังได้ชี้ให้เห็นถึงผลดีของการมองโลกอย่างเป็นจริงจนทำให้หลายๆตัวละครที่เคยชิงชังจนถึงกับจะฆ่ากันสามารถยอมรับซึ่งกันและกันแล้วหันมาร่วมมือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันต่อสู้กับศัตรูได้ เช่น

“ไรเดอร์สมัยใหม่มันโอ้ไ้มากขึ้นนะ ชอบดีกันเองบ่อยด้วย ทำให้ทราบว่าไรเดอร์แต่ละคนมันมีโอ้ไ้มะดี ไม่สนใจ ทำตามวิถีทุกอย่างเฉยๆ แต่สุดท้ายท้ายๆ มันก็ยิ่งกลับมาร่วมมือกันได้...”

(พีระพล วิริยะประกอบ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

ผู้วิจัยมองว่าในส่วนนี้ หากพิจารณาตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว ก็อาจเทียบกับสิ่งที่เรียกว่า “ตถตา” ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ช่วยให้ผู้ยึดถือพ้นจากความเศร้า เข้าใจชีวิต ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ต่างๆโดยง่าย ซึ่งนั่น ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า แฟนคลับเหล่านี้ไม่ได้ชื่นชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เพียงแค่ความสนุก ตื่นเต้น ตามแบบภาพยนตร์การ์ตูนแนวยอดมนุษย์แปลงร่างเท่านั้น หากแต่พวกเขายังได้ซึมซับ “องค์ประกอบ” อื่นๆของเนื้อหาอย่างลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครจนเป็นที่มาของการเรียนรู้ที่จะมองโลกอย่างเป็นจริงดังกล่าวอีกด้วย

1.1.4) ความกล้าหาญ

ผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพทำให้ทราบว่า เรื่องของความกล้าหาญนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่กลุ่มแฟนคลับจำนวน 3 คนจากทั้งหมด 24 คน สามารถเรียนรู้ได้จากตัวมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ โดยเฉพาะความกล้าหาญของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ที่แสดงออกอย่างชัดเจนที่สุดในการต่อสู้กับเหล่าปีศาจร้ายเพื่อปกป้องคนสำคัญรอบตัวของเขารวมทั้งเพื่อนมนุษย์คนอื่นๆ เช่น

“ข้อคิดที่ได้ คือความกล้าที่จะเผชิญหน้ากับสิ่งที่น่ากลัวครับ ซึ่งก็คงเป็นเนื้อเรื่องหลักของไรเดอร์ทุกตัว”

(ต๋อง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ส่วนใหญ่จะได้ข้อคิดดีๆเกี่ยวกับความกล้าหาญ เพื่อนหรือคู่หู ต่อสู้เพื่อปกป้องคนสำคัญมาเป็นระยะๆ เหมือนกับเทนโดที่หุ่เมต่อสู้เพื่อปกป้องฮิโยริ¹¹ ผู้ไม่รู้ว่าความจริงว่าแท้จริงแล้วตัวเองเป็นน้องสาวของเทนโด”

(โบว์ , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

นอกจากการเรียนรู้ถึงความกล้าหาญในแง่ของการเผชิญหน้ากับอุปสรรคต่างๆ ดังที่ขณะข้างต้นแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลที่ทำให้ทราบอีกด้วยว่า ความกล้าหาญของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นมิได้แสดงออกจากการมุ่งหน้าเข้าหาอุปสรรคอย่างไม่กลัวเกรงเท่านั้น หากแต่สิ่งนี้ยังเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้ตัวละครเกิดการแสดงค่านิยมส่งเสริมสังคมอื่นๆตามมา เช่น ความเสียสละหรือมิตรภาพระหว่างเพื่อนพ้อง เป็นต้น

“สอนให้พุ่งไปข้างหน้าเสมอหรือให้ทำในสิ่งที่ตัวเองคิดว่า ถูกและดีที่สุด เหมือนยูโตะ¹²ที่ยอมใช้การ์ดแปลงร่างเป็นเซโรนอส(ซีโรนอส)ไปช่วยเดเนบ¹³ทั้งที่การ์ดเหลือน้อย”

(โบว์ , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

¹¹ ฮิโยริ หมายถึง คุซาคาเบะ ฮิโยริ (Kusakabe Hiyori) หญิงสาวอายุ 18 ปี ลูกจ้างร้านอาหาร Bistro la Salle ชอบทำหน้าตาเรียบเฉยและวาดรูปนางฟ้าในรูปแบบของตน เป็นคนที่เทนโด ไซจิต้องคอยปกป้องอยู่เสมอๆ

¹² ยูโตะ หมายถึง ซากุไร ยูโตะ (Sakurai Yuuto) ชายหนุ่มผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ซีโรนอส (Zeronos) มีนิสัยรักสนุกชื่นชอบในการกลั่นแกล้งคนรวมไปถึงกลั่นแกล้งเดเนบ อิมาจินคูนุของตน ทั้งการทุบต่อย เตะตี หรือแม้แต่ไถเงินเนื่องจากการใช้เงินฟุ่มเฟือยของเขา ทำให้กระเป๋าสตางค์และเงินจึงต้องอยู่ในความดูแลของเดเนบ

¹³ เดเนบ หมายถึง เดเนบ (Deneb) อิมาจินซึ่งทำสัญญากับซากุไร ยูโตะ มีนิสัยรักสันติ เรียบร้อย สุภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบผูกมิตรกับคนรอบข้างมากกว่าจะมาสู้รบปรบมือ

ยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 470 คนมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้อยู่ในระดับที่ “สูงมาก” อีกด้วย ดังข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยจากประเด็นคำถามในเรื่องการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวกับความกล้าหาญจากส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณต่อไปนี้

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับการมีความกล้าหาญ

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความกล้าหาญเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ	4.24	สูงมาก

1.1.5) ความสุขุมในการแก้ปัญหา, การมีไหวพริบ

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่จะกล่าวถึงในประเด็นต่อมาก็คือ ความสุขุมรอบคอบ และ การใช้ไหวพริบในการแก้ไขปัญหา โดยจากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า แม่เหล่านาสค์ไรเดอร์จะเป็นฮีโร่ที่มีหน้าที่หลักในการต่อสู้กับเหล่าร้าย ซึ่งหน้าที่ดังกล่าว หากมองผิวเผินแล้ว ความสุขุมรอบคอบ หรือการมีไหวพริบอาจไม่ใช่เรื่องสำคัญเท่ากับการฝึกฝนตนเองให้มีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้นไป แต่แฟนคลับจำนวน 3 คนจากทั้งหมด 24 คนก็ยังเล็งเห็นว่า อาศัยเพียงการมีร่างกายที่แข็งแกร่งหรืออาวุธที่ร้ายกาจนั้นยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับเหล่าปีศาจร้ายที่มีความสามารถพิเศษอันหลากหลาย แต่อีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้เหล่ามาสค์ไรเดอร์สามารถเอาชนะการต่อสู้มาได้ในหลายๆ ครั้งก็คือ การมีความสุขุมรอบคอบ และ การใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหา นั่นเอง

“ฟิลิป”¹⁴ สำหรับในสายตาเป้ามองว่ายังดูเด็กๆอยู่ แล้วก็ดูอ่อนแอมาก แต่มีความคิดดีฉลาด รอบรู้ ก็สามารถมาเป็นไรเดอร์ได้”
(ณัฐพงษ์ ปลั่งมณีรัตน์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

¹⁴ ฟิลิป หมายถึง ฟิลลิป (Phillip) หนึ่งในตัวละครเอกผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ดับเบิลคู่กับฮิดาริ โชทาโร่ (Hidari Shotaro) ตัวละครเอกอีกคนหนึ่ง ฟิลลิปนั้นเป็นชายหนุ่มผู้รอบรู้ทุกเรื่องราว ภายในสมองของเขาเปรียบดังห้องสมุดขนาดใหญ่จนได้ฉายาว่า ความทรงจำของโลก เป็นผู้กระตือรือร้นในการค้นคว้าข้อมูลอยู่ตลอดเวลา

“ต่อให้สถานการณ์เลวร้ายแค่ไหน ก็อย่าลืมความสุข คิดอย่างรอบคอบ นั้นแหละ
สุขภาพบุรุษลูกผู้ชาย...Hard-boiled”¹⁵...

(วิศว สุวัฒนาวินิจ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

สำหรับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ จากการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการ
วิเคราะห์เนื้อหา ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า การที่กลุ่มแฟนคลับมีโอกาสเรียนรู้ค่านิยมการมีความสุข
รอบคอบและปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา นั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทางผู้สร้างได้สอดแทรก
ผลดีของการมีค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นดังกล่าวไว้พร้อมๆกับแสดงผลเสียของการขาด
ความสุขรอบคอบหรือไหวพริบปฏิภาณไปพร้อมๆกัน โดยเฉพาะในฉากที่เป็นจุดสนใจของผู้ชม
อย่างฉากต่อสู้ซึ่งมีหลายครั้งที่ความสามารถของเหล่ามาสค์ไรเดอร์และอาวุธของพวกเขาเกิดแพ้
ทาง ไม่สามารถรับมือศัตรูซึ่งมีความสามารถเหนือกว่าได้ ไม่ว่าจะพยายามใช้วิธีเดิมบุกเข้าไปซึ่งๆ
หน้าสักกี่ครั้ง ก็ไม่ได้ช่วยให้เหล่ามาสค์ไรเดอร์ได้เปรียบคู่ต่อสู้ขึ้นมาเลย ตรงกันข้าม การเลิ่กบุก
แบบเดิมๆแล้วตั้งสติคิดหาวิธีอื่นที่เหมาะสมกว่ากลับเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้พวกเขาสามารถเอาตัว
รอดจากสถานการณ์คับขันมาได้หลายต่อหลายครั้ง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 470 ก็คนยังพบความ
สอดคล้องที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอีกด้วย ดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับการมี
ความสุขรอบคอบและการใช้ไหวพริบในการแก้ไขปัญหา

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความสุขรอบคอบเมื่อต้องลงมือทำสิ่งใดก็ตาม	3.82	สูง
ความมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่	4.00	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.91	สูง

¹⁵ Hard-boiled หมายถึง ลักษณะของบุรุษผู้ไม่หวั่นไหวกับอารมณ์ส่วนตัวซึ่งเป็นลักษณะที่ ฮิคาริ โซทาโร่ ฝึ่ฝันจะเอา
เป็นแบบอย่าง

1.1.6) ความเชื่อมั่นในตนเอง

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกทำให้ทราบว่า สิ่งหนึ่งที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน จาก 24 คนสามารถมองเห็นได้จากตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก็คือ ในฐานะที่พวกเขาเป็นเพียง "ความหวังเดียว" ของมวลมนุษยชาติ เป็นคนเพียงคนเดียวที่สามารถต่อสู้เพื่อความสงบสุขของโลกได้ ดังนั้น เมื่อถึงเวลาที่พวกเขาต้องเลือกหรือต้องตัดสินใจ จึงทำให้เหล่ามาสค์ไรเดอร์ทั้งหลาย ไม่สามารถหันหน้าไปถามใครได้ ทุกการตัดสินใจล้วนขึ้นอยู่กับความมั่นใจในตนเองว่า เมื่อเขาตัดสินใจแล้วจะต้องเชื่อมั่นว่าตัวเองสามารถทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วง แม้จะรู้ว่าสิ่งที่รออยู่ข้างหน้าก็คือ ความยากลำบากต่างๆ นานาก็ตาม

“ส่วนเรื่องความมั่นใจในตัวเอง เรียวทาโร่¹⁶ ตัวเอกของเรื่องเป็นคนที่ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ร่างกายอ่อนแอ และมักจะถูกรังแกอยู่เสมอ แต่หลายครั้งในเรื่องเขาก็สามารถยืนหยัดด้วยตัวเอง ต่อสู้กับสัตว์ประหลาดได้สำเร็จโดยใช้ร่างแพลตฟอรม์¹⁷ และไลเนอร์ฟอรม์¹⁸ ...”

(นาฏชนก อจลเสวีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

ทั้งนี้ นอกจากกลุ่มแฟนคลับจะได้เรียนรู้ถึงการมีความมั่นใจในตนเองผ่านทางการรับรู้ลักษณะนิสัยของตัวละครแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ทางผู้สร้างได้ทำการถ่ายทอดคู่กันมากก็คือ ผลดีของการมีความมั่นใจในตนเองได้ถูกแสดงออกมาหลังจากการกระทำของตัวละครสิ้นสุดลง

“เทนโด โซจิ จากคาเมนไรเดอร์คาบูโตะ เป็นคนที่มั่นใจในตัวเองแบบสุดๆ และเป็นคนที่ก้าวไปในเส้นทางที่ตัวเองเชื่อมั่นอย่างไม่ลังเลเสมอ อย่างเทนโดนั้น ก็เป็นที่รังเกียจของคนหลายคนในเรื่อง เพราะเป็นคนที่มั่นใจในตัวเองสูงมากๆ และพูดชมตัวเองได้ไม่อายปาก แต่อีกแง่หนึ่งความมั่นใจนั้น ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มันทำอะไรได้สำเร็จซะทุกอย่าง...”

(ปิยธร แก้ววัฒนะ, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้วิจัยทราบอีกด้วยว่า สถานการณ์ที่ต้องการความมั่นใจในตนเองของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นไม่ได้มีแค่เพียงการตัดสินใจลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น หากแต่ยังมีเรื่องของ การประคับประคองจิตใจของตนเองให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณงามความดีอีกด้วย เช่น

“อินุอิ ทาคุมิ ก็เป็นตัวละครที่มีบทบาทที่ชวนให้ติดตามได้อย่างมาก การกระทำของเขาในเรื่อง ส่วนมากเป็นการกระทำที่เป็นกลาง ซึ่งทำให้โดนต่อว่า เป็นมองเป็นศัตรูจากหลายๆฝ่ายในเรื่องด้วย แต่ถึงอย่างนั้น เขาก็ไม่เอนเอียงความรู้สึกของตัวเองและทำอย่างที่ดีตัวเองเชื่อ นั่นคือปกป้องในสิ่งที่เขาคิดว่าควรปกป้องและสู้เมื่อคิดว่าควรสู้”

(ปิยธร แก้ววัฒนะ, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

“ไม่มีใครตัดสินใจแทนเราได้ นอกจากตัวเราเอง” คงเป็นคำกล่าวที่สามารถขยายความการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างในประเด็นนี้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจากทัศนะของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตัวละครเอกได้นำมาใช้ในฝ่าฟันด่านแรกของการเข้ามาเป็นมาสค์ไรเดอร์นั้นก็คือความมั่นใจในตนเอง พวกเขาต้องต่อสู้กับจิตใจของตนเอง ทั้งความหวาดกลัวกับการต่อสู้ ความหวาดกลัวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีหลายครั้งที่ตัวละครเหล่านั้นไม่มีทางเลือก ด้วยอาจเพราะเป็นผู้เดียวที่สามารถใช้เข็มขัดแปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์หรือมีสภาพร่างกายที่เหมาะสมโดยไม่รู้ตัวก็ตาม แต่นั่นก็ทำให้ตัวละครเอกหลายคนไม่สามารถผลักภาระดังกล่าวไปให้แก่ผู้อื่นได้ รวมทั้งไม่สามารถไปขอให้ใครตัดสินใจแทนตนเองได้อีกด้วย ทำให้การเข้ามาเป็นมาสค์ไรเดอร์จึงต้องเริ่มต้นจากการตัดสินใจด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง และเมื่อได้เป็นแล้วก็ยังต้องเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนเองทำ ไม่ใช่ไขว่เขวไปตามคำยุยงต่างๆที่มาจากเหล่าปีศาจและบรรดามาสค์ไรเดอร์ด้วยกันอีกด้วย

¹⁶ เรียวทาโร่ หมายถึง โนงามิ เรียวทาโร่ (Nogami Ryotaro) เด็กหนุ่มอายุ 18 ปี ผู้แปลงร่างเป็น มาสค์ไรเดอร์เดนโอ ถูกขนานนามว่าเป็น ชายหนุ่มผู้โชคร้ายที่สุดในญี่ปุ่น

¹⁷ แพลตฟอร์ม หมายถึง ร่างแพลตฟอร์ม (Platform) ของมาสค์ไรเดอร์เดนโอ เป็นร่างแรกสุด เมื่อเรียวทาโร่ทำการแปลงร่าง จะอยู่ในร่างแพลตฟอร์ม ซึ่งเปรียบเสมือนขานชาลาที่ใช้ให้เทียบรถไฟ มีพลังการต่อสู้ที่ไม่มากนัก

¹⁸ ไลเนอร์ฟอร์ม หมายถึง ร่างไลเนอร์ฟอร์ม (Liner Form) ของมาสค์ไรเดอร์เดนโอ เป็นร่างพัฒนาของแพลตฟอร์มซึ่งเรียวทาโร่เป็นผู้ควบคุมร่างเพียงคนเดียว ต่างจากร่างพัฒนาก่อนหน้านี้ที่เขาจะต้องเรียกเหล่าปีศาจอิม่าจินเข้ามาสิงร่างเสียก่อนจึงจะต่อสู้ได้ แต่ถึงจะไม่มีเหล่าอิม่าจินสิงร่าง เรียวทาโร่ก็สามารถใช้พลังของอิม่าจินเหล่านั้นผ่านทางอาวุธที่ชื่อ “เดนคาเมนซอร์ด” ได้

นอกจากนั้น การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นดังกล่าวก็ยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 470 คน มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องการมีความมั่นใจในตนเองอยู่ในระดับ “สูง” อีกด้วย ดังข้อมูลแสดงค่าเฉลี่ยจากประเด็นคำถามที่ยกมาจากการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

ตารางที่ 28 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับการมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อต้องแก้ไขปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่	4.15	สูง

1.1.7) การทำปัจจุบันให้ดีที่สุด

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า นอกจากกลุ่มแฟนคลับจะได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากลักษณะนิสัยและการกระทำของตัวละครในมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่แล้ว อีกหนึ่งรูปแบบการสื่อสารที่ผู้สร้างได้มีการสอดแทรกค่านิยมส่งเสริมสังคมเอาไว้ให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้ด้วยก็คือ เรื่องของเงื่อนไขต่างๆที่เหล่าตัวละครสามารถและไม่สามารถกระทำได้ และหนึ่งในเงื่อนไขที่พวกเขาไม่สามารถกระทำได้อีกคือ “การเปลี่ยนแปลงอดีต”

“มาส์ไโรเดอร์เดนโอมิยานพาหนะเป็นรถไฟกาลเวลาที่สามารถย้อนเวลากลับไปในวันเดือนปีที่ต้องการได้ แต่อย่างไรก็ตามกฎของโลกแห่งกาลเวลาได้กำหนดไว้ว่า อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้”

(นาฏชนก อจลเสีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

มาส์ไโรเดอร์เดนโอนั้นเป็นมาส์ไโรเดอร์ที่มาพร้อมกับรถไฟกาลเวลา “เดินไลเนอร์” เขาสามารถเดินทางย้อนเวลาเพื่อไปต่อสู้กับปีศาจอิม่าจินซึ่งต้องการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ ด้วยการก่อความวุ่นวายแก่โลกในอดีตเพื่อให้มีผลกระทบถึงโลกปัจจุบัน มีหลายครั้งที่เดนโอคิดจะใช้ความสามารถนี้ของตนเองในการแก้ไขประวัติศาสตร์เพื่อช่วยบุคคลที่เขาคิดว่าสมควรช่วย แต่ทุกครั้ง เขาก็จะได้รับการตักเตือนจากตัวละครคนอื่นๆว่า การเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์แม้เพียงน้อย

นิตก็อาจส่งผลกระทบต่อโลกทั้งโลกได้ ซึ่งเนื้อหาในจุดนี้เองที่ทำให้แฟนคลับเกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญของทุกๆ นาทีในปัจจุบันของพวกเขาโดยเปรียบเทียบกับเนื้อหาในมาสค์ไรเดอร์เดนโอว่า กระทั่งเดนโอที่มีความสามารถในการย้อนเวลาก็ยังไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตได้

“เดนโอสอนให้รู้ว่า เวลาเป็นสิ่งที่มีความมากที่สุด เพราะว่าถ้าเราปล่อยให้มันผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ เราจะไม่สามารถกลับมาแก้ไขใหม่ได้ เช่นเดียวกัน คุณจงใช้เวลากับคนที่คุณรักมากที่สุด เพราะว่าถ้าคนที่เรารักจากไปแล้ว เราจะไม่สามารถกลับมาแก้ไขได้ หรือ ถ้าเราไม่ตั้งใจเรียน วันๆ เอาแต่เที่ยว ไปติดยา หมดอนาคต เราจะไม่สามารถย้อนเวลาช่วยตัวเราเองได้”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

จากการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างข้างต้น น่าจะเป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์คำกล่าวของผู้วิจัยซึ่งเคยกล่าวไว้ในบทนำได้ในระดับหนึ่ง ว่าภาพยนตร์การ์ตูนที่มีคุณภาพอาจไม่จำเป็นต้องมีลักษณะครบถ้วนทั้ง 6 ประการตามที่ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานีได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะคุณสมบัติในเรื่องการหลีกเลี่ยงเรื่องราวเกี่ยวกับอิทธิปาฏิหาริย์ วิญญาณ โชคลาง อันหาเหตุผลที่จะพิสูจน์ความจริงมิได้ และนำเสนอเรื่องที่เป็นจริง มิใช่เรื่องชวนฝัน เพราะการที่แฟนคลับมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของปัจจุบันในช่วงต้นนั้นก็เกิดจากเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอิทธิปาฏิหาริย์ของการเดินทางข้ามกาลเวลาในมาสค์ไรเดอร์เดนโอนั้นเอง ไม่เพียงเท่านั้น เมื่อย้อนกลับไปทบทวนในส่วนของบทนำ ผู้วิจัยก็ยังพบอีกด้วยว่า ทางฝ่ายผู้ส่งสารอย่าง บริษัท ดรีม เอกซ์เพรส (เดกซ์) จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทยเองก็ยังเชื่อมั่นว่ามาสค์ไรเดอร์เดนโอจะสามารถถ่ายทอดค่านิยมส่งเสริมสังคมในประการนี้ได้ ดังเช่นคำให้สัมภาษณ์ของ นายวิเชียร หวังวีรวงศ์ ผู้จัดการทั่วไป บริษัท ดรีม เอกซ์เพรส (เดกซ์) จำกัด ซึ่งกล่าวเอาไว้ว่า

“ในส่วนของเนื้อเรื่องของ ซีรีส์”มาสค์ไรเดอร์ เดนโอ“ เองก็มีแง่คิดสอนเด็กๆ ต้องทำทุกช่วงเวลาให้ดีและคุ้มค่ามากที่สุดเพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียใจเมื่อเกิดการผิดพลาดไป”

(วิเชียร หวังวีรวงศ์, Newswit, 2552: ออนไลน์)

จากคำให้สัมภาษณ์ในข้างต้น เมื่อพิจารณาในเชิงของการสื่อสารแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารเพื่อปลูกฝังค่านิยมเรื่องการเห็นคุณค่าของเวลาของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์เดนโอเป็นการสื่อสารที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความหมาย (Share Meaning) ระหว่างผู้ส่งและผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะทำให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เดรนนอยเจ้าปัญญา” ที่มีต่อผู้ชมและพบว่า แม้การ์ตูนเรื่องนี้จะถูกนำไปเผยแพร่ในประเทศอื่นๆ แต่ผู้ผลิตก็แน่ใจว่าในการสื่อสารด้านจริยธรรมอันดีงามแล้ว ย่อมไม่มีพรมแดนใดๆ จะกีดขวางความเข้าใจของเด็กได้อีกด้วย

1.1.8) ความเข้าใจในกฎแห่งกรรมอันยุติธรรม

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่จะกล่าวถึงในประเด็นต่อมาก็คือ ความเข้าใจในกฎแห่งกรรม โดยแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างนั้นได้เรียนรู้ถึงค่านิยมดังกล่าวผ่านทาง การรับรู้พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องและผลของการกระทำที่ตัวละครผู้นั้นได้รับ ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่าง 2 คนจากทั้งหมด 24 คนที่มีการเรียนรู้ค่านิยมในข้อนี้ล้วนได้เรียนรู้กฎแห่งกรรมจาก“การทำชั่ว”ของเหล่าปิศาจร้ายทั้งสิ้น เช่น

“อย่างดับเบิ้ล คนทำผิดต้องรับผลที่ก่อไว้ ก็ที่อิชากะไปฆ่าคนไว้เยอะ ทำอะไรไว้มากมายแล้วในที่สุดก็ตาย”

(เต้ , สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“กฎแห่งกรรม ยุติธรรมและเที่ยงแท้” คงเป็นคำกล่าวที่สามารถขยายความค่านิยมส่งเสริมสังคมในข้างต้นได้เป็นอย่างดีว่า ไม่เคยมีใครหนีกรรมที่ตนเองก่อไปได้พ้น แม้กระทั่งเหล่าปิศาจร้ายที่มีพลังอันแข็งแกร่ง แม้ว่าในช่วงแรก จะดูเหมือนว่าไม่มีใครสามารถหยุดยั้งการก่อกรรมทำเข็ญของพวกเขาได้ แต่สุดท้ายแล้ว จุดจบของปิศาจเหล่านั้นก็คือ พ่ายแพ้ให้แก่มาสค์ไรเดอร์ที่มีการพัฒนา ฝึกฝนตนเองให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้นจนสามารถก้าวข้ามความสามารถของพวกเขาไปได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยเห็นว่า กรณียุติธรรมของตัวละครที่ชื่อ อิชากะ ซินคุโร่ ที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างยกมานั้นคงเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดของสำนวนที่ว่า “หวานพีชเช่นใด ย่อมได้ผลเช่นนั้น”

อิซากะ ชินคุโร่ เป็นตัวละครหนึ่งของในเรื่องมาสค์ไรเดอร์ ดับเบิ้ล ที่มีความหลงใหลในพลังของอุปกรณ์ที่เรียกว่า “โกอาเมมโมรี่” เป็นอย่างมาก จนถึงกับใช้ความรู้ในฐานะศัลยแพทย์ทำหน้าที่คอยรักษาและตรวจคนไข้ที่เป็นผู้ใช้โกอาเมมโมรี่ แต่อย่างไรก็ตาม มีหลายครั้งที่เขาใช้ข้ออ้างในการรักษา แอบทดลองโกอาเมมโมรี่ในร่างกายของผู้ป่วยอย่างลับๆ และเพราะต้องการที่จะได้โกอาเมมโมรี่ซึ่งมีพลังอันไร้เทียมทานมาไว้ในมือ เขาจึงตามหาโกอาเมมโมรี่ต่างๆจนกระทั่งได้ครอบครอง เวเธอร์ เมมโมรี่ (Weather Memory) โกอาเมมโมรี่ที่มีความสามารถในการควบคุมลมฟ้าอากาศ และเพื่อพิสูจน์ว่าโกอาเมมโมรี่ที่ตนใช้นั้นมีความแข็งแกร่งเพียงใด เขาจึงทดลองพลังของมันด้วยการเข่นฆ่าผู้คนไปเป็นจำนวนมาก แต่ในที่สุด เขาก็พ่ายแพ้ต่อมาสค์ไรเดอร์เอกเซล ไทรอลฟอร์ม หรือ เทรุอิ ริว ชายหนุ่มที่ครั้งหนึ่งเคยสูญเสียครอบครัวจากการเข่นฆ่ามนุษย์ของอิซากะและเสียชีวิตอย่างทรมานเนื่องจากใช้โกอาเมมโมรี่มากเกินไปเป็นผลทำให้เขาเสียชีวิตในที่สุด

จะเห็นได้ว่า ไม่เพียงแต่ตัวละครฝ่ายธรรมะเท่านั้นที่สามารถถ่ายทอดค่านิยมส่งเสริมสังคมที่มีประโยชน์ไปสู่ผู้ชมได้ แม้แต่ตัวละครฝ่ายอธรรมเองก็สามารถถ่ายทอดค่านิยมที่มีคุณค่าต่างๆไปสู่ผู้ชมได้เช่นเดียวกัน ซึ่งจากผลการวิจัยเชิงปริมาณก็ได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ในประเด็นความยุติธรรมอยู่ในระดับที่ “สูง” อีกด้วย

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับความยุติธรรม

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความยุติธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	4.08	สูง

1.1.9) การทำความดีโดยไม่ต้องรอโอกาส

นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เจาะลึกยังทำให้พบอีกว่า อีกสิ่งหนึ่งที่แฟนคลับได้เรียนรู้จากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ นั่นก็คือ การรู้จักลงมือทำความดีโดยไม่ต้องรอโอกาส ซึ่งแฟนคลับจำนวน 1 คนจากทั้งหมด 24 คนได้เห็นว่า สำหรับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น นิยามของคำว่า “ฮีโร่”

มิได้ถูกจำกัดอยู่แค่ตัวละครเอกที่แปลงร่างได้เท่านั้น หากแต่ตัวละครอื่นๆ ที่มิได้มีพลังพิเศษต่างก็มีความมุ่งมั่นที่จะปกป้องความสุขของโลกด้วยกำลังของตนเองเช่นกัน

“ชอบการทำงานแบบทีมเวิร์คระหว่างกรมตำรวจกับ Kuuga ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจะเป็นฮีโร่ นั้น ไม่จำเป็นต้องแปลงร่างได้ แต่ขอให้มีความจิตวิญญาณในการต้องการปกป้องสิ่งสำคัญ ก็สามารถเป็นฮีโร่ได้ ดังเช่นเจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจทุกคน”

(พจน์, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

จะเห็นได้ว่า สำหรับภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์คุงะนั้น สิทธิในการทำความดีมิได้ถูกผูกขาดอยู่กับ โกได ยูสุเกะ ตัวละครเอกผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์คุงะเพียงคนเดียว หากแต่ตัวละครอื่นที่ไม่มีพลังพิเศษก็สามารถร่วมปกป้องความสุขไปพร้อมกับคุงะได้ด้วยความสามารถที่ตนมีอยู่ เปรียบได้กับการทำความดีซึ่งไม่จำเป็นต้องรอโอกาสอันเหมาะสมซึ่งอาจมีหรือไม่มีก็ได้ และเป็นสิ่งที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างสามารถเรียนรู้ได้จากมาสค์ไรเดอร์คุงะนั้นเอง

1.2) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวกับบุคคลรอบข้าง

การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลรอบข้างในที่นี้ หมายถึง การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมซึ่งประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นมีผลเกี่ยวเนื่องไปสู่คนที่อยู่รอบข้าง เช่น ครอบครัวหรือบุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เป็นการทำให้แฟนคลับมองเห็นคุณค่าในความสัมพันธ์ที่พึงมีต่อบุคคลรอบข้าง และที่สำคัญคือ เป็นสิ่งที่ได้เรียนรู้จากความชื่นชอบในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า มีค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

1.2.1) ความเสียสละ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบว่า สิ่งหนึ่งที่แฟนคลับจำนวน 14 คนได้เรียนรู้อย่างมากจากการชื่นชมมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ นั่นก็คือ การรู้จักที่จะเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นความสุขนั้นจะหมายถึง การต้องเสียสละสิ่งของนอกกาย ความเป็นมนุษย์ปกติ หรือแม้กระทั่งชีวิตก็ตาม เช่น

“อย่างเบลด ที่ว่าต้องฝึกโจ๊กเกอร์¹⁹ แต่เคนซากิ²⁰ ก็เห็นว่าเลือกทางที่จะไม่เสียใครเลยเป็นทางออกดีที่สุด เลยเสียสละที่จะเป็นโจ๊กเกอร์”

(เมียง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ซาคุไร ยูโตะ ครับผม จากเรื่องเดนโอ สาเหตุเพราะความเสียสละที่ยิ่งใหญ่ของเขาในการเลือกทางที่คนอื่นจะไม่เลือกกัน สุดท้ายก็ไม่มีใครจำตัวเองได้ ทั้งๆที่ตัวเองช่วยโลกเอาไว้ ฮีโร่สุดๆ”

(บังคับ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

นอกจากนี้ การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 470 คน มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับที่ “สูง” อีกด้วย จึงถือได้ว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องของความเสียสละนั้นเป็นค่านิยมส่งเสริมสังคมอันเด่นชัดที่แฟนคลับทุกคนสามารถสังเกตเห็นได้จากตัวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ดังข้อมูลในตารางแสดงค่าเฉลี่ยจากประเด็นคำถามที่ยกมาจากการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับความเสียสละ

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม	4.12	สูง

¹⁹ โจ๊กเกอร์(Joker) เป็นอันเดดตัวที่ 53 และเป็นอันเดดในตำนานโดยเมื่อโจ๊กเกอร์ชนะในการศึกแย่งชิงสิทธิ์การครองโลก จะทำให้เกิดการหายหน้าโดยโจ๊กเกอร์สามารถใช้พลังอันเดดและสามารถผนึกอันเดดลงในการ์ดได้

²⁰ เคนซากิ หมายถึง เคนซากิ คาซุมะ (Kenzaki Kazuma) เด็กหนุ่มกำพร้าพ่อ-แม่ เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กร B.O.A.R.D.เพื่อที่จะเป็นมาสค์ไรเดอร์ เขาเป็นมนุษย์ที่มีความสามารถสูงมาก และเป็นเพียงคนเดียวที่สามารถรวมพลังอันเดดทั้ง 13 ตนเพื่อกลายร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์เบลคิงฟอร์มซึ่งเป็นร่างสูงสุดได้

1.2.2) ความสามัคคี, การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างตัวละครในเรื่องก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่แฟนคลับจำนวน 8 คนจากการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถเรียนรู้ได้จากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ซึ่งความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันดังกล่าวนี้สามารถสะท้อนออกมาได้ทั้งจากการต่อสู้กับศัตรูที่แข็งแกร่งเกินกว่ามาสค์ไรเดอร์คนใดคนหนึ่งจะรับมือได้และการทำงานร่วมกันเป็นทีมระหว่างมาสค์ไรเดอร์กับผู้ช่วยที่เป็นคนธรรมดา รวมถึงการให้กำลังใจซึ่งกันและกันเมื่อเพื่อนเกิดความท้อถอย เช่น

“แน่นอนคือความสามัคคี มนุษย์เราเนี่ย ไม่สมบูรณ์ไปซะทุกอย่าง เลยต้องมีอีกคนมาเพื่อเติมเต็ม คำว่า “คู่หู” เนี่ย มันมีความหมายกับยู่มากๆเลยนะ เพราะยูไม่เคยมีไอโบว(เพื่อนคู่คิด) ที่แท้จริงเลย ดูจากช่วงตอนที่กำลังจะได้เอ็กซ์ตรีม²¹ ฟลิปได้พลังใหม่ที่ไซทาโร่²²รับไม่ไหวบวกกับอิจิเมะยาย²³เริ่มเป่าหูลูกสาว²⁴ตัวเอง ทั้งสองคนก็ยังคงกลับมาเป็นคู่หูกันได้อตอนที่ 32 อะ เห็นชัดเลย”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

²¹ เอ็กซ์ตรีม หมายถึง มาสค์ไรเดอร์ดับเบิลร่าง ไซโคลน จ๊ากเกอร์ เอ็กซ์ตรีม (Cyclone Joker Extreme) ร่างเพิ่มพลังของมาสค์ไรเดอร์ดับเบิลโดยใช้อุปกรณ์ “เอ็กซ์ตรีมเมมโมรี่” ในการแปลงร่างและเชื่อมฟิลลิปกับไซทาโร่ให้กลายเป็นจิตวิญญาณที่ผสมผสานกันอย่างสมบูรณ์

²² ไซทาโร่ หมายถึง ฮิดาริ ไซทาโร่ (Hidari Shotaro) ชายหนุ่มผู้มีอาชีพเป็นนักสืบเอกชน มีลีลาในการสืบสวนตามแบบฉบับของตน ชอบพูดจาขวบประสาทแต่มีจิตใจรักความยุติธรรม เขาออกต่อสู้กับเหล่าร้ายด้วยการแปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ดับเบิลคู่กับฟิลลิป

²³ อิจิเมะยาย หมายถึง ชราวด์ (Shroud) หญิงสาวลึกลับผู้มอบเข็มขัดแปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์แอกเซล รวมทั้งอาวุธต่างๆให้แก่เทรวิวิว เพื่อใช้ในการกำจัดโดแพนทโดยเฉพาะ การปรากฏตัวของเธอนั้นมักจะสวมผ้าปิดปาก ใส่แว่นดำและหมวกเสมอเพื่อปกปิดตัวตน

²⁴ ลูกสาว เป็นชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งของ ฟิลลิปในกลุ่มแฟนคลับเนื่องมาจากความบอบบางจนเหมือนเด็กผู้หญิงของเขา

“ไรวีเตอร์คอยเตือนว่าไม่มีใครหรอกที่อยู่บนโลกนี้ได้โดยลำพัง แม้กระทั่งอันเดกกก็ตาม”
(วาริช ศรีสุขสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

จากคำกล่าวของกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ทำให้สรุปได้ว่า ในระหว่างการต่อสู้กับเหล่าธรรมชาติที่มีพลังพิเศษหลากหลายรูปแบบนั้น ลำพังเพียงความสามารถของมาสค์ไรเดอร์คนใดคนหนึ่งคงไม่อาจรับมือได้ หากแต่ถ้าเหล่ามาสค์ไรเดอร์ในเรื่องร่วมมือกัน สิ่งที่เคยเป็นไปไม่ได้ก็อาจสามารถเป็นไปได้ขึ้นมา โดยเฉพาะกับมาสค์ไรเดอร์ดับเบิลที่เป็นมาสค์ไรเดอร์คนแรกซึ่งต้องอาศัยผู้แปลงร่างถึง 2 คนคือ ฟิลลิป กับ ฮิดาริ โซทาโร่ ก็ยังสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของคนทั้งคู่ในการฝ่าฟันอุปสรรคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะทั้งสองไม่สามารถแปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ดับเบิลได้หากขาดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดค่านิยมในเรื่องของความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันให้กลุ่มแฟนคลับเข้าใจได้เป็นอย่างดี

ยิ่งไปกว่านั้น การวิจัยเชิงปริมาณก็ยังพบความสอดคล้องที่แสดงให้เห็นว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน ดังเช่นข้อมูลจากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความสามัคคีในหมู่คณะ	3.87	สูง
การพึ่งพาอาศัยกันระหว่างเพื่อนฝูงและคนรอบข้าง	4.06	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	สูง

1.2.3) การวางตัวในสังคม

นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เจาะลึกยังทำให้พบว่า แฟนคลับจำนวน 4 คน สามารถเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องของการวางตัวในสังคมได้จากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ซึ่งจากการติดตามชมเรื่องราวของภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในแต่ละเรื่อง ทำให้แฟนคลับทั้ง 4 คนมีโอกาสดูเห็นผลดีผลเสียของการวางตัวในสังคมที่ถูกและไม่ถูกต้องผ่านทางคำพูดหรือพฤติกรรมของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในหลากหลายสถานการณ์ ซึ่งเนื้อหาเหล่านั้นเองที่ได้สอดแทรกการเรียนรู้วิธีการวางตัวให้เหมาะสม อันจะทำให้เหล่าตัวละครสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

“คุณย่าเคยพูดเอาไว้”²⁵ 2 สิ่งที่ผู้ชายไม่ควรทำก็คือ กินอาหารทิ้งขว้างและทำให้ผู้หญิงต้องเสียน้ำตา... ก็คือมันกินใจอะ กินอาหารอย่างไร้มรรยาท ก็การกินอาหารไม่ว่าจะที่ไหน ที่ห้างที่บ้าน ก็ไม่ควรจะไร้มรรยาท อันนี้จริงไหม และทำให้ผู้หญิงต้องเสียน้ำตา ก็ เราไม่ควรปากเสียใส่ผู้หญิง...”

(ลัทธวิทย์ สุภารมย์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

นอกจากนั้น ผู้วิจัยพบว่า สำหรับกลุ่มแฟนคลับแล้ว ประเด็นของการวางตัวในสังคมที่พวกเขาได้เรียนรู้ นั้น มีความหมายรวมถึงการวางตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น

“ออลเฟ้นึกแข็งแรงกว่า มีพลังมากกว่า ฉลาดกว่า แต่ก็อายุสั้นและหากเป็นเช่นนั้น มันก็ตั้งคำถามแล้วละว่า มันดีแล้วหรือที่เป็นแบบนี้ เหมือนกับแบบว่า วิทยาการของเราก้าวล้ำเกินไปในบางเรื่องจนบางครั้งเราใช้วิทยาศาสตร์แบบไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมา”

(วาริช ศรีสุขสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

²⁵ “คุณย่าเคยพูดเอาไว้..”. เป็นประโยคประจำตัวของเทนโด โซจิ ตัวละครเอกของมาสค์ไรเดอร์คานูโตะ ซึ่งเขามักจะพูดประโยคนี้เกือบทุกตอนของเรื่องเพื่อบอกให้ผู้อื่นรู้ว่า คุณย่าของเขาได้สอนอะไรไว้บ้าง

1.2.4) ความมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่า สิ่งหนึ่งที่แฟนคลับจำนวน 4 คน จาก 24 คนสามารถสังเกตได้จากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก็คือ ความรู้สึกที่ไม่อยากเห็นผู้อื่นต้องทุกข์ทรมานจนตัดสินใจใช้พลังของมาสค์ไรเดอร์เพื่อผู้อื่น ทั้งๆที่พลังนั้น บางครั้งก็ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์ในทางชั่วร้าย แทนที่เหล่าตัวละครเอกผู้ครอบครองพลังเหล่านั้นจะนำมันไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว แต่พวกเขากลับเลือกที่จะใช้มันเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เช่น

“อย่างเทนโด ลองคิดดูสิว่าคนที่สามารถย่นเวลาได้แบบนี้... สามารถทำอะไรที่แก้ไขประวัติศาสตร์ได้มากมายขนาดไหน ทำไมเขาต้องย้อนกลับมาช่วย คางามิที่โดนฆ่าตายไปแล้ว ทั้งๆที่ไม่จำเป็นต้องทำก็ได้”

(อรรณพ พุ่มพวง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

“เพราะยูซึกะ²⁶นี่ก็แค่คนธรรมดาไม่ได้โดนเด่นอะไร แต่กลับต้องมารับหน้าที่อันยิ่งใหญ่ อย่างการปกป้องผู้คน ถ้าเป็นคนส่วนใหญ่อาจจะเอาไปใช้ในทางที่ผิดได้ แต่เค้ากลับไม่ เค้าใช้พลังนั้นด้วยเหตุผลเล็กๆแต่ก็ยิ่งใหญ่ นั่นคือ ปกป้องรอยยิ้มของผู้คน”

(ธนะศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

ทั้งนี้ หากพิจารณาลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ที่มีการใช้พลังเพื่อปกป้องชีวิตผู้อื่นจากเหล่าร้ายแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่า ความรู้สึกนั้นเป็นความรู้สึกที่ปรารถนาดีต่อผู้อื่น คิดช่วยเหลือให้ทุกคนได้ประสบประโยชน์และความสุขโดยทั่วกัน ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของคำว่า “เมตตากรุณา” ที่จัดเป็นธรรมะชั้นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามหลักทางพระพุทธศาสนา ทั้งนี้เพราะความเมตตากรุณาช่วยให้มนุษย์มีความหวังดีต่อกัน ไม่ยึดเอาความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเช่นเดียวกับเหล่ามาสค์ไรเดอร์ที่เลือกจะใช้พลังอันมหาศาลของตนเองเพื่อช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากแทนที่จะเอาไปใช้สนองความต้องการส่วนตัวนั่นเอง

²⁶ ยูซึกะ หมายถึง โกได ยูสุเกะ ชายหนุ่มผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์คูกะ (Masked Rider Kuuga) ด้วยความบังเอิญโดยปกติ เขาชื่นชอบการท่องเที่ยวผจญภัยไปในที่ต่างๆเพื่อเก็บประสบการณ์ทำตามความฝันของตนเองและเจริญรอยตามผู้เป็นพ่อ มักจะยกนิ้วโป้งเป็นลักษณะประจำตัว

นอกจากนี้ ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้จากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในเรื่องความมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์นั้น ยังเป็นค่านิยมส่งเสริมสังคมที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 470 คน มีการเรียนรู้อยู่ในระดับที่ “สูง” เช่นกัน ดังปรากฏผลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวกับความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความเมตตา เห็นอกเห็นใจกับเพื่อนมนุษย์	4.08	สูง

1.2.5) ความกตัญญู, อ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกทำให้ได้ทราบว่า หลังจากการเข้ามาติดตามเรื่องราวของภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในภาคต่างๆ แฟนคลับก็ได้รับรู้ว่า นอกจากบทบาทในการเป็นผู้พิทักษ์คุณธรรมออกต่อสู้กับเหล่าร้ายแล้ว ในอีกด้านหนึ่ง รอบตัวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์เองก็ยังมีตัวละครอื่นๆที่ทำหน้าที่เหมือนผู้ปกครองคอยชี้แนะให้พวกเขาก้าวเดินในทางที่ถูกที่ควรอยู่เช่นกัน ซึ่งตัวละครเหล่านั้นอาจมีฐานะเป็นพ่อแม่ หัวหน้างาน อาจารย์ หรือแม้กระทั่งมาสค์ไรเดอร์ที่เป็นรุ่นพี่ของตัวละครเอก สถานภาพเช่นนี้เองที่ทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คนจาก 24 คนมีโอกาสดูเรียนรู้อ่านค่านิยมดังกล่าวจากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่

“เทนโด อันนี้ไม่ได้ดูทุกตอน แต่ว่าสังเกตง่าย ๆ เรื่องคำพูดติดปาก คุณย่าเคยบอกไว้ว่า ... แสดงความกตัญญูเลย เด็กเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยฟังคนในครอบครัวอะ ฟังคนอื่นมากกว่า อะไรที่คนอื่นพูดจะเชื่อหมด ทำตามหมด แต่กับพ่อแม่ไม่เชื่อฟัง แล้วการพูดถึงคุณย่า มันทำให้เราย้อนมองถึงสังคมไทยสมัยก่อนด้วย แบบว่าครอบครัวขยายอ่าค่ะ”

(นางุชนก อจลเสวีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“ครั้งนึงอาซุมุ²⁷ได้คิดจะเป็นลูกศิษย์ของฮิบิคิซึ่งจะหมายความว่าเขายากจะเป็นมาสค์ไรเดอร์เช่นกัน แต่เมื่อเขาได้พบสิ่งที่สำคัญกว่าเขาก็เลือกที่จะไปทำสิ่งนั้น โดยที่คนรอบข้างมองเขาว่า เขาทรยศฮิบิคิ แต่การที่อาซุมุเลือกทางเดินสายนั้น เขาก็พิสูจน์ให้คนอื่นเห็นว่าตัวเขานั้นก็

ไม่เคยละทิ้งการฝึกฝนและคำสอนของฮิบิเคเลย ซึ่งฮิบิเคเองก็ภูมิใจและยอมรับอาซุมุว่าเขานั้น แม้จะไม่ได้เป็นลูกศิษย์ในด้านการเป็นมาสเตอร์ไรเดอร์ แต่เขาก็ยังเป็นลูกศิษย์ของฮิบิเคคนนึงอยู่ดี...”

(แคร้, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

นอกจากนี้ ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้จากมาสเตอร์ยุคใหม่ในเรื่องความกตัญญูและอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ นั้น ยังเป็นค่านิยมส่งเสริมสังคมที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 470 คน มีการเรียนรู้อยู่ในระดับที่ “สูง” เช่นกัน ซึ่งหมายความว่า ความกตัญญูและอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่ นั้น เป็นคุณลักษณะที่เด่นชัดในตัวของพวกเขาเหล่ามาสเตอร์ยุคใหม่อีกประการหนึ่ง จนทำให้แฟนคลับส่วนใหญ่สามารถสังเกตเห็นได้อีกด้วย ดังข้อมูลในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 33 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูและความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่

ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ได้เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	ระดับการเรียนรู้ (N=470)
ความอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่	3.41	สูง
ความกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ	3.82	สูง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	สูง

1.2.6) ความรักครอบครัว

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมประการหนึ่งที่แฟนคลับ 2 คนสามารถสังเกตได้จากตัวเหล่ามาสเตอร์ยุคใหม่ ก็คือ ความรัก และ ความห่วงใยที่พวกเขามีให้กับครอบครัว แม้ว่าบทบาทหลักของพวกเขาที่แสดงออกผ่านเนื้อเรื่องจะเน้นไปที่การต่อสู้กับเหล่าอธรรม แต่ในยามปกติที่ไม่มีการต่อสู้ กลุ่มแฟนคลับที่ได้ติดตามเรื่องราวของเหล่ามาสเตอร์ยุคใหม่ก็จะมีโอกาสได้เห็นการให้ความรัก ความอบอุ่นแก่คนในครอบครัวโดยการแสดงออกด้วยวิธีต่างๆ แม้ว่าบางครั้ง คนในครอบครัวของพวกเขาอาจไม่ใช่มนุษย์เสียด้วยซ้ำ

²⁷ อาซุมุ หมายถึง อาดาจิ อาซุมุ (Adachi Asumu) เด็กหนุ่มอายุ 16 ปี เขาได้พบกับฮิบิเค จากเหตุการณ์บนเรือท่องเที่ยว จนเกิดประทับใจในตัวฮิบิเค จึงได้เรียนรู้และฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของฮิบิเค

“อย่างจูกะ²⁸ ก็ถึงจะไม่ใช่น้องแท้ๆเลย แต่ว่าเทนโดก็ดูแล ทำกับข้าวให้ก่อนไปโรงเรียน มันแสดงถึงความเอาใจใส่ แบบว่าต้องตื่นเข้ามาทุกๆที่จะนอนต่อแล้วให้จูกะหากินเอาเองก็ได้ อ่าๆๆ ฮิโยริ นี่ก็เป็นเวิร์ม²⁹ แต่เทนโดก็ปกป้อง เพราะเป็นน้อง ก็เหมือนกับสมมติว่าเรามีน้องไม่ปกติ เป็นเด็กพิเศษ เราก็ยังรักน้องเรา ไม่ทอดทิ้ง ปกป้องถ้ามีคนว่าดูถูกหรือด่าน้องเรา อะไรแบบนี้ล่ะ”

(นาฏชนก อจลเสวีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“ตัวละครที่ประทับใจคือ เทนโด โซจิ (คาเมนไรเดอร์ คาบูโตะ) สาเหตุเพราะเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง ฉลาด มีไหวพริบในการแก้ปัญหาและมีความรักในครอบครัว จะเห็นได้จากเป็นคนที่เชื่อคำสอนของคุณย่า หรือแม้แต่ความรักและการปกป้องน้องสาวของตนเอง”

(พุทธพงศ์ เสริฐศรี, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

1.2.7) ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของปัญหา

แม้ว่าภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์จะเป็นเรื่องราวของการต่อสู้ระหว่างธรรมะและอธรรมซึ่งมีลักษณะของการใช้ความรุนแรงค่อนข้างชัดเจน แต่จากการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้พบว่า มีกลุ่มแฟนคลับจำนวน 2 คนที่สามารถเรียนรู้ว่า ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของปัญหาโดยสังเกตจากผลของการต่อสู้ที่หันหันกันเองระหว่างเหล่ามาสค์ไรเดอร์ด้วยกัน

“คาเมนไรเดอร์วิคคิครับ เพราะว่าเนื้อเรื่องนี่ต้องสู้กันเพื่อหาคนสุดท้ายแต่สุดท้ายก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น”

(ลัทธวิทย์ สุการมย์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

²⁸ จูกะ หมายถึง เทนโด จูกะ น้องสาวบุญธรรมของเทนโด โซจิ อายุ 13 ปี เป็นคนง่าย ๆ สบาย ๆ ขึ้นชอบการรับประทานเป็นชีวิตจิตใจ

²⁹ เวิร์ม (Worm) เป็นสัตว์ประหลาดในเรื่องมาสค์ไรเดอร์คาบูโตะ สามารถลอกเลียนแบบร่างของมนุษย์ทั้งทางด้านพฤติกรรม นิสัย รวมไปถึงคัดลอกความทรงจำของมนุษย์ หลังจากการสังหารมนุษย์ที่เป็นต้นแบบแล้ว ก็จะเข้ามาใช้ชีวิตในสังคมแทนที่มนุษย์ผู้นั้น

“ถามว่ามีความรุนแรงมั้ย ก็มี แต่ก็ยังสอนนะว่าความรุนแรงไม่ใช่การแก้ปัญหา อย่างตอนของวีรคติตอนจบ เรน³⁰ขอให้ทุกอย่างกลับสู่จุดเริ่มต้นใหม่ให้ทุกอย่างเป็นอย่างที่ควรจะเป็น ไม่ใช่แค่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เราต้องการ”

(ธนศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในข้อนี้ เปรียบเสมือนการเรียนรู้ที่จะไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เพราะถึงแม้จะใช้กำลังเข้าปะทะกันสักเพียงใด ผลลัพธ์สุดท้ายก็คือไม่มีใครได้อะไร นอกจากความสูญเสียและเจ็บปวด ซึ่งผลลัพธ์ของการต่อสู้ระหว่างเหล่ามาสค์ไรเดอร์ด้วยกันในเรื่องมาสค์ไรเดอร์วิรคิก็เป็นตัวอย่างที่นำมาซึ่งการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่าง

2) ที่มาของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์

ผลจากการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่าแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องอะไรบ้าง แต่เนื่องจากค่านิยมเหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้จากหลายช่องทาง ประเด็นที่มีความน่าสนใจประการต่อมาจึงเป็นคำถามที่ว่า การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของแฟนคลับนั้นมีที่มาหรือมีแหล่งกำเนิดอย่างไร

ที่มาของการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในส่วนนี้ จึงเป็นการกล่าวถึงการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากตัวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ของกลุ่มแฟนคลับว่า อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้แฟนคลับเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมได้จากตัวพวกเขาและทำไมแฟนคลับชาวไทยจึงเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมได้จากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ รวมไปถึงแฟนคลับเหล่านี้สามารถเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมเหล่านั้นได้อย่างไร ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้แฟนคลับเกิดการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมต่าง ๆ นั้นมีที่มาจาก 4 ส่วนหลักๆด้วยกันคือ

³⁰ เรน หมายถึง อากิยามะ เร็น (Akiyama Ren) ชายหนุ่มผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ไนท์ (Masked Rider Knight) เป็นคนขี้มุ้งมูและชอบการต่อสู้อย่างจริงจัง

2.1) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละคร (22 คน)

2.2) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในเรื่อง (13 คน)

2.3) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากการเปรียบเทียบกับมาส์ไโรเดอร์ยุคเก่า ฮีโร่กลุ่มอื่นๆ และมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่ด้วยกัน (4 คน)

2.4) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากการเปรียบเทียบกับละครโทรทัศน์ของไทย (7 คน)

2.1) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละคร

จากการวิจัย ทำให้ทราบว่าลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่างๆของเหล่าตัวละครในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่ คือเนื้อหาส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คนได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากเหล่ามาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะแม้ว่า เหล่ามาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่ส่วนมากจะเป็นมาส์ไโรเดอร์ที่ถูกสร้างขึ้นมาสำหรับการต่อสู้กับปิศาจร้าย แต่ด้วยอุปนิสัย บุคลิกลักษณะ รวมทั้งเหตุผลในการต่อสู้ของผู้แปลงร่างแต่ละคนที่แตกต่างกัน ทำให้กลุ่มแฟนคลับมีโอกาสดูเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมประเภทต่างๆ จากการต่อสู้กับเหล่าร้ายบนพื้นฐานของความแตกต่างกันนั้น ซึ่งเรื่องราวดังกล่าวก็มีมากมายหลายตอน และแตกต่างกันไปตามพื้นฐานที่มาที่ไปของมาส์ไโรเดอร์แต่ละคน ซึ่งพวกเขาก็ได้สะท้อนค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นต่างๆผ่านเหตุการณ์ที่ต้องประสบพบเจอในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1.1) เรื่องราวของตัวละครก่อนจะได้เป็นมาส์ไโรเดอร์ (2 คน)

2.1.2) เรื่องราวของตัวละครในระหว่างที่เป็นมาส์ไโรเดอร์ (22 คน)

ซึ่งในแต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1) เรื่องราวของตัวละครก่อนจะได้เป็นมาสค์ไรเดอร์

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง 2 คนที่เห็นว่าเหล่าตัวละครที่แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น แม้ว่าจะมีหลายคนที่ได้รับเลือกให้เป็นมาสค์ไรเดอร์โดยไม่ต้องออกแรงให้เหนื่อยยาก แต่ก็ยังมีตัวละครบางคนที่กว่าจะได้มาซึ่งพลังของมาสค์ไรเดอร์ พวกเขาต้องอดทนกับความยากลำบากทั้งจากการฝึกฝนและความเจ็บปวดจากการที่ต้องออกไปต่อสู้โดยไม่มีพลังของมาสค์ไรเดอร์

“ตัวอิคินั้นทำงานเป็นมาสค์ไรเดอร์ในรูปแบบของอสูรซึ่งกว่าจะเป็นได้ต้องฝึกฝนตนเองอย่างหนักให้ร่างกายแข็งแกร่งพอจะเป็นภาชนะของวิญญาณอสูรมาสค์อิตร่างเพื่อให้มีพลังในการปราบศัตรู...”

(แคร์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“ลันตั้งนานเมื่อไหร่คางามิมันจะได้เป็นกาทัค³¹ ล้มลุกคลุกคลานมา 20กว่าตอน จะว่าไปก็สงสาร หน้าตามันอัปซิดมาตั้งแต่ตอนแรกที่โผล่ละ มันเป็นคาแรกเตอร์ ที่ตอนแรกไว้เป็นลูกไล่พระเอกหาความเทไม่ได้ ไม่มีความสามารถอะไรเลยในการสู้ ยังกระเสือกกระสนออกหน้าไปสู้ทุกตอน โดนแกล้ง โดนเมินบ่อยด้วยแต่สุดท้ายก็ได้เซคเตอร์³² ที่ดีทีสุดไป”

(พีระพล วิริยะประกอบ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

³¹ กาทัค หมายถึง มาสค์ไรเดอร์กาทัค(Masked Rider Gatack) มีอาวุธคือ กาทัค ดับเบิลคาลิเบอร์ ที่ติดอยู่ที่หัวไหล่ทั้ง 2 ข้างและมีท่าไม้ตายคือ ไรเดอร์คิก ซึ่งลูกเตะของกาทัคจะเป็นลูกเตะจะเข้าพาดทางเป็นหลัก ซึ่งท่าไม้ตายดังกล่าวเลียนแบบมาจากมาสค์ไรเดอร์คาบูโตะ

³² เซคเตอร์(Zecter) หมายถึง อุปกรณ์ในการแปลงร่างของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในเรื่องมาสค์ไรเดอร์คาบูโตะ เป็นหุ่นยนต์ในรูปแบบแมลง ปกติ เซ็กเตอร์ จะอยู่ในอีกมิติหนึ่ง แต่เมื่อผู้ถูกเลือกต้องการต่อสู้ เซ็กเตอร์จะบินเข้ามามิติเพื่อร่วมต่อสู้กับผู้ที่ถูกเลือกได้ในทันที

2.1.2) เรื่องราวของตัวละครในระหว่างที่เป็นมาสค์ไรเดอร์

แม้ว่าจะไม่ใช่มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ทุกคนที่ต้องล้มลุกคลุกคลาน ผ่านการฝึกฝนอันยากลำบากกว่าจะได้แปลงร่าง แต่เมื่อเข้ามาเป็นมาสค์ไรเดอร์แล้ว สิ่งหนึ่งที่พวกเขาทุกคนต้องพบเจอ ก็คือ ภาระหน้าที่ในการต่อสู้กับเหล่าร้าย ซึ่งบางครั้งก็อาจรวมถึงการต่อสู้ระหว่างมาสค์ไรเดอร์ด้วยกัน และในระหว่างการต่อสู้อันยาวนานตลอดทั้งเรื่องนั่นเองที่เหล่ามาสค์ไรเดอร์จะต้องพบกับประสบการณ์ต่างๆ ที่มีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดค่านิยมส่งเสริมสังคมในเรื่องต่างๆ ไปสู่กลุ่มแฟนคลับที่ติดตามชม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการมีความมุ่งมั่น การช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเหล่ามาสค์ไรเดอร์ หรือความเสียสละที่เหล่ามาสค์ไรเดอร์ มอบให้แก่เหล่าบุคคลสำคัญรอบตัวของเขา ซึ่งในทัศนะของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 22 คนนั้น ประสบการณ์ทั้งหลายของเหล่าตัวละครซึ่งต้องพบเจอระหว่างการต่อสู้ในฐานะมาสค์ไรเดอร์มาตลอดทั้งเรื่องนี้เอง ที่ได้กลายเป็นบทเรียนชั้นดีซึ่งแฝงไปด้วยเรื่องราวให้ได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม

“ดูดีเคห์แล้วอารมณ์แบบ “โคตรจะเกลียดสีคาสะ”³³ เลยวู้บ” ประมาณนี้...คือพี่แกจะเกรียนไปไหนคะ พฤติกรรมของสีคาสะเองก็มีส่วนให้ต้องคอยติดตามไปตลอด ไม่รู้ว่าพี่แกจะเอาไวกับชีวิตกันแน่ แต่ถึงจะดูร้ายยังไงก็เป็นคนดีจริงๆ คอยช่วยคนอื่นตลอด”

(โบว์ , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“แต่การดูฮิวิกิช่วงแรกๆ ทำให้เน็ดสงสัยมาก ว่าทำไม? ทำไมทั้งๆ ที่ต้องสู้กับมาคาโมะ³⁴ ต้องเอาชีวิตไปเสี่ยงตายเพื่อใครก็ไม่รู้ แต่ฮิวิกิก็ยังสู้ต่อไป แกรมยังดูเหมือนเป็นเรื่องปกติอีก”

(วิศว สุวัฒนาวิณี, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

³³ สีคาสะ หมายถึง คาโดยะ สีคาสะ (Kadoya Tsukasa) ตัวละครเอกผู้แปลงร่างเป็นมาสค์ไรเดอร์ดีเคด ช่างภาพหนุ่มผู้มีนิสัยรักอิสระและไม่แยแสใคร เขาได้พบสิ่งผิดปกติในรูปภาพและถูกดึงเข้าไปพัวพันกับการต่อสู้ของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ ความสามารถพิเศษของสีคาสะ นั้นมีมากมายเช่น สามารถเล่นเพลงไวโอลินได้คล่อง รวมไปถึงสามารถเล่นเทนนิสได้ดีเยี่ยม สามารถคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า รวมไปถึงวิเคราะห์การต่อสู้ตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ

³⁴ มาคาโมะ (Makamo) หมายถึง สัตว์ประหลาดในเรื่องมาสค์ไรเดอร์ฮิวิกิ

“ตัวละครที่ผมประทับใจมากที่สุดคือ สารวัตรอิชิโจ³⁵ จากเรื่องคุงะคุบ เพราะว่าเป็นเรื่องมีความตั้งใจในการทำงานไม่เกรงกลัวอันตรายใดๆ ...”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นมิได้เน้นแค่บทบาทของตัวละครที่เป็นมาสค์ไรเดอร์แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ยังมีการเพิ่มบทบาทตัวละครที่เป็นเพียงคนธรรมดาให้ขึ้นมามีความโดดเด่นเทียบเท่ากับเหล่ามาสค์ไรเดอร์ซึ่งเป็นตัวละครเอกอีกด้วย และความโดดเด่นในบทบาทของตัวละครที่เป็นคนธรรมดาเหล่านี้เองที่ทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีโอกาสได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมในประเด็นต่างๆเพิ่มเติมจากที่ได้เรียนรู้กับตัวละครเอก ซึ่งในบางครั้ง ค่านิยมบางประการก็เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนในตัวละครที่เป็นคนธรรมดามากกว่าตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์เองเสียอีก อาทิ ลักษณะความรักครอบครัวของตัวละครที่เป็นผู้หญิงหรือการต่อสู้กับอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อแม้จะไม่มีพลังพิเศษคอยสนับสนุน

“อย่างฟีไอรี้³⁶ จะเป็นคนที่ดูอ่อนหวาน แต่จิตใจเข้มแข็งมาก ตอนที่เห็นเด่นๆเลยคือ ที่มีคนบังคับให้แต่งงานก็ยืนคำขาดเลยว่าไม่ โดยที่ไม่แสดงว่ากลัวอะไรทั้งนั้น นอกจากนั้นก็ดูเลื่องชายที่ดูเหมือนเป็นแม่เหล็กดึงดูดความโชคร้าย เวลาที่เรียวกาไรกลับบ้านไม่ตรงเวลาฟีไอรี้ก็จะเริ่มแสดงความกังวล เวลากลับบ้านมาน่วมฟีไอรี้ก็มาดูแล ฟีไอรี้ดูเหมือนเป็นคนมองโลกในแง่ดีมาก เพราะขนาดน้องชายโชคร้ายขนาดนั้นยังมีหวังว่าดวงดาวแห่งความโชคดีของเรียวกาไรต้องกำเนิดขึ้นมาสักวัน”

(นาฏชนก อจลเสีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

³⁵ สารวัตร อิชิโจ หมายถึง อิชิโจ คาโอรุ (Ichijou Kaoru) สารวัตรตำรวจหนุ่มผู้เสียจริต ที่รู้เรื่องการแปลงร่างของโกได ยูสุเกะ และพยายามช่วยเหลือปราบปรามเหล่าคุโรนิกิริร่วมกับมาสค์ไรเดอร์คุงะทุกครั้ง เก่งเรื่องการยิงปืนทุกประเภท

³⁶ ฟีไอรี้ หมายถึง โนงามิ ไอรี้ (Nogami Airi) พี่สาวของเรียวกาไร (มาสค์ไรเดอร์เดนโอ) ดำเนินกิจการร้านกาแฟชื่อ มิลค์ ดิปปเปอร์ อายุ 22 ปี เป็นพี่สาวใจดี มักจะทำสมุนไพรรักษาโรคเพื่อคอยปฐมพยาบาลให้เรียวกาไรทุกครั้งที่เขากลับมาถึงบ้าน และด้วยความที่เป็นคนใจดี มีเมตตา ทำให้มีหนุ่มๆมาคอยติดพันอยู่เรื่อยๆ และร้านกาแฟของเธอก็เป็นแหล่งชุมนุมของหนุ่มๆที่คิดจะจีบเธอเสมอๆ

2.2) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในเรื่อง

ไม่เพียงแต่ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครเท่านั้นที่สามารถทำให้กลุ่มแฟนคลับเกิดการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมได้ หากแต่เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในเรื่องก็ยังเป็นอีกเนื้อหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 คนสามารถเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมอย่างเรื่องของมิตรภาพ ความสามัคคีระหว่างเพื่อน และการวางตัวในสังคมได้เป็นอย่างดี เช่น

“วิวคีนี่ก็แบบ เหมือนอคคาเดมีฯนะครับ คือต้องสู้กับศัตรูด้วยและต้องคอยระวังตัวเอง จากไรเดอร์คนอื่นๆด้วยนะครับ เพราะมันต้องเหลือคนสุดท้ายที่รอดนะครับ บางครั้งวิวคีนี่กับไนท์³⁷ มันจะแทงข้างหลังกันได้ครับ”

(ศิราเมษฐ์ เจริญสุข, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

จากข้อมูลที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างได้ให้สัมภาษณ์ในช่วงต้น จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในเรื่องของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างนั้น มิใช่การเรียนรู้โดยตรงจากสิ่งที่ถ่ายทอดจากลักษณะของตัวแบบที่ดีและได้รับรางวัลแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นการเรียนรู้จากค่านิยมด้านลบที่ปรากฏขึ้นในเรื่องและทำให้เหล่าตัวละครต้องพบกับความสูญเสีย การทรยศหักหลังต่าง ๆ นานา ส่งผลให้แฟนคลับเกิดความตระหนักถึงผลเสียของการกระทำเช่นนั้นและเลือกที่จะหันหน้าเข้าหาค่านิยมส่งเสริมสังคมที่สามารถแก้ไขผลลัพธ์ที่เลวร้ายดังกล่าวได้อีกด้วย

สำหรับในประเด็นนี้ เมื่ออาศัยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (1977) ก็จะทำให้พบว่า การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมของแฟนคลับนั้น เป็นการเรียนรู้จากการเห็นตัวแบบทางสื่ออุกกลโทษเมื่อแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมาและมีผลทำให้การยอมรับพฤติกรรมที่คล้ายกันนี้ลดลง เพราะผู้ชมจะรู้สึกกลัวกับว่าตัวเองได้รับการเสริมแรงในทางลบนั้นจริงๆซึ่งถือเป็นลักษณะประการสำคัญของความเป็นสื่อสาระบันเทิงตามแนวคิดของ Singhal & Roger (1994 อ้างถึงใน Udompim, 1997) ที่กล่าวไว้ว่า ตัวแบบในทาง

³⁷ไนท์ หมายถึง มาสค์ไรเดอร์ไนท์ (Masked Rider Knight) หนึ่งในตัวละครเอกจากเรื่อง มาสค์ไรเดอร์วิค

บวกลำห้บค่านิยมที่พึงปรารถนาควรถูกออกแบบมาในลักษณะที่ตัวแบบมักจะได้รับรางวัลในขณะทีม่แบบในทางลบก็ควรจะถูกลงโทษ

จึงอาจกล่าวได้ว่า นอกจากเหตุการณ์ในระหว่างเรื่องราวของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่แต่ละเรื่องจะมีการถ่ายทอดลักษณะที่ตัวแบบมักจะได้รับรางวัลจากการทำความดีให้กลุ่มแฟนคลับสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงแล้ว การทำความชั่วของตัวละครในเรื่องก็ยังเป็นอีกเนื้อหาหนึ่งที่สามารถถ่ายทอดค่านิยมส่งเสริมสังคมให้กลุ่มแฟนคลับสามารถเรียนรู้ได้เช่นกัน โดยสื่อสารผ่านผลกรรมที่ตัวละครผู้ทำความชั่วได้รับนั่นเอง

2.3) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากการเปรียบเทียบกับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าฮีโร่กลุ่มอื่นๆและมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ด้วยกัน

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยพบว่า ในจำนวนแฟนคลับกลุ่มตัวอย่าง 24 คนนั้นมี 18 คนเป็นผู้ที่เคยชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่า หรือฮีโร่อื่นๆมาก่อน ในขณะที่มีเพียง 6 คน เท่านั้นที่ไม่เคยชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่า หรือฮีโร่อื่นๆมาก่อน ซึ่งการเป็นแฟนคลับของฮีโร่กลุ่มอื่นๆควบคู่ไปกับการเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ด้วยนั่นเอง ที่ทำให้แฟนคลับซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน จาก 18 คนมีโอกาสดัเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ผ่านการเปรียบเทียบกับสิ่งที่พวกเขาได้สังเกตเห็นจากมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่าหรือภาพยนตร์การ์ตูนแนวฮีโร่ชุดอื่นๆ เช่น

“เมื่อก่อนจะเด่นอยู่ที่พระเอก เก่งกันเหลือเกินแต่ละคน หรือไม่ก็พวกพระเอกไม่กี่คน แต่ไรเดอร์ยุคใหม่บางเรื่องจะเห็นว่าพระเอกหรือพรรคพวกนั้นไม่ได้เด่นหรือมีเก่งแบบไร้เหตุผล เช่น ริวคิ ไฟส์ในบางตอน เบลดช่วงแรกๆ แต่หลังๆนี้แสดงถึงการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด คาบุโตะกรณีของคางามิตอนมาเป็นกาแตกกับเดรค³⁸ ที่เห็นได้ชัดว่าพัฒนาฝีมือการต่อสู้มาเรื่อยๆ”

(จิรายุทธ แซ่อึ้ง, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

³⁸ เดรค หมายถึง มาสค์ไรเดอร์เดรก (Masked Rider Drake) มาสค์ไรเดอร์คนที่ 3 ในเรื่องมาสค์ไรเดอร์คาบูโตะ มีลวดลายและต้นแบบ มาจาก แมลงปอ ชื่อ เดรก ย่อมาจาก Dragon fly ซึ่งหมายถึง แมลงปอ นั่นเอง

“โลกนี้มันหาคนเก่งจริงไม่เล่นหมาหม่วยาก เจอคนเก่งกว่า เรียกเพื่อนไปรุมแล้วอ้างความยุติธรรมเหมือนเซนไท³⁹ อย่างที่เค้าชอบเรียกไง ตัวร้ายหลายคนรุมพระเอกเรียก หมาหมู่ ที่พวกตัวเอกรุมคนร้ายเรียกรวมพลังปราบมารร้าย แต่ผมคิดว่าการที่จะเก่งนี้ควรเก่งที่ตัว”

(แควร์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

อย่างไรก็ตาม นอกจากแฟนคลับที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมผ่านการเปรียบเทียบกับมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่าหรือภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นแนวฮีโร่เรื่องอื่นๆแล้ว ผู้วิจัยก็ยังพบอีกว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 24 คนนั้น มิได้เป็นแฟนคลับเฉพาะกับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น หากแต่พวกเขายังมีการติดตามชมมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เรื่องต่อๆมาอย่างต่อเนื่องจนทำให้มีแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คนซึ่งสามารถเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมผ่านวิธีการเปรียบเทียบสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นจากมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่แต่ละเรื่องได้อีกด้วย

“ภาคิปปิกเป็นภาคหนึ่งที่ต่างจากไรเดอร์ภาคอื่นๆไรเดอร์ภาคอื่นๆการจะพัฒนาเป็นฟอร์มใหม่ต้องใช้อุปกรณ์สารพัดอย่าง แต่ตอนที่อิบิกิพัฒนาเป็นร่างคุเรโน มันต่างกันออกไป อิบิกิใช้ความสามารถของตัวเอง ฝึกฝนทั้งร่างกาย ทั้งจิตใจ จนได้ร่างคุเรโนมา ...”

(วิศว สุวัฒนาวินิจ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ชอบการทำงานแบบทีมเวิร์คระหว่างกรมตำรวจกับ Kuuga ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจะเป็นฮีโร่ นั้น ไม่จำเป็นต้องแปลงร่างได้ แต่ขอให้มีความจิตวิญญาณในการต้องการปกป้องสิ่งสำคัญ ก็สามารถเป็นฮีโร่ได้ ดังเช่นเจ้าหน้าที่ของกรมตำรวจ ทุกคน ในขณะที่ อากิตะ ถึงแม้จะเป็นการร่วมมือระหว่างกรมตำรวจกับไรเดอร์ แต่ก็เข้าไปแบบหลวมๆบนความไม่ไว้วางใจกันแบบเต็มที่ รวมไปถึงในระหว่างตำรวจด้วยกันเอง ก็มีการขัดแย้งขัดขากัน และแม้แต่ไรเดอร์ด้วยกันเองก็มีความไม่ไว้วางใจกัน”

(พจน์, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

³⁹ เซนไท หมายถึง ภาพยนตร์แนวขบวนการนักรู้ หรือในภาษาญี่ปุ่นว่า Super Sentai เนื้อหาของหนังมักจะกล่าวถึงกลุ่มคนหนุ่มสาว 5 คน ที่ได้รับพลังพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นมาจากเวทมนตร์หรือเทคโนโลยีขั้นสูงใช้วิชาการต่อสู้ในหลายรูปแบบต่างกันมารวมพลังกันเพื่อต่อสู้กับเหล่าร้ายที่หวังจะครองโลก

2.4) การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากการเปรียบเทียบกับละครโทรทัศน์ของไทย

เนื่องจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มแฟนคลับชาวไทย ดังนั้น สื่อที่กลุ่มแฟนคลับเหล่านี้จะใช้ในการอ้างอิงเพื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ก็คือ ละครโทรทัศน์ของไทย โดยจากการสัมภาษณ์เจาะลึกแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีกลุ่มตัวอย่าง 7 คนได้ให้ความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่กับละครโทรทัศน์ของไทยแล้ว ทำให้เกิดความรู้สึกว่า มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นดูจะเป็นสื่อที่ให้สาระประโยชน์แก่พวกเขามากกว่า

จากข้อมูลที่ได้รับจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่า ข้อแตกต่างประการแรกที่พวกเขาสามารถสังเกตเห็นจากละครโทรทัศน์ของไทย และนำมาเปรียบเทียบกับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้ก็คือ เนื้อหาของความผูกพันระหว่างตัวละครที่ดูเหมือนจะตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิง ในขณะที่ละครโทรทัศน์ของไทยพยายามเน้นถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับการแก่งแย่งชิงดี ชิงเด่น ระหว่างตัวละครทั้งสองฝ่าย จนทำให้ความสัมพันธ์ของตัวละครอยู่พื้นฐานของความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน แต่ภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่กลับมีแนวทางการนำเสนอที่ตรงกันข้าม โดยเน้นการถ่ายทอดให้พวกเขาได้เห็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครที่อยู่บนความสามัคคี ความเสียสละ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

“ละครไทยมีแต่เรื่องแนวเดิมๆ ไม่ชิงสมบัติก็แย่งคนรัก ไรเดอร์มันยังมีพี่น้อง สืบสวน แปลงร่าง”

(ลัทธวิทย์ สุภารมย์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“บทอย่างเดนโอ ก็ยังลึกกว่าไฉนังไทยบางค่ายที่ได้เป็นร้อยล้านครับ ทางโตเอะเขารู้ทันครับ ก็แบบ เรื่องเดนโอนี้มัน ดำเนินเรื่องกาลเวลา ความทรงจำ แต่เราไม่ค่อยได้มองอย่างละเอียด ไรค์รับพี่ อย่างซีโรนอสซีโร่ฟอร์มที่ต้องใช้ไม่ตายแล้วต้องแลกกับความทรงจำที่สำคัญที่สุด นะครับ หรือแบบ เดนโอมูฟวี่แรก ที่กล่าวถึงความผูกพันของเรียวทาโร่ นะครับ มันยังเล่าเรื่องราวความผูกพัน ให้แฉ่คิด ไอ้ของบ้านเราเปิดละครเจอมาก็กรี๊ดๆตบกันทั้งเรื่อง เดียวก็ตีกันอีกจกกันนะครับ”

(ศิราเมษฐ์ เจริญสุข, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

และอีกประเด็นหนึ่งในเรื่องของ “เหตุผลในการใช้ความรุนแรง” ซึ่งแฟนคลับหลายคนได้ให้ความเห็นว่า แม้มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่จะเป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่มีเนื้อหารุนแรง แต่ในการใช้ความรุนแรงนั้นก็เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมซึ่งตรงกันข้ามกับละครโทรทัศน์ไทยที่ตัวละครมักใช้ความรุนแรงเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

“อีกอย่างคือ จากตบกันเนี่ยแหละที่ไม่ชอบ คือ ไรเดอร์ที่ต่อสู้เนี่ย สู้เพื่อปกป้องโลก ปกป้องผู้คน แต่ตบกันในละครไทย มันก็แค่ความอิจฉา ความหมั่นไส้ส่วนตัวคือ แบบเพราะความหมั่นไส้กัน แย่งผู้ชาย ไม่ชอบใจ ไม่พอใจ ของพวกนี้ จริงๆแล้วมันคุยกันก็ได้ ไม่ถึงกับต้องลงไม้ลงมือ”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

ซึ่งเมื่อผู้วิจัยสัมภาษณ์ต่อไปถึงความเหมือนกันของละครโทรทัศน์ไทยกับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่ต่างก็มีการใช้ความรุนแรงเหมือนกัน คำตอบที่ได้รับจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างล้วนเป็นไปในทิศทางเดียวกันก็คือ พวกเขายอมรับเหตุผลในการใช้ความรุนแรงของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ได้มากกว่าละครโทรทัศน์ของไทย ทั้งนี้เนื่องจากพวกเขาได้เรียนรู้ว่า ความรุนแรงเป็นวิธีสุดท้ายที่เหล่ามาสค์ไรเดอร์จะใช้เพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้ามที่อยู่ในภาวะ“ถูกไม่กลับ”แล้วเท่านั้น

“แน่นอนว่าต่อยกับพวกปีศาจ การเจรจากันก็ทำได้ แต่จะทำได้ไม่ดี เพราะขึ้นว่าเป็นปีศาจหรือสัตว์ประหลาดไปแล้วโอกาสกลับใจมันไม่เหมือนคนธรรมดา ยิ่งเรื่องตอนของมารินะอะ โซ (ฮิคาริ โซทาโร่) ไปพูดกับมารินะ มอบตัวเธอะ วิธีจากเบาไปหนัก ... ก่อนที่ตัวพระเอกจะแปลงร่างต่อสู้ ถ้าคุยกันได้ ก็คุยกันนะ ดับเบิลมีเยอะจริงๆ โซทาโร่อาจจะไม่ได้เป็นคนไปคุย แต่ก็ยังมีอากิโกะ⁴⁰ ถ้าไม่มีอากิโกะ ก็คงจบลงด้วยการทำร้าย ละครไทยเธอ ลุยอย่างเดียว เผลอๆแบบ นางเอกกับนางร้ายนั่งกินข้าวร้านเดียวกัน แต่ไม่เห็น พอออกมาพร้อมกัน ปะหน้ากันก็ปะทะคารม พอเริ่มจิกแรงขึ้นก็เริ่มมีเรื่องกัน...”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

⁴⁰ อากิโกะ หมายถึง นารุมิ อาคิโกะ (Narumi Akiko) เด็กสาวร่างเล็กที่มีความตั้งใจจะเป็นหัวหน้านักสืบสำนักงานนักสืบ นารุมิ แทนพ่อของเธอที่เสียชีวิตไป โดยเธอเดินทางจากโอซาก้ามายังเมืองฟูโตะเพียงลำพัง อาคิโกะมักต่อล้อต่อเถียงกับโซทาโร่ เนื่องจากเธอไม่พอใจในตัวโซทาโร่ที่ชอบพูดจาจนประสาทใฝ่เธอ อุปกรณ์ที่อาคิโกะมักใช้ในการฟาดหัวโซทาโร่และคนอื่นๆ คือ รองเท้าแตะ โดยมักจะฟาดหัวโซทาโร่ทุกครั้งเมื่ออาคิโกะไม่ชอบอารมณ์

“การใช้กำลังเป็นสิ่งไม่ดี ก็ใช้แต่การอมมืออเท้ากับสิ่งที่ผิดและไม่อาจแก้ไขได้ด้วยสันติวิธี มันเป็นเรื่องที่ผิดอย่างนั้นหรือ? พระพุทธองค์บอกไว้ว่า บัวมี 5 เหล่า กับบัวได้นำพุทโธอะไรไปไร้ความหมายเพราะมันไม่อาจจะงอกเงยจากโคลนตมได้อีกแล้ว เพราะฉะนั้นพระพุทธองค์เองก็จะต้องมีปางปรามมารเหมือนกัน”

(อรรถนพ พุ่มพวง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

จากการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มผู้ชมโทรทัศน์ทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่บางส่วนในปัจจุบันหันมาให้ความสนใจกับภาพยนตร์การ์ตูนที่น่าจะมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กแต่เพียงกลุ่มเดียวอย่างมาสค์ไรเดอร์นั้นก็เพราะว่า ผู้ชมเหล่านี้เริ่มเกิดความคิด “เปรียบเทียบ” ระหว่างสิ่งที่พวกเขาเปิดรับ ซึ่งจากข้อความข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงการที่ผู้ชมกำลังเปรียบเทียบระหว่างสื่อบันเทิงไทย และ สื่อบันเทิงญี่ปุ่นอย่างเห็นได้ชัด นับตั้งแต่การถ่ายทอดเนื้อหาที่จรรโลงสังคม คูมีเหตุผลมากกว่าของไทย รวมไปถึงพัฒนาการของเนื้อหา และ คุณภาพของการถ่ายทำระหว่างละครโทรทัศน์ของไทยกับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่กลายเป็นจุดเปรียบเทียบอันชัดเจนอีกจุดหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่าง 3 คนล้วนมีความเห็นตรงกัน และเป็นเหตุผลว่าทำไมพวกเขาจึงเบื่อกับเนื้อหาที่จะเปิดรับละครโทรทัศน์ของไทยเพื่อปรับทัศนคติของตน

“พี่ไม่ดูละครหลังข่าว แต่แพทเทิร์นก็คงไม่พัฒนาไปจากเมื่อ 10 ปีก่อน ตบจูบๆ ปล้ำข่มขืน แอปป์เอ็นดิง ก็เล่นเอาเรื่องเก่ามาทำใหม่ก็รอบแล้ว ถ้ามจริงๆ เปลี่ยนแค่ตัวแสดง แกรมเนื้อหาก็คือ แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น แย่งผู้ชาย แย่งมรดก การทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ แม้จะต้องฆ่าคนที่ขวางทางนะ มันเป็นเรื่องที่ดีและถูกต้องสินะ”

(อรรถนพ พุ่มพวง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

“ละครหลังข่าวอันนี้เลิกตามมานานแล้ว เนื้อเรื่องวนอยู่แต่กับแนวเดิมๆ ทะเลาะแย่งผู้ชายผู้หญิงกัน แกรมบางเรื่องยังสื่อเรื่องการเป็นขู้ให้เหินๆ บางเรื่องเห็นเรื่องร้ายแรงอย่างการข่มขืนเป็นเรื่องราวธรรมดาถึงกับจับมาใส่ในละครแม้จะเป็นภาพแค่สื่อแต่เด็กที่ค่อนข้างโตหน่อย - วัยรุ่นมาเห็นอาจจะทำตามได้ เพราะเห็นในละครจนชินตา”

(ธนะศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

ในขณะเดียวกัน สิ่งที่ผู้วิจัยได้รับทราบจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นในข้างต้น นั่นก็คือ การขาดความเข้าใจจาก “ผู้ใหญ่ในวงการสื่อ” ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้จากคำพูดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความหมายในเชิงตัดพ้อผู้ใหญ่ในวงการสื่อที่แสดงถึงความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเนื้อหาของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นว่ามีแต่ความรุนแรง ทั้งที่ตัวของผู้ใหญ่เหล่านั้นเองก็ยังไม่ได้ลองเปิดใจหรือพยายามลงมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าวให้เห็นกับตา

“คนไทยเค้าวอกคิตกับไรเดอร์อะพี พออะไรที่มันเป็นจริงไม่ได้ในสังคม คนก็จะคิดว่าเป็นเรื่องแฟนตาซี ไม่มีอะไรนอกจากความบันเทิง แน่นนอนกัยกให้เด็กไป”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

“ถ้าพวกที่นั่งอยู่บนระดับผู้บริหารเขายังมองว่า “หนังหลอกเด็ก ให้เด็ก ๆ มั่นใจไป” แล้วละก็ หนัง คาเมนไรเดอร์ เซนไท อุลตราแมน หรือ ฮีโร่ หรือ อนิเมชั่น ที่มีมากมายบนโลกใบนี้ ก็ยังจะมีค่าอยู่แค่ “หนังหลอกเด็ก” อยู่อย่างนั้น หน้าซ้ายยังมีการบอกอีกว่า “การใช้กำลังเป็นสิ่งที่ไม่ดี” ขึ้นหราๆ บนหน้าจอทีวีขณะที่ไรเดอร์กำลังประเคนหมัดใส่สัตว์ประหลาด แล้วมันมีอะไรเปลี่ยนไปจากอดีตได้แล้ว ถึงคาเมนไรเดอร์จะเปลี่ยนไปเพียงไหน แต่ทัศนคติของคนที่ควบคุมสื่อเมืองไทยอยู่มันไม่เคยเปลี่ยน การ์ตูนสอนความรุนแรงให้เด็ก แล้วละครหลังข่าวที่ฉายกันแทบทุกช่อง มันปราศจากความรุนแรงหรือ? จะบอกว่าเด็กไม่ดูละครหลังขงั้นหรือ? ถ้าหากมันไม่ได้สร้างปัญหาให้เราทำไมเราถึงไม่ยอมเปิดใจยอมรับเขาแล้วดูกันแน่ ๆ ไปเลย แทนที่จะบอกว่ามันเป็นของที่ไม่ดีทันทีที่ได้เห็น”

(อรรณพ พุ่มพวง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

จากสิ่งที่ผู้วิจัยกล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น อาจทำให้เราสามารถมองเห็นภาพว่า อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ กลุ่มแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เกิดการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดดังกล่าวมากกว่าจากละครโทรทัศน์ของไทย แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อพิสูจน์ว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นจริงตามที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ทำการค้นคว้าข้อมูลเพื่อพิสูจน์คำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างว่า ข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีแนวโน้มที่จะเป็นจริงตามที่พวกเขาได้รับรู้มามากน้อยเพียงใด และผู้วิจัยก็ได้ค้นพบข้อเท็จจริงในคำตอบของกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นว่า เรื่องราวที่ละครโทรทัศน์ของไทยที่พวกเขาได้รับรู้มานั้นดูจะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำให้พวกเขารู้สึกศรัทธาหรือสามารถเป็นแรงบันดาลใจอะไรให้แก่พวกเขาได้เมื่อเทียบกับภาพยนตร์การ์ตูน

ญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ดังเช่นเรื่องย่อละครเรื่อง วิวาท้าวุ่นและ เซลยศักดิ์ ที่ผู้วิจัยได้ยกมาเป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

“คาแรคเตอร์ตัวละครคู่พระนาง ชมพู-อารยา เอ.ฮาร์เก็ต จะรับบทเป็นหมอดูหญิงที่กะล่อน ๆ ทำนายไม่ค่อยแม่นยำ แต่เน้นอิงกระแส อาศัยสวยไว้ก่อน ส่วนเคน-ธีรเดช วงศ์พัวพันธ์ รับบทเป็นไอโซเพลย์บอย ครอบครัวมีอันจะกิน ซึ่งแรกเริ่มเดิมทีเลยนั้น ต่างคนต่างปึงกันอยู่แล้วจนจับพลัดจับผลูมาได้แต่งงานกันซึ่งจริงๆ แล้วนางเอกไม่ได้ตั้งใจจะแต่งงาน แต่พอมารู้ว่าบ้านพระเอกรวยก็อยากได้เงินพระเอก พอแต่งแล้วก็มีการกันว่าใครหย่าก่อนต้องจ่ายเงิน 30 ล้าน ทั้งคู่จึงพยายามทำให้อีกฝ่ายทนไม่ได้และเป็นคนขอย่า พูดง่าย ๆ ว่านางเอกก็แสบพระเอกก็กะล่อน”

(http://www.baanseries.com/thai/detail.asp?param_id=884, 7 กันยายน 2552)

“อานนท์เสรีจรรยาจากภิรมยาแล้วบังเอิญเจอกับโยธินที่ตามมาทีเชียงใหม่ โยธินนัดแนะแผนการหนีกับอานนท์ ขวัญฟ้าพยายามปลุกปล้ำอลิสแต่ไม่สำเร็จ อานนท์เข้ามาขวางเสียก่อน ตกดึกโยธินแอบเข้ามาปูเจ้าโดยมีภิรมยาตามมาด้วย ภิรมยาไปหาขวัญฟ้าแต่เจออินทรีวิไลเสียก่อน ทั้งสองตบตีกันจนภิรมยาแท้งลูก”

(<http://drama.jerder.com/เซลยศักดิ์>, 19 มกราคม 2553)

จากข้อมูลข้างต้นที่เป็นตัวอย่างอันบ่งบอกถึงลักษณะของตัวละครและการดำเนินเรื่องของละครโทรทัศน์ไทยได้แสดงถึงความสอดคล้องกับสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึง โดยหากพิจารณาเนื้อเรื่องหรือบุคลิกลักษณะของตัวละครในละครโทรทัศน์ไทยข้างต้นก็จะพบว่า ตัวละครเหล่านั้นคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมาก่อนส่วนรวมจนถึงกับยอมกระทำการสิ่งที่ไม่ดีต่อศีลธรรมหรือกระทบต่อความรู้สึกของผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ

ในทางกลับกัน การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับตัวละครและเรื่องราวในภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่กลับแตกต่างจากละครโทรทัศน์ของไทยอย่างสิ้นเชิง โดยการนำเสนอเนื้อหาเหล่านี้สามารถพบเห็นได้อย่างมากมาย ทั้งจากนิตยสารที่เน้นเจาะตลาดกลุ่มแฟนคลับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นและ สื่อ VCD, DVD ของบริษัทผู้ถือครองลิขสิทธิ์ภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า นอกจากแหล่งสารทั้ง 2 แหล่งในข้างต้น

แล้ว กลุ่มแฟนคลับยังมีการติดตามข่าวสารต่างๆที่ไม่ได้ถูกนำเสนอผ่านแหล่งสารทั้ง 2 แหล่งข้างต้นผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตด้วยอีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่า ข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตนี้ไม่ได้เป็นการนำเสนอจากแหล่งสารที่เป็นสื่อมวลชนในประเทศไทย หากแต่เป็นข่าวสารจากประเทศญี่ปุ่นที่แฟนคลับทำการค้นหาข้อมูลที่มีการนำเสนออยู่ทั่วไปในระบบสื่อสารมวลชนของญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นรายการโทรทัศน์ หรือ นิตยสารแล้วนำมาทำการแปล เรียบเรียง และเผยแพร่ในรูปแบบของการโพสต์กระทู้ผ่านทางกระดานสนทนาออนไลน์ เช่น

เรื่องย่อ Kamen Rider W (Double)		(หน้าเครื่องหมายโพธิ์เป็นว่าอ่าน)		
กระทู้	สร้างโดย	สถิติ	กระทู้โพธิ์ส่งล่าสุด	
 เรื่องย่อ Masked Rider W EP.37 [อาคันตุกะ X / สะพานแห่งคำสัญญา] เมื่อกลุ่มผู้อยู่เบื้องหลัง ของเรื่องก้าวได้ปรากฏตัวออกมา	2hd ๘	23 รอบกลับ 979 เข้าชม	-- พ.ศ. 31 2010 : 20:09 โดย: C-Lopper ๘	
 เรื่องย่อ Masked Rider W EP.36 [อีกฟากหนึ่งของ R / ฟ้าดินทุกสรรพสิ่ง] เอคเซล โทริอัลออกโรง..	2hd ๘	30 รอบกลับ 2,416 เข้าชม	-- พ.ศ. 23 2010 : 17:53 โดย: Kamen Rider Gattack! ๘	
 Kamen Rider Double Ep 33 : โศกนาฏกรรมของY/สาวน้อยผู้ตามหาวัน วาน 1 2	2hd ๘	21 รอบกลับ 1,985 เข้าชม	-- พ.ศ. 02 2010 : 13:55 โดย: uncensor02 ๘	
 Kamen Rider Double Ep.31 [B ที่สายลมเรียกหา / การตามรอยของสัตว์ ป่า] ชาวดัง บอกว่า "โหมกรังเป็นสัตว์ไร้ค่าสำหรับเขา" ???	2hd ๘	13 รอบกลับ 2,631 เข้าชม	-- เม.ย. 13 2010 : 20:15 โดย: Megami Hikari ๘	

ภาพประกอบที่ 3 ตัวอย่างกระทู้บนกระดานสนทนาออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องย่อของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ (ตัดทอนบางส่วน)

โจเซฟ 16 พฤษภาคม 2010 : 23:35

#1

Masked Rider W EP.36 [อีกฟากหนึ่งของ R / ฟาดฟันทุกสรรพสิ่ง]

"ตำรวจคนนั้น ... จะต้องปกป้องเราได้แน่ๆสินะ"

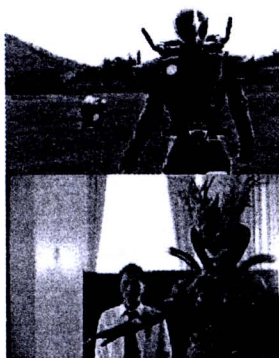
อิซากะเริ่มหัวเสียกับการที่ตัวเองสร้างคอนเน็คเตอร์บนแขนของนาจิได้ไม่สมบูรณ์ แต่ทั้งๆที่ต้องพบกับความน่ากลัวถึงเพียงนั้น แต่ดูเหมือนในใจของนาจิจะยังมีอะไรค้างคาอยู่

...

ทางด้านริว ในที่สุดเขาก็ได้รับไทรอัลเมมโมรี่มาจากซาราด์และสามารถแปลงฟอร์มเป็นร่างที่ต่อสู้ด้วยความเร็วสูง "แอคเซลไทรอัล" ได้

ภาพประกอบที่ 4 ตัวอย่างเนื้อหาในกระทู้เกี่ยวกับเรื่องย่อของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ (ตัดทอนบางส่วน)

แต่ ...

**ชราวดีได้บอกเอาไว้ว่า ถ้าเขาไม่สามารถขับมอเตอร์ไซด์ครบวงรีหน้าได้ภายใน 10
วินาที**

**ก็จะไม่สามารถใช้ร่างใหม่นั้นได้ด้วย
จึงเริ่มฝึกอย่างเอาเป็นเอาตายเพื่อนางิ**

แต่สำหรับชราวดี

การต่อสู้ที่ปราศจากการแก้แค้น มันช่างไร้รสชาติเหลือกำลัง ...

แปลไทยโดย Mizumori_Minami@ J-hero.com

0

ตอบ

อ้างอิงจนลายตาแล้ว

ภาพประกอบที่ 4 ตัวอย่างเนื้อหาในกระทู้เกี่ยวกับเรื่องย่อของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไร
เดอร์ (ต่อ)

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เห็นได้ชัดว่า ข้อมูลข่าวสารที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างได้รับเกี่ยวกับ
เรื่องราวในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น จะมีความแตกต่างจากเรื่องราวใน
ละครโทรทัศน์ของไทยอยู่พอสมควร อีกทั้งคำตอบของกลุ่มตัวอย่างยังแสดงให้เห็นถึงความ
แตกต่างกันในเรื่องวิธีการสื่อสารของทั้งสองชาติที่ทางฝั่งประเทศญี่ปุ่นนั้น มีการนำเสนอเนื้อหาที่
มีลักษณะคล้ายกับการนำเสนอในทางสาระบันเทิง (Edutainment) ที่ผู้รับสารสามารถได้รับ
ทั้งสาระและความบันเทิงไปได้พร้อมๆ กัน

จากความคิดเห็นของผู้วิจัย อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบการนำเสนอในเรื่องบันเทิงของทางฝั่ง
ญี่ปุ่นนั้นมีรูปแบบที่คล้ายกับงานสาระบันเทิงที่มักจะมีการสอดแทรกเนื้อหาอันมีคุณค่าแฝงมากับ
ความบันเทิง ซึ่งหากเปรียบเทียบตามหลักองค์ประกอบของการสื่อสารแล้ว อาจเรียกได้ว่ามี “สาร”

ที่ให้ทั้งความบันเทิงและสอดแทรกสาระ ถูกถ่ายทอดผ่านมาทาง “ช่องทาง” ซึ่งในที่นี้ก็เทียบได้กับเหล่าตัวละครในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ทั้งหลายที่กำลังอยู่ในความสนใจของกลุ่มแฟนคลับ หรือ “ผู้รับสาร” เป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ ผู้รับสารของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดนี้จึงไม่ได้แต่เพียงแค่เปิดรับความบันเทิงจากการติดตามชมฮีโร่ของพวกเขา หากแต่ยังได้เรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม รวมทั้งได้แบบอย่างที่ดีอาจใช้ยึดถือในฐานะ Role Model ได้อีกด้วย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่านิยมส่งเสริมสังคมต่างๆ ที่กลุ่มแฟนคลับได้เรียนรู้พร้อมกับเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นๆ จะพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ค่านิยมของผู้รับสารมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าตัวแบบนั้นจะเป็นตัวละครในโทรทัศน์หรือศิลปินนักร้องก็ตาม เนื่องจากพบว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้รับสารมีการเรียนรู้นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะเด่นของตัวแบบแทบทั้งสิ้น เช่น งานวิจัยของ นฤบดี วรรณาคม (2541) ที่ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาผลทางสังคมของภาพยนตร์จีนชุด “เป่าปุ่นจิ้น” ที่มีต่อผู้ชมในกรุงเทพมหานคร และ พบว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้ชมมีการเรียนรู้มากที่สุดคือ ความกตัญญูคุณทวดที่ รองลงมาคือความยุติธรรม และ ความซื่อสัตย์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ค่านิยมส่งเสริมสังคมที่ผู้ชมเรียนรู้ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะเด่นของตัวละครเป่าปุ่นจิ้นซึ่งค่านิยมที่ผู้ชมเรียนรู้จะมีระดับค่าเฉลี่ยที่ไม่แตกต่างกันมากในแต่ละเรื่อง

หรือกับงานวิจัยของ สุรพรรณ ตั้งทวีวัฒนา (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์เรื่อง “เนรน้อยเจ้าปัญญา” ที่มีต่อผู้ชม พบว่า ค่านิยมที่ผู้ชมเรียนรู้มากที่สุดคือ ความมีไหวพริบปฏิภาณซึ่งตรงตามลักษณะเด่นของอิกคิวซัง ยิ่งไปกว่านั้นงานวิจัยชิ้นนี้ยังได้นำเสนอในส่วนวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องนี้ ว่าเป็นการ์ตูนที่มุ่งปลูกฝังค่านิยมอันดีให้แก่เด็กๆ ในประเทศญี่ปุ่น และถึงแม้ว่าการ์ตูนเรื่องนี้จะถูกนำไปเผยแพร่ในประเทศอื่นๆ แต่ผู้ผลิตก็แน่ใจว่าในการสื่อสารด้านจริยธรรมอันดีงามแล้ว ย่อมไม่มีพรมแดนใดๆ ที่จะกีดขวางความเข้าใจของเด็กได้

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พิรภา สุวรรณโชติ (2551) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง และการเรียนรู้คุณค่าทางบวกจากศิลปินนักร้องเกาหลีของกลุ่มแฟนคลับ และพบว่า แฟนคลับมีการเรียนรู้คุณค่าทางบวกจากศิลปินนักร้องเกาหลีในประเด็นต่างๆ โดยแบ่งเป็น คุณค่าที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิต เช่น ความพยายาม และความอดทน กับคุณค่าที่เกี่ยวกับคนรอบข้าง เช่น มิตรภาพระหว่างเพื่อน การให้ความสำคัญกับระบบอาวุโส และอื่นๆ ซึ่งที่มาของการ

เรียนรู้คุณค่าทางบวกล้วนที่มีที่มาจากการเปรียบเทียบกับศิลปินไทย และการเรียนรู้จากชีวิตของศิลปินนักร้องเกาหลี

งานวิจัยข้างต้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรณีของผู้วิจัยจะพบว่า การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ของแฟนคลับชาวไทยนั้น เมื่อย้อนไปยังผู้ผลิตหรือสื่อสารมวลชนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องของประเทศญี่ปุ่นแล้ว อาจกล่าวได้ว่าผู้ผลิตต้องการนำเสนอเนื้อหาเหล่านั้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการปลูกฝังค่านิยมต่างๆ ให้แก่กลุ่มผู้ชมในประเทศของตน แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าการนำเสนอเหล่านั้นเป็นสิ่งที่มีความดีและสาระ เรื่องของเชื้อชาติและภาษาก็ย่อมไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากการที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างสามารถเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมได้จากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ที่เป็นฮีโร่สัญชาติญี่ปุ่นนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ผู้วิจัยก็ยังได้พบอีกว่า มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นไม่เพียงแต่อาศัยคุณสมบัติในการก้าวข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมข้างต้นเท่านั้น ในการถ่ายทอดค่านิยมส่งเสริมสังคมให้แก่กลุ่มแฟนคลับชาวไทย หากแต่ทางผู้ผลิตยังมีการปรับเทคนิคการสื่อสารคุณค่าดังกล่าวให้เข้ากับสังคมไทยมากยิ่งขึ้นอีกด้วย ซึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนก็คือการประพันธ์เพลง “CLIMAX JUMP” ซึ่งเป็นเพลงเปิดเรื่องของมาสค์ไรเดอร์เดนโอขึ้นมาใหม่ในภาคภาษาไทย จากเดิมที่เคยมีแต่ภาคภาษาญี่ปุ่น ภายใต้การดูแลของบริษัท DREAM EXPRESS ตัวแทนลิขสิทธิ์มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่ถูกต้องแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย โดย CLIMAX JUMP เพลงนี้เป็นเพลงที่ขับร้องโดยวง AAA (Attack All Around) ซึ่งถือว่าเป็นวงดนตรีวัยรุ่นที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในประเทศญี่ปุ่น นับเป็นเพลงที่มีการใช้การประสานเสียงของสมาชิก ทั้ง 7 คน และได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่นจนมีการนำไปเรียบเรียงทำนองเพลงใหม่ ออกมาอีกกว่า 10 แบบ ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้อ่านบทสัมภาษณ์ของ “ป๊อด โมเดิร์นด็อก” ผู้ขับร้องเพลง CLIMAX JUMP ภาคภาษาไทยนี้แล้ว ก็ยังทำให้รู้สึกเห็นจริงมากยิ่งขึ้นกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารค่านิยมส่งเสริมสังคมไปยังกลุ่มแฟนคลับชาวไทยของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุด มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่

“ตื่นเต้นนะที่ได้ร้องเพลงประกอบหนังฮีโร่ ซึ่งจริงๆเราก็ปลื้มมดแดงอยู่แล้ว ถือเป็นเรื่องใหม่ของเราเหมือนกัน ถ้าฟังเนื้อหาดีๆจะรู้สึกทึ่ง เพราะเนื้อหาเป็นการให้กำลังใจกับทุกคนให้สู้ชีวิต สู้ปัญหา สู้กิเลส อุดหนุน ซึ่งน่าจะใช้ได้กับยุคปัจจุบันได้ดี และที่สำคัญเราได้เข้าไปอยู่ในโลกของเด็กๆ รู้สึกดีที่ได้สร้างพลังให้กับพวกเขา ถือว่าเราเอาการร้องเพลงเป็นสะพานเชื่อมเพื่อสร้างความสุขให้ เราเองก็มีความสุขไปด้วย”

(ปิ๊ด โมเดิร์นด็อก ,สยามธุรกิจ ฉบับที่ 1023 ประจำวันที่ 15 สิงหาคม 2552 – 18 สิงหาคม 2552)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างเนื้อเพลง CLIMAX JUMP ภาคภาษาไทยดังกล่าวซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสร้างแรงบันดาลใจแก่กลุ่มแฟนคลับให้ลุกขึ้นมาต่อสู้กับปัญหา อุปสรรคต่างๆ ในชีวิตขึ้นมาประกอบคำให้สัมภาษณ์ของ ปิ๊ด โมเดิร์นด็อกในช่วงต้น ดังนี้

CLIMAX JUMP (THAI VERSION)

สูงเหนือผืน นันยังมีผืนยิ่งใหญ่
ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่ พุ่งโชน
ไปยังผืนผืน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax Jump!

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ต่อให้ไม่มีปีก ไกลสุดฟ้า เราก็ไปได้
ไฟที่ลุกโชน นั่นคือแรงของหัวใจ CATCH THE WAY
ไม่มีความไหวหวั่นใด จะรังใจเธอ จะล้ม จะลุก จะทุกข์ จะท้อ จะทำ จะชน
เพื่อจะผ่านพ้น ไปโดยไม่ยอมรู้จักกับคำว่าแพ้

สูงเหนือผืน นันยังมีผืนยิ่งใหญ่
ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่ พุ่งโชน
ไปยังผืนผืน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax!
สูงเหนือผืน นันยังมีผืนยิ่งใหญ่

ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่พุ่งชน
ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax Jump!

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ต่อให้ไม่เห็นทาง ตาแห่งฝันจะนำทางให้
เหล็กที่ยังร้อนไฟ คือใจที่พร้อมอยู่
เมฆจะมา พายุจะพัดจะซัด จนทรุดจนเสาทลาย
แผ่นดินกับฟ้าจะโถมปะทะ แต่ถ้าไม่ตาย
ไม่มีวันไหน จะได้เห็นความอ่อนแอ จำเอาไว้

สูงเหนือฝัน นั้นยังมีฝันยิ่งใหญ่
ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่พุ่งชน
ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax!
สูงเหนือฝัน นั้นยังมีฝันยิ่งใหญ่
ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่พุ่งชน
ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax Jump!

ใจยังไม่แพ้ ห้ามแพภัยตัวเอง
เพลงยังบรรเลง ชีวิตยังไม่ยอม
จากอันสิ้นสุด ยังไม่หยุด ยังไม่ถึงวันถอดใจ
ใจยังไม่แพ้ ห้ามแพภัยตัวเอง
เพลงยังบรรเลง ยังลุยต่อไป
เหมือนที่ลิขิตชีวิตว่าเราจะเป็นใครคือผู้ใด คือ ชัย

ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่พุ่งชน

ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป ชีวิตที่มันไร้กรอบ Climax!

สูงเหนือฝัน นั้นยังมีฝันยิ่งใหญ่

ไม่ต้องรอแรงบันดาลใจ จงไปเหมือนไฟที่พุ่งชน

ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป ไปยังฝั่งฝัน ลุยเข้าไป Climax Jump!

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

ดีจัง ดีจัง สุดยอดจัง

3) ผลสืบเนื่องที่เกิดจากการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุด มาสค์ไรเดอร์

แม้ไม่อาจกล่าวได้ทั้งหมดว่าผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้ ถือเป็นการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมหรือเป็นสิ่งที่แฟนคลับสามารถสังเกตเห็นจากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้โดยตรง แต่ก็อาจกล่าวได้ว่า ผลสืบเนื่องที่ผู้วิจัยกำลังจะกล่าวถึงต่อไปนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม กล่าวคือ สาเหตุของผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นกับแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างนั้น มีความเชื่อมโยงกับความชื่นชอบในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ หรือมีความชอบในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เป็นแรงขับเคลื่อนเอง โดยจากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่ามีแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน จาก 24 คน ได้เกิดผลสืบเนื่องจากการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมผ่านการชมภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการจัดแบ่งผลสืบเนื่องดังกล่าวออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

3.1) ผลสืบเนื่องที่มีต่อการใช้ชีวิตในสังคม (17 คน)

3.2) ผลสืบเนื่องที่มีต่อการพัฒนาทักษะพิเศษ (6 คน)

3.1) ผลสืบเนื่องที่มีต่อการใช้ชีวิตในสังคม

ผลสืบเนื่องที่มีต่อการใช้ชีวิตในสังคมที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังจากที่แฟนคลับในการวิจัยครั้งนี้เกิดความชื่นชอบและมีการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมจากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ เป็นผลที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้ที่เป็นแฟนคลับทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งผลสืบเนื่องเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวแฟนคลับหรือนำไปสู่การพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งหากวิเคราะห์โดยอาศัยกรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาจะทำให้พบว่า ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นกับแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างนี้ เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่ได้รับการตอบสนองในเชิงบวกจากบุคคลในสังคม จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ทศนคติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคม โดยผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลสืบเนื่องเป็นหัวข้อต่างๆ และ เรียงลำดับจากผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นได้กับแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของผลสืบเนื่องที่มีต่อการใช้ชีวิตในสังคม

ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น	จำนวนแฟนคลับ (N=17)
3.1.1) การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	7
3.1.2) การได้เพื่อนและเห็นความสำคัญของมิตรภาพ	6
3.1.3) การเข้าใจโลก	3
3.1.4) การเป็นกำลังใจให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง	3

3.1.1) การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คนจาก 17 คนได้ให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยว่า การขึ้นชอบมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่นั้น ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้ถึงหลักการในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รู้ว่าใครคือผู้ที่พวกเขาควรใส่ใจก่อนเป็นอันดับแรก รู้สถานะของตนเองและสามารถวางตัวในสังคมอย่างเหมาะสมแก่สถานะนั้น เช่น

“อันนี้ ถ้าให้ประโยชน์ละก็ คงยกให้คุะเลยครับ การปกป้องรอยยิ้มของทุกคน แต่สำหรับผมไม่ต้องทุกคนหรอกครับ แค่มกป้องรอยยิ้มพ่อแม่และครอบครัวเราได้ก็พอแล้ว อย่าทำให้พ่อแม่เสียใจก็พอแล้วครับ”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

“หลักๆเลย คือเรื่องการทำตัวให้เป็นคนดีของสังคม ส่วนใหญ่คงทำตัวให้เป็นคนดี ไม่ค่อยกล้าทำอะไรที่ไม่ดี คงเหมือนพวกปีศาจมั้งครับ พอทำอะไรไม่ดีก็จะถูกไรเดอร์ฆ่าเอา”

(ต๋อง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

และนอกจากผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นในรูปของพฤติกรรมแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีการจดจำคำพูดที่เป็นคำคม คำสอนต่างๆ จากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาใช้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองรวมถึงใช้สั่งสอนบุคคลรอบข้างอีกด้วย

“ส่วนมากจะได้เป็นแนวคิดหรือคำคมมากกว่าครับ ทำให้เราเอาไปใช้ได้ โดยที่ขอบที่สุดจะมาจากเรื่องฮิโรกิครับผม เรื่องของอาสึมุและคำสอนของฮิโรกิตลอดเรื่อง มีความรู้สึกเหมือนเราเองก็ได้ติดตามไปด้วย”

(บังคับ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่า คำพูดของตัวละครในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของกลุ่มแฟนคลับได้ไม่แตกต่างจากคำสอนของ พ่อแม่หรือครูบาอาจารย์เลย จึงอาจกล่าวได้ว่า สำหรับแฟนคลับแล้ว เหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เองก็มีบทบาทสำคัญไม่แตกต่างไปจากเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอย่าง “ศาสนา” หรือในอีกความหมายหนึ่งก็คือ แฟนคลับกำลังรู้สึกยกย่องเหล่าฮีโร่ของพวกเขาเป็นเหมือน “ผู้นำทางความคิด” ที่สามารถชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้พวกเขาได้เช่นเดียวกับสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หรือแม้กระทั่งสถาบันศาสนา ยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มแฟนคลับบางคนยังได้แสดงออกให้เห็นว่าพวกเขาใส่ใจที่จะจดจำคำพูดของตัวละครในมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่อย่างกระตือรือร้น แม้ว่าประโยคเหล่านั้นจะมีมากเกินไปที่จะจดจำได้ทั้งหมด แต่พวกเขาก็ยังต้องการให้มีใครสักคนรวบรวมคำคมเหล่านั้นเพื่อที่เขาจะสามารถย้อนกลับมาทบทวนได้อีก ดังเช่นข้อความบนกระดานสนทนาออนไลน์ของเว็บไซต์ J-Hero.com ที่ผู้วิจัยจะได้ยกมาประกอบต่อไปนี้

Asuka Shin ๗ (IP: 124.120.11.150)

#4

Group: Sharing Member

Posts: 851

Joined: 23-มิถุนายน 08

Eusam Ultraman Dyna Ultra Seven

Status

Facebook

5 likes

Warn Status

โพส 06 กรกฎาคม 2008 : 08:19

ของผมนับอยู่5ประโยคซะ...

- 1.คุณยาเคยพูดไว้..."ก้าวขึ้นไปบนเส้นทางแห่งสวรรค์ เพื่อปกครองทุกสิ่ง"
- 2.คุณยาเคยพูดไว้..."ฉันคือ ศูนย์กลางของโลก ดังนั้นฉันจะเป็นผู้ปกป้องโลกนี้เอง"
- 3.คุณยาเคยพูดไว้..."หนทางไปสู่ฝันช่างยาวไกลยิ่งนัก เพราะฉะนั้นเราควรที่จะวางสิ่งของทุกอย่างลง"
- 4.คุณยาเคยพูดไว้..."ต่อให้เป็นศัตรูกับคนทั้งโลก แต่เมื่อมีสิ่งที่ดีควรปกป้องก็จงทำ"
- 5.คุณยาเคยพูดไว้..."วิวัฒนาการของฉันนั้นเร็วยิ่งกว่าแสง ในจักรวาลนี้ไม่มีใครตามวิวัฒนาการของฉันได้ทัน"

ของผมนับมี5ประโยคครับ และก็มีประโยคหนึ่งที่ชอบเหมือนกันซะ แม้จะไม่ใช่ประโยคของคุณยาก็ตามแต่ผมก็ชอบครับ

"อนาคตของฉัน ฉันได้อนาคตไว้ในกำมือแล้ว ดังนั้นฉันจะไม่ให้มันหลุดมือไปอีก..."

ปล.อยากได้เว็บรวมประโยคคุณยาเคยพูดไว้ของทั้งหมดนะครับ พอดีเคยไปเครื่องไปฟอร์แมตใหม่ตอนต้นปีแล้วเว็บที่เซฟไว้หายเลยหาไม่เจอซะครับ ถ้าใครมีช่วยแบ่งให้ผมด้วยนะครับ ชอบคุณครับ ตอนนี้อายากได้มากเลยซะ

ภาพประกอบที่ 5 ตัวอย่างเนื้อหาในกระทู้เกี่ยวกับการขอให้ผู้รวบรวมประโยคคำคมของตัวละครในมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่จากแฟนคลับคนหนึ่ง(ตัดทอนบางส่วน)

3.1.2) การได้เพื่อนและเห็นความสำคัญของมิตรภาพ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คนจาก 17 คน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า การมีความชอบที่เหมือนกัน ทำให้กลุ่มแฟนคลับบางคนที่ไม่เคยรู้จักกันได้มีโอกาสพบเจอกับเพื่อนใหม่ๆและกลายเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ซึ่งถือเป็นการพัฒนาความสนใจของแฟนคลับในระดับปัจเจกไปสู่การรวมกลุ่ม กล่าวคือ การเข้ามาของแฟนคลับแต่ละคนนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากความชื่นชอบในตัวมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เป็นหลัก โดยในกระบวนการนี้มีการสื่อสารผ่านกระดานสนทนาออนไลน์เป็นตัวกลางสำคัญในการทำควารู้จัก ซึ่งปัจจุบันแฟนคลับหลายคนได้กลายเป็นเพื่อนที่มีความสนิทสนมกันโดยมีจุดเริ่มต้นมาจากช่องทางนี้และหลังจากขั้นตอนการทำควารู้จักแฟนคลับก็ได้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกันมากขึ้นเรื่อยๆทั้งจากการติดต่อสื่อสารผ่านกระดานสนทนาออนไลน์ โทรศัพท์ โปรแกรมสนทนาออนไลน์อย่าง MSN หรือ Camfrog รวมทั้งการนัดพบปะกันตามงานอีเวนท์เกี่ยวกับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นเพื่อสังสรรค์พูดคุยรวมทั้งทำกิจกรรมต่างๆอีกด้วย

“ก็เคยสัมภาษณ์แฟนคลับไรเดอร์บางคน เลยได้รู้จักตัวตนเค้ามั่ง และก็อยากรู้แนวคิดเค้าด้วย”

(เต้ , สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

นอกจากนี้ในปัจจุบัน จากการที่สังคมภายนอกเริ่มเปิดพื้นที่ให้แก่การแสดงออกของเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้นก็ได้ทำให้พื้นที่ในการสร้างมิตรภาพใหม่ๆของกลุ่มแฟนคลับมาสด์ไรเดอร์ยิ่งเปิดกว้าง ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มแฟนคลับมีการพัฒนาไปได้ไกลมากกว่าการพูดคุยบนอินเทอร์เน็ต หรือกล่าวคือ พวกเขามีโอกาสในการสร้างมิตรภาพใหม่ๆ ภายในกลุ่มคนคอเดียวกันผ่านสื่อกิจกรรมที่ต้องอาศัยการสื่อสารแบบเผชิญหน้าและการลงมือลงแรงช่วยกันสร้างผลงานของกลุ่มออกมานั่นเอง

“ที่เลือกทำกิจกรรมนี้ก็เพราะคอสเพลย์ทำให้เราได้แต่งตัวเป็นไรเดอร์ที่เราชอบ การคอสก็เหมือนการไปเข้าสังคมที่ชื่นชอบอะไรเหมือนกัน คือมันต้องมีเพื่อน”

(ณัฐพงษ์ ปลั่งมณีรัตน์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

จากการพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ทราบว่า เพื่อนของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างที่ชอบภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสด์ไรเดอร์ยุคใหม่เหมือนกันในตอนนี้ มีหลายคนที่ไม่ได้รู้จักกันมาก่อนเลย และหลายคนก็ได้กลายมาเป็นเพื่อนสนิทกันจนสามารถพูดคุยปรึกษาได้ทุกเรื่อง หัวข้อการสนทนาจากเดิมที่เกี่ยวกับฮีโร่ก็กลับกลายเป็นเรื่องของการปรึกษาหารือซึ่งกันและกันในประเด็นต่างๆ

“อ้อ ก็มันให้ประโยชน์ด้านการเข้าสังคมมากกว่า เทียบกับกิจกรรมในมหาวิทยาลัยที่ทำเพื่อให้ได้รู้จักเพื่อนหลายๆคนละ หลายคน เวลาคนที่ต่างกัน ไม่ได้เรียนสายเดียวกัน มาทำงานร่วมกันหรือคุยกัน มันเหมือนเราได้แชร์ประสบการณ์ ได้รู้ในสิ่งที่ถ้าเราอยู่ตัวคนเดียวหรือรู้จักแต่เพื่อนคนเดียวกันเราจะไม่มีทางได้รู้ แต่พอมาเป็นกลุ่มเพื่อนที่เป็นแฟนคลับไรเดอร์ ยิ่งเป็นวงกว้างไปกว่านั้นอีก เราได้ทั้งเพื่อนที่เป็นรุ่นพี่ รุ่นเดียวกัน และรุ่นน้อง ทุกคนมีภูมิหลังที่ต่างกัน อาชีพต่างกัน มันทำให้เราเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้าสู่สังคมที่กว้างขึ้น ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น”

(นาฏชนก อจลเสีรวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

นอกจากนี้ การแสดงทัศนะของแฟนคลับทั้งหมดข้างต้น ยังได้แสดงให้เห็นถึงความผูกพันซึ่งกันและกันในกลุ่มแฟนคลับ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างแฟนคลับกับตัวมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่อีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงต่อไปในส่วนของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มแฟนคลับกับภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในบทที่ 6

3.1.3) การเข้าใจโลก

ผลสืบเนื่องในข้อนี้ ผู้วิจัยมองว่าเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในกลุ่มแฟนคลับผู้ชื่นชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ เพราะหากมองผิวเผิน คนทั่วไปที่ไม่ได้มีความนิยมชมชอบในภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้ก็มักจะมองกลุ่มแฟนคลับเหล่านี้ว่าเป็นผู้ที่ไม่รู้จักรวมองโลกแห่งความเป็นจริง ติดอยู่แต่ในโลกแบบเด็กๆ ที่ทุกอย่างสามารถแบ่งแยกได้ชัดเจนเหมือนสีขาวและสีดำ หากแต่เมื่อมองผ่านมุมมองของแฟนคลับแล้ว ทำให้ผู้วิจัยพบว่า แม้จะเป็นเพียงภาพยนตร์การ์ตูน แต่มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก็สามารถทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน จาก 17 คนมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติมองโลกในมุมมองที่เป็นจริงมากขึ้น

“ส่วนประโยชน์ที่ได้ก็คือให้ประโยชน์ในแง่ของมุมมองชีวิตเสียมากกว่า เพราะเมื่อก่อนผมเป็นคนที่มีมองโลกที่เป็นสีขาวและสีดำ ซึ่งในโลกปัจจุบันนั้นคนส่วนใหญ่นั้นเป็นสีเทาซึ่งจะเป็นคนที่มีทั้งดีและร้ายในตัวเอง ขึ้นอยู่กับการเราจะปรับตัวเข้ากับส่วนดีและร้ายของคนอื่นได้มากแค่ไหนสรุปว่าทำให้เข้าใจมุมมองความเป็นไปของสังคมมากขึ้นครับ”

(แคร้, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

“เมื่อเราเข้าใจว่าคนเรามีดีมีชั่ว โลกนี้ไม่ได้มีแต่สีดำกับขาว แต่เป็นสีเทา เราก็จะเข้าใจโลกมากขึ้น คือ การมองโลกด้วยสายตาเป็นกลาง มันจะทำให้เราปล่อยวางได้ในหลายเรื่อง ไม่ยึดติดอะไร มันก็ทำให้ไม่เครียดนะครับ”

(โนโนะ, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

3.1.4) การเป็นกำลังใจให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกพบว่า แฟนคลับจำนวน 3 คนจากทั้งหมด 17 คน นั้นได้ยึดเอา มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาช่วยเป็นกำลังใจให้กับตน ในยามที่เกิดความท้อแท้เมื่อต้องพบอุปสรรคในการทำสิ่งที่ถูกต้อง โดยพวกเขาเลือกที่จะนึกถึงหรือเปรียบเทียบกับสิ่งที่ตนเองได้พบเจอกับ ประสบการณ์ของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาช่วยเสริมกำลังใจของตนเองช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรค กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อตัวเองและสังคม

“อย่างเวลาที่เจอปัญหา จะแทนว่าปัญหาสัตว์ประหลาด-ตัวร้าย แล้วพยายามแก้ปัญหา นั้นๆให้ได้ เพราะถ้าเราถอยก็เท่ากับยอมแพ้ปัญหาแล้ว”

(ธนะศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

“พวกไรเดอร์ก็เอาไว้ปลอบประโลมใจนะครับ ง่ายๆก็คือ ถ้าผมโดนดูถูกเพราะเชื่อในเรื่อง ที่คนอื่นไม่เชื่อ แบบพวกฮีโร่ ฮีโร่ก็เอาไว้ปลอบประโลมว่าเราไม่ได้เดียวดายนะครับ พี่ ชักวันต้อง เป็นวันของเรา ถึงจะไม่ใช่วันนี้ ตอนนี้นะครับ ไฟล์หนังโรงนะครับ ทั้งสังคมมีแต่ฮอลเฟ้นอคนนะ ครับ คนที่ต่อต้านมีน้อยเดี๋ยวนะครับ อย่างดีเคดก็แบบตอนมูฟวี่สี่ศาสะมันเผยตัวว่าเป็นไดซอค เกอร์ นัทสิมกับยูสุเกะมันก็ซ็อค แต่สุดท้ายสี่ศาสะก็ไม่ใช่พวกไดซอคเกอร์ นะครับ ... แล้วยิ่งมา เป็นแฟนไรเดอร์ สิ่งที่ผมทำที่ผ่านๆมามันก็ถือว่าถูกแล้วนะครับ ไม่ควรเขวอีกนะครับ อย่างการเอา ความเป็นจริงทางพุทธศาสนา มาบอกกล่าวว่า ของจริงเป็นยังไง สังคมสมัยนี้บีบเบียนยังไงนะครับ ก็ ศัตรูมีมากกว่า แต่ไรเดอร์ถึงมีคนเดียวก็กล้าชดครับ ไม่ว่าจะไซวะหรือเฮย์เซย์ ครับ”

(ศิริเมษฐ์ เจริญสุข, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างในข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่า เหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้เข้าไปมีอิทธิพลในการเป็นขวัญและกำลังใจให้กับกลุ่มแฟนคลับได้ไม่แตกต่างจากกำลังใจที่ได้รับจาก บุคคลจริงๆอย่างดารานักร้องหรือพ่อแม่เลย หรืออาจกล่าวได้ว่า แฟนคลับกำลังมองเหล่ามาสค์ไรเดอร์ในฐานะ “ผู้นำทางความคิด” ที่มีบทบาทในการเป็นที่พึ่งทางใจ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวมีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยรัตน์ โกสมุศุมมาลา (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของการ สื่อสารต่อการธำรงรักษาเครือข่ายแฟนคลับของวงโมเดิร์นด็อก และพบว่าศิลปินมีฐานะที่ เปรียบเสมือนศาสดาของศาสนา โดยมีแนวเพลงและเนื้อร้องเปรียบเสมือนหลักธรรมคำสั่งสอนใน พื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ทางโลก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยข้างต้นก็อาจกล่าวได้ว่า สำหรับกลุ่มแฟน

คลับกลุ่มนี้ มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก็คือ “ศาสดา” สำหรับพวกเขา ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือการกระทำก็ล้วนไม่ต่างจากหลักธรรมคำสั่งสอนที่พวกเขาสามารถจดจำได้นั่นเอง

3.2) ผลสืบเนื่องที่มีต่อการพัฒนาทักษะพิเศษ

ผลสืบเนื่องที่มีต่อการพัฒนาทักษะพิเศษที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในที่นี้ หมายถึง ความสามารถหรือทักษะใหม่ๆที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังจากที่แฟนคลับในการวิจัยครั้งนี้เกิดความชื่นชอบและมีการติดตามชมภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ ซึ่งผลสืบเนื่องเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวแฟนคลับหรือนำไปสู่การพัฒนาความสามารถหรือทักษะพิเศษในด้านต่างๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการทำงาน การศึกษาเล่าเรียน หรือใช้เป็นกิจกรรมยามว่าง โดยผู้วิจัยได้สรุปผลสืบเนื่องเป็นหัวข้อต่างๆและเรียงลำดับจากผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของผลสืบเนื่องที่มีต่อการพัฒนาทักษะพิเศษ

ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น	จำนวนแฟนคลับ (N=6)
3.2.1) การพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	6
3.2.2) การพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น	1

3.2.1) การพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยพบว่า นอกจากเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่จะเป็นแรงบันดาลใจให้แก่กลุ่มแฟนคลับในด้านการเป็นคนดีของสังคมแล้ว เรื่องราวของพวกเขายังได้จุดประกายให้กลุ่มแฟนคลับจำนวน 6 คน เกิดแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆขึ้นมาและถ่ายทอดจินตนาการเหล่านั้นผ่านทักษะทางศิลปะแขนงต่างๆตามที่ตนถนัดอีกด้วย ดังเช่น

“วาดรูปครับ วาดทำพวกกุญแจประมานนี้ ทำเพราะว่าอยากทำไว้ใช้เองครับ”
(ชุน, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ส่วนมากเป็นเรื่องดีที่ส่วนตัวละคร เพราะเรียนด้านคอมพิวเตอร์ฟิคเลยมียุติชนาคาแรกเตอร์บ้างก็เอาไอเดียบางอย่างมาแปลง”

(เมียง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“หลักๆเลย ทำฝาบ้าน(Wallpaper) ครับ ทำwallpaper แจก เพราะส่วนตัวก็มีพื้นฐานโปรแกรม Photoshop อยู่แล้ว ก็เลยอยากจะทำและพัฒนาฝีมือ Photoshop ของตัวเองไปด้วย”

(ต๋อง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

จากทัศนะข้างต้นของกลุ่มแฟนคลับ จะเห็นได้ว่าความชื่นชอบในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ของกลุ่มแฟนคลับนั้นได้กลายเป็นแรงบันดาลใจชั้นดีให้พวกเขาหันหน้าเข้าหาศิลปะในแขนงต่างๆไม่ว่าจะเป็น การวาด การออกแบบ หรือแม้กระทั่งการฝึกฝนทักษะทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นทักษะทางด้านใดก็ล้วนแต่เป็นกิจกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการของสังคมทั้งสิ้น

ดังนั้น หากพิจารณาจากคำกล่าวที่ว่า “ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน และ สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวย” แล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่า เหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้กลายเป็นสิ่งที่สร้างบรรยากาศอันเอื้ออำนวยนั้น และทำให้กลุ่มแฟนคลับเกิดแรงบันดาลใจที่จะคิดสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะออกมาจากจินตนาการของตนเอง ซึ่งถึงแม้ผลสืบเนื่องในประเด็นนี้จะไม่ใช่สิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคม แต่ศิลปะก็เป็นสิ่งที่ช่วยในการพัฒนาคนให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจและอารมณ์ที่แจ่มใสสมบูรณ์ ก่อให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์รวมทั้งห่างไกลยาเสพติด จึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมสร้างให้กลุ่มแฟนคลับเหล่านี้ได้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

3.2.2) การพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า ความชื่นชอบในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นมีส่วนทำให้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งมีความสนใจในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งการเรียนรู้นั้นเป็นไปในลักษณะที่แฟนคลับมีความพยายามขวนขวายที่จะเข้าใจภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง ไม่ได้เกิดจากการไปเข้าเรียนอย่างจริงจังตามโรงเรียนหรือสถาบันสอนภาษา ดังเช่น

“มีพวกพี่ๆในบอร์ดช่วยกันบอกเนื้อเรื่อง สอนย่นให้ก็มี ภายในเวลาไม่ถึงครึ่งปี จากความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่มีแค่ตัวฮิรางานะในหัว กลับกลายเป็นว่าได้คำตะคานะมา แล้วก็ฟังออกได้อีกนิดหน่อย”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

ความสนใจในภาษาญี่ปุ่นนี้เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ และถือเป็นผลสืบเนื่องที่มีประโยชน์เป็นอย่างมาก ซึ่งหากมองประเด็นนี้โดยอาศัยแนวคิดเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ (Knowledge Attitude Practice, KAP) เป็นแนวทาง สิ่งเหล่านี้ก็กำลังแสดงให้เห็นว่า จากการที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างมีความรู้จัก หรือมีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น ที่ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในทางบันเทิงและภาพยนตร์การ์ตูนก็ตามที แต่สิ่งเหล่านี้ก็ได้ทำให้แฟนคลับเกิดทัศนคติที่ดีกับภาษาและวัฒนธรรมของชนชาติญี่ปุ่น จนลงลึกส่งผลไปถึงพฤติกรรมหรือก็คือความสนใจในการเรียนภาษา ซึ่งการเกิดความรู้และทัศนคติจนนำไปสู่การปฏิบัติในลักษณะนี้ก็ย่อมบังเกิดผลดีกับตัวของแฟนคลับเองเพราะประโยชน์ในข้อนี้มีที่มาจากความชื่นชอบในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เป็นปัจจัยชักนำ ซึ่งถือเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นมากกว่าการที่จะต้องถูกบังคับให้ไปเรียนพิเศษเพิ่มเติมทั้งที่ไม่ใช่ความต้องการของตนเอง

4) พัฒนาการหรือลำดับขั้นตอนของการเข้ามาเป็นแฟนคลับ

แฟนคลับที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีความหลากหลายทางด้านอายุ หากแต่มีจุดร่วมในสิ่งเดียวกัน ซึ่งนั่นก็คือ ความชื่นชอบในเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ เมื่อทำการวิเคราะห์แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 24 คน จะพบว่ามีแนวโน้มที่ทำให้สามารถจัดแบ่งแฟนคลับออกเป็นประเภทโดยอาศัยเกณฑ์เบื้องต้นอันประกอบไปด้วย 2 ประเด็นหลัก คือ

- 4.1) จุดเริ่มต้นก่อนที่จะมาเข้าร่วมเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่
- 4.2) จุดเริ่มต้นของความประทับใจที่ทำให้เข้าร่วมเป็นแฟนคลับ

ทั้งนี้ การแบ่งประเภทของแฟนคลับตามลักษณะข้างต้น จะทำให้เห็นถึงที่มาหรือพื้นฐานของกลุ่มคนที่เข้ามาเป็นแฟนคลับ รวมทั้งจะทำให้ทราบว่าอะไรคือความประทับใจแรกที่ดึงดูดให้คนเหล่านั้นกลายมาเป็นแฟนคลับของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในที่สุด

4.1) จุดเริ่มต้นก่อนที่จะมาเข้าร่วมเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่

หากใช้เกณฑ์ในเรื่องจุดเริ่มต้นก่อนที่จะเข้ามาเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้น จะพบว่า สามารถจัดแบ่งแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ได้เป็น 2 กลุ่มคือ

4.1.1) กลุ่มที่เริ่มจากการเคยเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าในเริ่มแรก (17 คน)

4.1.2) กลุ่มที่เริ่มจากการไม่เคยเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าในเริ่มแรก (7 คน)

4.1.1) กลุ่มที่เริ่มจากการเคยเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าในเริ่มแรก

ก่อนหน้านี้จะกลายมาเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่อย่างเต็มตัวในปัจจุบันนั้น แฟนคลับจำนวน 17 คน จาก 24 คนเคยเป็นแฟนคลับหรือชื่นชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าอยู่ก่อนแล้ว จึงเป็นเหตุให้พวกเขาสนใจติดตามชมภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์เรื่อยมาจนถึงยุคใหม่ จนกระทั่งกลายเป็นแฟนคลับเฉกเช่นปัจจุบัน

“จริงๆ เรื่องแรกที่ผมดูคือ สกายไรเดอร์⁴¹ ครับ ดูตั้งแต่สมัยเป็นเด็กๆ ตอนนั้นที่บ้านยังใช้ทีวีขาวดำอยู่เลย โบราณนะ ก็รู้สึกชอบครับ พอดีเรื่องนั้นไรเดอร์มากันหลายตัวด้วย แบบว่าอลังการดี พอดูเรื่องนั้นเสร็จก็ชอบไรเดอร์เลยครับ ก็ดูต่อมาเรื่อยๆแต่มั่นจะมีช่วงว่างๆที่ไรเดอร์ไม่ได้ฉาย คือช่วงปี 1988-2000 (มันจะถ้าจำไม่ผิด) ช่วงนั้น ผมก็จะไปเสาะหาวิดีโอไรเดอร์เก่าๆ มาดูครับ พอมาดูก็ฉายก็กลับมาดูอีกที”

(โนโนะ, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

จะเห็นได้ว่า ในเริ่มแรก แฟนคลับกลุ่มนี้ยังไม่ใช้กลุ่มผู้ชมที่จะจริงจังกับการติดตามชมภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นแนวฮีโร่แปลงร่างเท่าใดนัก หากแต่สิ่งที้อยๆหล่อหลอมทำให้พวกเขา กลายเป็นกลุ่มผู้ชมที่มีความจริงจังในการบริโภคความบันเทิงจากภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นแนวนี้ก็คือ “กาลเวลา” ที่ได้เปลี่ยนแปลงพวกเขาจากเด็กคนหนึ่งเพื่อดูภาพยนตร์การ์ตูนเหล่านี้เพื่อความ

⁴¹ สกายไรเดอร์ (Sky Rider) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ ลำดับที่ 6 ออกอากาศเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2522 ถึงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2523 ออกอากาศทั้งหมด 54 ตอนและมีภาพยนตร์อีก 1 ตอน

สนุกสนานเพียงอย่างเดียว กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ให้ความสนใจในสิ่งที่ตนชื่นชอบอย่างจริงจังมากขึ้น ซึ่งเมื่อความชื่นชอบในฮีโร่ตระกูลมาสค์ไรเดอร์ได้ถูกรวมเข้ากับบุคลิกภาวะของผู้ใหญ่แล้ว จึงทำให้ระดับความชื่นชอบนั้น มีการพัฒนาขึ้นไปถึงขั้นที่เรียกได้ว่า “ติดตามอย่างจริงจัง” มากขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังค้นพบอีกด้วยว่า แม้กลุ่มแฟนคลับบางคนจะอายุน้อย แต่ความชื่นชอบของพวกเขาก็สามารถมีต้นกำเนิดมาจากการติดตามชมมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่าซึ่งแพร่ภาพจนจบชุดไปก่อนที่จะพวกเขาจะเกิดได้เช่นกัน ซึ่งสำหรับแฟนคลับกลุ่มนี้ สื่อวีดิทัศน์ จะเป็นสื่อที่มีบทบาทต่อการทำให้พวกเขาเกิดความชื่นชอบในภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์มากที่สุด เช่น

“ตอนที่ผมดูมาสค์ไรเดอร์ครั้งแรก ตอนนั้นอายุ 6 ขวบ ไรเดอร์ตัวแรกที่ดูคือไรเดอร์แบล็ค⁴² ตอนแรกที่ดูชอบมากๆ หลังจากนั้น พ่อก็ได้ซื้อวิดีโอไรเดอร์เอ็กซ์มาให้ดูซึ่งตอนแรกที่ดูกลับเป็นตอนอวสานซะงั้น แต่ก็นะ ตอนนั้นยังเด็กเลยไม่รู้อะไรเลยดูแบบไม่คิดอะไร สนุกมากๆ หลังจากนั้นก็ข้ามมาดูไรเดอร์อาร์เอ็กซ์⁴³ เลย หลังจากนั้นก็ได้ดูนานพอสมควร จนมาถึงยุคตอนนั้น พ่อผมบอกว่าเจอมดแดงตัวใหม่อะนะ แล้วเอาหนังสื่อรูปมาให้ดู ...”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

“ก็อย่างที่บอกครับ ว่าผมก็ดูพวกยุคโชวะมาตั้งแต่เด็ก โตขึ้นมาก็ติดตามยุคใหม่ต่อ ก็ดูตั้งแต่สมัยที่เป็น VDO นะครับ แต่ก็เลือนๆหมดแล้ว ถ้าจำไม่ผิดรู้สึกจะ Super One⁴⁴ นะครับ”

(ต้อง , สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

⁴² ไรเดอร์แบล็ค หมายถึง มาสค์ไรเดอร์แบล็ค (Masked Rider Black) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ ลำดับที่ 8 ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ. 1987 ถึง วันที่ 9 ตุลาคม ค.ศ. 1988 จำนวนตอน 51 ตอน

⁴³ ไรเดอร์อาร์เอ็กซ์ หมายถึง มาสค์ไรเดอร์แบล็ค อาร์เอ็กซ์ (Masked Rider Black RX) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ ลำดับที่ 9 และเป็นเนื้อหาต่อจาก มาสค์ไรเดอร์ BLACK ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม ค.ศ. 1988

⁴⁴ Super One หมายถึง มาสค์ไรเดอร์ซูเปอร์วัน (Masked Rider Super One) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ ลำดับที่ 7 ออกอากาศเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 1980 ถึงวันที่ 3 ตุลาคม ค.ศ. 1981 รวมทั้งหมด 48 ตอน และมีภาพยนตร์อีก 1 ตอน

“ที่บ้านเช่า VDO ให้ดูสมัยยังเป็นเด็กตอนนั้นไม่แน่ใจว่าพ่อหรือแม่เช่ามาให้ดูซีรีส์แรกที่น่าจะเป็น Rider X⁴⁵ พอดูแล้วก็ติดใจในเรื่อง เลย์อันให้เข้ามาตั้งแต่ V1⁴⁶”

(ธนะศักดิ์ พจน์ดำรง, สัมภาษณ์, 16 มิถุนายน 2553)

แฟนคลับกลุ่มนี้ ถือเป็นกลุ่มคนที่มีความจริงจังในการบริโภคความบันเทิงมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าในตอนต้น สังเกตจากที่คนกลุ่มนี้ เมื่อชื่นชอบฮีโร่กลุ่มใดก็จะกลายเป็นแฟนคลับของฮีโร่กลุ่มนั้นอย่างเหนียวแน่น จึงอาจกล่าวได้ว่าคนกลุ่มนี้มีรสนิยมในการบริโภคความบันเทิงและมีความสนใจในภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เนื่องจากพวกเขามีประสบการณ์ในการเป็นแฟนคลับจากการที่เคยเป็นฐานผู้ชมให้แก่มาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่ามาก่อนนั่นเอง

4.1.2) กลุ่มที่เริ่มจากการไม่เคยเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าในเริ่มแรก

สำหรับแฟนคลับจำนวน 7 คนจาก 24 คนที่เหลือนั้น ไม่เคยชื่นชอบหรือเป็นแฟนภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นแนวฮีโร่กลุ่มอื่นมาก่อน สิ่งที่น่าพาให้คนกลุ่มนี้ได้เข้ามาเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก็คือ การพบเห็นมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ผ่านทางสื่อชนิดต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ซึ่งหลังจากที่หลายคนมีโอกาสดูรู้จักและรับชมมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่แล้ว ก็ได้นำมาซึ่งความประทับใจจนเกิดเป็นความสนใจใคร่รู้ทำให้ต้องติดตามชมอย่างใกล้ชิดมาจนถึงปัจจุบัน

“เริ่มจากการดูคู่แข่ง 9 ครึ่งผม ช่วงนั้นรู้สึกว่าจะต้องตามดูทุกเย็น ไปๆมาๆก็เลยติด แต่ไม่ได้ดูสดพร้อมญี่ปุ่น มาเริ่มดูสดในช่วงคาบู่โต๊ะครับ เพราะว่ามีคอมของเพื่อนที่เขาโหลดหนังอื่นๆมาดู ก็เลยไปขอโหลดมาดูด้วย ตั้งแต่นั้นมาก็เลยดูสดพร้อมญี่ปุ่นมาตลอด”

(บังคับ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

⁴⁵ Rider X หมายถึง มาสค์ไรเดอร์เอ็กซ์ (Masked Rider X) เป็นภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ ลำดับที่ 3 ออกอากาศวันที่ 16 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2517 รวมทั้งหมด 35 ตอน ในประเทศไทยเคยฉายทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 (ช่อง 7 ในยุคขาวดำ) และยูบิซิคิดส์ ออกอากาศในชื่อเคซอ์มดเอ็กซ์

⁴⁶ V1 หมายถึง ภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์เรื่องแรก ออกอากาศวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2514 มีความยาวทั้งสิ้น 98 ตอนด้วยกัน ถือเป็นซีรีส์มาสค์ไรเดอร์ที่มีจำนวนตอนยาวที่สุด มาสค์ไรเดอร์เข้าฉายในประเทศไทยในชื่อของ ไอ้แมดแดงอาละวาด และตัวเอกไรเดอร์ในเรื่องก็ถูกเรียกว่า ไอ้แมดแดง

“พบครั้งแรกคือตอนที่ฉายช่อง 9 เหมือนตอนนั้นเด็กมากเลยดูเพราะสนุกดี เริ่มดูจริงๆคือวิวคิ เพราะดูแล้วรู้สึกว่เนื้อเรื่องดีน่าติดตาม แต่มาเริ่มชอบสุดๆตั้งแต่ได้ดูไฟล์เพราะทั้งเนื้อเรื่องและบททุกอย่างดูลงตัวและสนุกมาก แล้วก็ค่อยๆตามดูซีรีส์อื่นๆ รู้สึกว่าสนุกทุกซีรีส์เลยทำให้อยากรอดูว่าซีรีส์ต่อไปจะสนุกแบบนี้มั้ย แล้วก็ดูมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน”

(ชุน, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่า ไม่เพียงแต่จะมีแฟนคลับเพศชายเท่านั้นที่ชื่นชอบในตัวของเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ หากแต่ในปัจจุบัน เนื่องจากทางผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้มีการคัดเลือกนักแสดงวัยรุ่นที่เป็นขวัญใจของผู้ชมเพศหญิงมารับบทต่างๆที่สำคัญในเรื่องทั้งพระเอก พระรอง ไปจนถึงตัวร้าย จึงทำให้มีกลุ่มผู้ชมเพศหญิงที่เป็นแฟนคลับดาราวัยรุ่นเหล่านี้จำนวนไม่น้อยที่ติดตามผลงานดาราเหล่านั้นจนเข้ามาเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ไปด้วย เช่น

“ติดนักแสดง ก็ดูไปภาคหนึ่งแล้วรู้สึกว่สนุกดี เลยดูมาเรื่อยๆ ตอนแรกก็ยอมรับว่าดูเพราะนักแสดงนะ แต่หลังๆเหมือนน้องชายจะติดมากกว่าเลยดูเป็นเพื่อน ชอบทาเครุ⁴⁷ ฮา”

(เมียง, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ได้เริ่มดูจากคิเบะ (มาสค์ไรเดอร์คิเบะ) เนี่ยแหละ แบบว่า เสริชข้อมูลเซโตะ⁴⁸ เล่นๆ แล้วไปเจอบล็อกหนึ่งเค้าลงเรื่องคิเบะไว้เลยลองเปิดดูชะหน่อยในยูทูป ไม่ดูสองพาร์ทแรก ดูพาร์ทสามเซโตะอินเดอะบาร์และคางคาวหินๆ(?) อีกตัว อร่ากก ตอนแรกใจแข็งยังไม่ดู แต่สุดท้ายโดนลากเข้าห้องกบ(Camfrog) พี่บ๊ีกลากเข้านะนะ ฮะๆ สมัยพีเคซีเอฟ แล้วพีเคาก็เปิดเอ็มวีเพลงเดสทินีเพลย์ เท่านั้นละเหมือนมีอะไรมาสะกด เข้าเว็บเจฮีโร่ดอทคอม งบกับระบบนิดหน่อย แล้วก็กดจ๊ิกสมัครสมาชิก ฮ่าๆ แล้วก็เริ่มดูย้อนไปเรื่อย”

(จริยา, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

⁴⁷ ทาเครุ หมายถึง ทาเครุ ซาโต้ (Takeru Satoh) นักแสดงวัยรุ่นชาวญี่ปุ่นผู้รับบท โนงามิ เรียวทาโร่ พระเอกจากเรื่องมาสค์ไรเดอร์เดนโอ

⁴⁸ เซโตะ หมายถึง เซโตะ โคจิ (Seto Koji) นักแสดงวัยรุ่นชาวญี่ปุ่นผู้รับบท คูเรไน วาตารุ (Kurenai Wataru) พระเอกจากเรื่องมาสค์ไรเดอร์คิเบะ

แฟนคลับกลุ่มนี้ ถือเป็นกลุ่มที่มีความจริงจังในการบริโภคความบันเทิงน้อยกว่าแฟนคลับกลุ่มแรก โดยสังเกตจากการที่คนกลุ่มนี้ไม่เคยขึ้นชอว์หรือติดตามชมมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่าหรือภาพยนตร์การ์ตูนแนวฮีโร่เรื่องอื่นๆมาก่อน จึงอาจกล่าวได้ว่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ถือเป็นฮีโร่กลุ่มแรกที่สามารถดึงดูดความสนใจ จนทำให้คนกลุ่มนี้ตัดสินใจเปลี่ยนสถานภาพของตนเองให้กลายมาเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในที่สุด

4.2) จุดเริ่มต้นของความประทับใจที่ทำให้เข้าร่วมเป็นแฟนคลับ

หากใช้เกณฑ์ในเรื่องจุดเริ่มต้นของความประทับใจที่ทำให้เข้าร่วมเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาเป็นตัวแบ่งประเภทของกลุ่มแฟนคลับ พบว่า สามารถจัดแบ่งแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ออกเป็น 3 กลุ่มได้ดังนี้

- 4.2.1) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก่อน (12 คน)
- 4.2.2) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากรูปลักษณ์ของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หรือนักแสดงก่อน (6 คน)
- 4.2.3) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากทั้งรูปลักษณ์และเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ (6 คน)

4.2.1) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ก่อน

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ในจำนวนแฟนคลับทั้งหมด 24 คน มีแฟนคลับจำนวน 12 คนที่มีจุดเริ่มต้นความชอบในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาจากความชื่นชอบในเนื้อหาการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดนี้ ซึ่งในจำนวนแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คนนั้น พบว่า ทุกคนล้วนแต่เคยเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าหรือฮีโร่กลุ่มอื่นๆมาก่อนทั้งสิ้น และเนื่องจากการเคยเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่ามาก่อนนั่นเอง ที่ทำให้พวกเขาเกิดความประทับใจในเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ด้วยการเปรียบเทียบกับเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่า โดยเฉพาะในเรื่องของความน่าติดตามชมและความสมจริงของเนื้อเรื่อง เช่น

“ในขณะที่ยุคไซโวะยึดติดเนื้อเรื่องกับองค์กรลึกลับ ยุคเฮย์เซย์กลับไม่ยึดติดกับอะไรเลย บางอย่างอธิบายให้คนดูเข้าใจ ในขณะที่บางเรื่องก็ทิ้งเป็นปริศนาให้คนดูไปตีความกันเอาเอง นอกจากนี้ ไรเดอร์ยุคไซโวะมักจะจบในแต่ละตอน ซึ่งก็ไม่มีอะไรมากนอกจากพระเอกเจอแผนลับของผู้ร้าย จากนั้นก็แปลงร่าง ใช้ท่าไม้ตายไรเดอร์คิก แล้วก็จบ ไปเริ่มตอนใหม่ ก็ดำเนินเรื่องราวคล้ายๆกัน แต่ไรเดอร์ยุคเฮย์เซย์ มีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันและบางซีรีส์ก็มีความลึกลับ อย่างเช่น อากิโตะ ชวนให้แก้ปริศนาต่าง ๆ”

(พจน์, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

“เนื่องจากเนื้อหาในยุคใหม่นั้นไม่ใช่แค่เปิดตอนมา มีปิศาจ แปลงร่าง ผู้กัน พระเอกชนะจบตอน แต่ในปัจจุบันมีการเขียนบท สร้างเนื้อเรื่อง มีเหตุการณ์ที่ทำให้น่าติดตามเหมือนเป็นละครเรื่องหนึ่ง มีอารมณ์ต่างๆ มากมาย รัก โศก โกรธ หลง เพียงแต่มีการแปลงร่างเข้ามามีส่วนร่วมในหนังเท่านั้นเอง ซึ่งด้วยเนื้อหาที่เข้มข้นและซับซ้อน ทำให้น่าติดตาม”

(พุทธพงศ์ เสริฐศรี, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

อย่างไรก็ตาม นอกจากการเปรียบเทียบกับมาสค์ไรเดอร์ในยุคเก่าจนทำให้เกิดความชื่นชอบในเนื้อหา การดำเนินเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ในยุคใหม่แล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งในกลุ่มนี้เคยยึดติดกับภาพลักษณ์เดิมๆของมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่า จนรู้สึกรับไม่ได้กับรูปร่างหน้าตาของมาสค์ไรเดอร์ในยุคใหม่ แต่เพราะการมีเนื้อเรื่องที่แปลกใหม่ บวกกับบทบาทของตัวละครแต่ละตัวที่แตกต่างจากของเดิม จึงทำให้วันนี้ เขาได้กลายเป็นแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่อย่างเต็มตัว

“ดูกะเห็นครั้งแรกแล้วมันรู้สึกว่ามันแรงเกินไป บวกกับเขาสีทองอีก ยิ่งดูแปลกเข้าไปใหญ่เลยไม่ชอบอะครับ แต่ตอนนี้รักดูกะสุดๆครับ กลับมาดูไรเดอร์อีกครั้งก็กลับมาตั้งแต่ดูกะนี้แหละ พอมาดูอีกทีก็พบว่า เฮ้ย เนื้อเรื่องเจ๋งวะ สมจริงมากๆ และดูท่าทางจะเป็นเรื่องที่ตำรวจในเรื่องมีบทบาทและเก่งชะด้วย โดยเฉพาะการแสดงของสรวัดริชิโจที่แสดงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

แฟนคลับกลุ่มนี้ ถือเป็นกลุ่มที่ไม่ได้ชื่นชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่รูปลักษณะการออกแบบหรือหน้าตาของนักแสดงอันเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของคำว่า “ภาพยนตร์การ์ตูน” หากแต่คนกลุ่มนี้ได้ชื่นชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ที่เนื้อหาและการดำเนินเรื่องที่มีความจริงจัง ชวนให้ติดตามมากกว่ายุคเก่า เรื่องของรูปลักษณะการออกแบบจึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญในการดึงดูดให้คนกลุ่มนี้เกิดความชื่นชอบในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดนี้ หรืออาจกล่าวได้ว่า คนกลุ่มนี้เป็นผู้บริโภคความบันเทิงโดยเน้นที่สุนทรียะจากตัวสาร ซึ่งหลังจากที่คนกลุ่มนี้เกิดความประทับใจในเนื้อหา การดำเนินเรื่องของภาพยนตร์การ์ตูนแล้ว ในเวลาต่อมาจึงเริ่มทำการสืบค้นและแสวงหาข้อมูลด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับมาสค์ไรเดอร์ในยุคใหม่ในภายหลังและทำให้รูปลักษณะ การออกแบบต่างๆ ได้กลายมาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในความชื่นชอบซึ่งเพิ่มเข้ามานอกเหนือจากความสนุกสนาน น่าติดตามของเนื้อเรื่อง

4.2.2) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากรูปลักษณะของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หรือนักแสดงก่อน

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าในจำนวนแฟนคลับทั้งหมด 24 คน มีแฟนคลับจำนวน 6 คน ที่มีจุดเริ่มต้นความประทับใจในตัวมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาจากการออกแบบรูปลักษณะหรือนักแสดงในเรื่อง ซึ่งในจำนวนนี้มีทั้งคนที่เคยชอบและไม่เคยชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่าหรือฮีโร่กลุ่มอื่นๆมาก่อนรวมอยู่ด้วยกัน โดยบางคนในจำนวนนี้ แทบจะเรียกได้ว่าเข้าเป็นแฟนคลับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เพราะติดตามดารานักแสดงที่ตนชื่นชอบเข้ามาโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นความประทับใจในการออกแบบรูปลักษณะของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่หรือนักแสดงก็ตาม เมื่อแฟนคลับกลุ่มนี้เกิดความสนใจในรูปลักษณะของมาสค์ไรเดอร์หรือนักแสดงแล้ว ก็จะนำมาซึ่งความสนใจใคร่รู้และอยากติดตามรวมทั้งค้นคว้าข้อมูลอื่นๆเพิ่มเติมมากขึ้น

“ไอ้คู่ พี่น้อง K P HOPPER⁴⁹ นั้นแหละน่าทางมา ชอบตรงร่างไรเดอร์มันกับเซคเตอร์ มันสวยดี”

(ลัทธวิทย์ สุภารมย์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

⁴⁹ K P HOPPER หมายถึง มาสค์ไรเดอร์คิก ฮีปเปอร์ (Masked Rider Kick Hopper) และมาสค์ไรเดอร์พังก์ ฮีปเปอร์ (Masked Rider Punch Hopper) ทั้งสองมีต้นแบบมาจากตักแตน คิก ฮีปเปอร์ มีสีหลักคือสีเขียว เน้นการโจมตีด้วยการเตะและการกระโดดเป็นหลัก ส่วนพังก์ ฮีปเปอร์ สีหลักคือสีน้ำตาลบรอนซ์ เน้นการโจมตีด้วยการต่อยเป็นหลัก

“ที่ดูจริงจังก็คงอากิโตะอะ เพราะอากิโตะเป็นไรเดอร์ที่เปิดทีวีมาแล้วเจอเลยในตอนนั้น สำหรับยุคเฮย์เซย์ แล้วมันมีไรเดอร์ในเรื่องเริ่มเยอะขึ้นมากกว่าคุง้า ซึ่งเป็นไรเดอร์ตัวแรกในยุคเฮย์เซย์”

(ณัฐพงษ์ ปลั่งมณีรัตน์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ทำให้ผู้วิจัยพบว่า แม้แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างบางคนจะเข้ามาชื่นชมมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เพราะติดตามดารานักแสดงที่ตนชื่นชอบเป็นหลัก แต่ท้ายที่สุด ความสนใจของแฟนคลับกลุ่มนี้ก็ได้ขยายวงกว้างออกไปเป็นการติดตามมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่เรื่องต่อๆมารวมทั้งมีการย้อนกลับไปติดตามมาสค์ไรเดอร์ก่อนหน้ามาชมให้ครบถ้วนอีกด้วย

“ตอนแรกก็ยอมรับว่าดูเพราะนักแสดงนะ แต่หลังๆเหมือนน้องชายจะติดมากกว่าเลยดูเป็นเพื่อน ชอบทาเครุ ฮาๆ เนื้อเรื่องค่อนข้างเปลี่ยนจากสมัยก่อนๆ เหมือนกับว่าผู้หญิงก็ดูได้ ยังไม่เคยดูยุคโชวะอะ ตอนนี้นำตามดูเฮย์เซย์อยู่ ถ้าครบค่อยดูโชวะ จริงๆตอนนี้ก็ไม่ค่อยโฟกัสดาราล้วนอะ ดูตามเนื้อเรื่องมากกว่า”

(เมียง, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“รู้จักแคส(นักแสดง)ญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น แล้วเริ่มย้อนผลงานเก่าๆของเขามาดู เมื่อเริ่มดูไป 1 ภาคก็เริ่มติดใจ เลยเริ่มหาภาคใกล้เคียงหรือภาคใหม่ๆมาดูต่อเรื่อยๆจนสุดท้าย ก็ติดใจในความสนุกของเรื่องกับแคส ไปจนได้ เริ่มดูเดน-โอ ...ตั้งแต่นั้นมาก็ตามดูทุกภาคเลย จนจะติดเป็นสาวไรเดอร์แล้วเนี่ย ฮาๆ นี่ก็ทยอยๆโหลดภาคเก่าๆของเฮย์เซย์ไรเดอร์ให้ครบเอาไว้ดูประกอบดีเคท เพราะ ซาโต้ ทาเครุ เจ้าเรียวนี่แหละ ยูโตะก็ชอบนะ ฮา แอ้มเซยู (นักพากย์) ที่ชอบก็มาอีกคน เสียงเจ้าริวตะ⁵⁰ สุมุระ เคนอิจิ⁵¹”

(โบว์, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

⁵⁰ ริวตะ หมายถึง ริวทาโรส (Ryutaros) อิม่าจินซึ่งทำสัญญากับเรียวทาโร่ เป็นต้นที่ 4 ผู้ซึ่งเป็นที่มาและพลังของร่างเดนโอกันฟอร์ม เป็นปีศาจที่เอาแต่ใจ เหมือนกับเด็กประถมไม่มีผิด แต่มีส่วนที่นิสัยดีคือ รักสัตว์

⁵¹ สุมุระ เคนอิจิ หมายถึง เคนอิจิ สึซุมุระ (Kenichi Suzumura) เป็นนักพากย์ชายชาวญี่ปุ่นผู้ให้เสียงริวทาโรส

4.2.3) กลุ่มที่เริ่มประทับใจจากทั้งรูปลักษณ์และเนื้อเรื่องของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่

นอกจากแฟนคลับ 2 ประเภทในข้างต้นแล้ว จากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้วิจัยยังพบอีกด้วยว่า แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คนจาก 24 คนที่เหลือนั้น เป็นกลุ่มแฟนคลับที่มีจุดเริ่มต้นของความประทับใจในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มาจากทั้งเนื้อหา การดำเนินเรื่องและรูปลักษณ์การออกแบบรวมทั้งนักแสดง ซึ่งในจำนวนนี้มีทั้งคนที่เคยชอบและไม่เคยชอบมาสค์ไรเดอร์ยุคเก่ามาก่อนรวมอยู่ด้วยเช่นกัน

“เนื้อเรื่องน่าติดตาม ชดสวย ถึงบางเรื่องจะออกแบบไม่โดนใจแต่ยอมรับว่าทำออกมาได้สวยงามมาก สัตว์ประหลาดสวยดีบางเรื่องชอบมากกว่าพระเอกอีก มีพลังสมกับเป็นยอดมนุษย์”

(เอกราช บ่ายเจริญ, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

“เพราะเนื้อเรื่องครบ ผมคิดว่าไรเดอร์เหมือนซีรีส์เรื่องหนึ่ง เหมือนซีรีส์สืบสวนสอบสวน มีแทรกด้วยฉากต่อสู้ เนื้อเรื่องน่าติดตามน่าลุ้น และอีกอย่างคือนักแสดงครบ อย่างพีเทเพนโด ดูครั้งแรกรู้สึกว่ายี่โฮ⁵² แสดงได้ดีมากๆ”

(ขุน, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“ชอบเนื้อเรื่องที่ฝ่ายปีศาจมีทั้งฝ่ายดีและฝ่ายร้าย รวมไปถึงความลึกซึ้งของเข็มขัดไคสะ⁵³ ที่ทุกคนที่ใช้จะตาย นอกจากนี้อุปกรณ์แปลงร่างของเรื่องนี้ยังออกแบบมาเป็นโทรศัพท์ที่ดูทันสมัยด้วย”

(นาฏชนก อจลเสวีวงศ์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

จากการที่แฟนคลับมีที่มาอันแตกต่างกันนั้น ยังทำให้สามารถวิเคราะห์ได้อีกว่า ศักยภาพของภาพยนตร์การ์ตูนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงและดึงดูดแฟนคลับประเภทต่างๆข้างต้นให้เกิดความชื่นชอบได้ กล่าวคือ มาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่มีการพัฒนาเนื้อหา การดำเนินเรื่องให้มีวิธีการ

⁵² ยี่โฮ หมายถึง มิสึชิม่า ฮิโระ (Mizushima Hiro) นักแสดงชาวญี่ปุ่นผู้รับบทเพนโด โซจิ หรือมาสค์ไรเดอร์คาบูโตะ

⁵³ เข็มขัดไคสะ หมายถึง ไคสะ ไดรเวอร์ (Kaixa Driver) เข็มขัดในการแปลงร่างของมาสค์ไรเดอร์ไคสะซึ่งผู้ใส่ต้องเป็นออร์เฟนอคเท่านั้น หากผู้ใดเป็นมนุษย์แล้วแปลงร่างจะทำให้คนผู้นั้นกลายเป็นเถาเถานหลังจากการแปลงร่าง

นำเสนอแตกต่างไปจากเดิมโดยเน้นที่ความจริงและการกระตุ้นความต้องการติดตามชมด้วย
ปมปริศนาต่างๆ พร้อมกับความตื่นเต้นในฉากต่อสู้อันตรายตาไปด้วยเทคนิคการถ่ายทำอัน
ทันสมัย พร้อมกันนั้นก็มีการดึงเอาดารานักแสดงวัยรุ่นที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่นมาร่วมแสดงใน
บทบาทสำคัญๆ เพื่อสร้างจุดขายใหม่ให้แก่ตนเองจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ภาพยนตร์การ์ตูน
ชุดนี้สามารถเข้าถึงได้ทั้งกลุ่มคนที่ชื่นชอบดารานักแสดง กลุ่มคนที่ต้องการเห็นความคิด
สร้างสรรค์ใหม่ๆ ที่ไม่จำเจเหมือนมาส์ไโรเดอร์ในยุคเก่า รวมทั้งกลุ่มคนที่ชื่นชอบภาพยนตร์
การ์ตูนที่คุณภาพของเนื้อหา ซึ่งหากภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้มีคุณสมบัติเพียงประการใดประการ
หนึ่งเสียแล้ว ก็คงไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนที่มีความต้องการอีกแบบหนึ่งได้

จึงสามารถสรุปได้ว่า ศักยภาพในการพัฒนาเนื้อหาและการใส่ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ
ลงไปในมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่แต่ละเรื่องถือเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญในการขยายฐานแฟน
คลับควบคู่ไปกับการรักษาความนิยมของแฟนคลับกลุ่มเดิมที่มีต่อภาพยนตร์การ์ตูนชุดนี้ ดังจะ
เห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งที่ได้บอกกับผู้วิจัยว่า เขาจะตั้งตารอ
ติดตามชมทันทีถ้าภาพยนตร์เรื่องนั้นขึ้นชื่อว่า “มาส์ไโรเดอร์”

“พวกไโรเดอร์นี่แค่มาผมก็จะรอดูแล้วครับ ยิ่งพวกเฮย์เซย์ใหม่นี้ มันทำแล้วไกล่ละครมาก
ขึ้นครับพี่ จำได้เลยว่าตอนแรกนี่คล้ายละครเลยครับ”

(ศิริเมษฐ์ เจริญสุข, สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2553)

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้ทราบจากแฟนคลับกลุ่มตัวอย่างอีก 2 คนด้วยว่า ในฐานะที่เขา
เป็นแฟนคลับมาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่นั้น แม้ในช่วงแรกจะเกิดอาการรับไม่ได้กับความคิดสร้างสรรค์
ใหม่ๆ ที่ทางผู้สร้างใส่มาให้กับตัวมาส์ไโรเดอร์ แต่แทนที่จะเลิกติดตามเพียงเพราะการออกแบบไม่
ถูกใจ ตรงกันข้าม พวกเขากลับเลือกที่จะพิสูจน์คุณภาพของตัวภาพยนตร์การ์ตูนด้วยการติดตาม
ชมเสียก่อน และ เมื่อติดตามชมไปได้สักระยะหนึ่ง จากที่เคยไม่ถูกใจก็กลับกลายเป็นความชื่นชม
จนเป็นเหมือนปรากฏการณ์ปกติที่เกิดขึ้นทุกครั้งเมื่อเหล่ามาส์ไโรเดอร์ยุคใหม่เปิดตัว

“หลังจากได้ดูทำให้รู้ว่าเนื้อเรื่องไรเดอร์ยุคใหม่มีการพัฒนาจนน่าสนใจมากขึ้น ตรงที่มันมีปมในเรื่องเยอะกว่าสมัยก่อนอะวะ แล้วก็คาดเดาได้ยากขึ้น ตอนแรกๆมันก็สู้กับสัตว์ประหลาดจบไปเป็นตอนๆใช้ปะ ตอนแรกว่าดูแล้วจะเลิกดูเพราะเนื้อเรื่องมันเก่าแต่ตัดสินใจดูต่อไปอีก คิดว่าตัวละครใหม่มันออกมาไวดีเลยทำให้อยากดูต่อ บทตัวละครมันพลิกผันกว่าที่คิดมากขึ้น”

(พีระพล วิริยะประกอบ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“อย่างไรเดอร์ W (มาสค์ไรเดอร์ดับเบิล)เลย รูปออกมาตอนแรกโดนแซวว่าแมงท๊ับ พอออกมาไม่กี่ตอนมีแต่คนชมว่าเท่”

(ลัทธวิทย์ สุการมย์, สัมภาษณ์, 12 มิถุนายน 2553)

จากทัศนะข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าความนิยมชมชอบในภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ในลักษณะนี้มีรูปแบบที่คล้ายกับการเกิด “Brand Loyalty” หรือความภักดีในตราสินค้าที่ผู้บริโภคจะมีทัศนคติที่ดีต่อตราสินค้านั้นไม่ว่าจะเกิดความเชื่อมั่น การนึกถึง หรือตรงใจผู้บริโภค และเกิดการซื้อซ้ำต่อเนื่องตลอด บางคนซื้อสินค้าชนิดหนึ่งเพียงเพราะมันเป็นแบรนด์ที่ตนชื่นชอบ ทั้งนี้ ข้อดีของแบรนด์ที่ขึ้นชื่อติดตลาดแล้วก็คือ คนที่นิยมแบรนด์นั้นก็จะกลายเป็นกลุ่มที่ช่วยโปรโมทให้แบรนด์นั้นๆเป็นที่รู้จักกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการเปรียบเทียบลักษณะของ Brand Loyalty กับกรณีความนิยมในตัวเหล่ามาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ของกลุ่มแฟนคลับชาวไทยนั้นก็มีรูปแบบที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ แฟนคลับชาวไทยไม่ลังเลที่จะตัดสินใจเปิดรับและให้ความชื่นชอบภาพยนตร์การ์ตูนชุดมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ เพราะภาพยนตร์การ์ตูนแนวฮีโร่กลุ่มนี้ เป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่สามารถเรียกความเชื่อมั่นในคุณภาพได้จากแฟนชาวไทย และสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะเป็นไปในแนวทางเดียวกับการเกิด Brand Loyalty ก็คือ การเกิดขึ้นของกองทัพแฟนคลับที่สวมบทบาทในการเป็นสื่อบุคคล ดังจะเห็นได้จากการที่แฟนคลับกลุ่มตัวอย่างหลายคนได้รู้จักกับมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่ผ่านทางคำแนะนำของเพื่อนๆ เช่น

“คือจริงๆก็ไม่รู้หรอก แต่คุ้ยๆไปมาเพื่อนมันดันดูเหมือนกัน ช่วงที่เริ่มดูคาบูโตะที่ปล่อยไหลดเพื่อนมันดูไฟส์อยู่แต่ตอนนั้นไฟส์มันมีลิขสิทธิ์แล้ว”

(พีระพล วิริยะประกอบ, สัมภาษณ์, 14 มิถุนายน 2553)

“แล้วยังเพื่อนผมชื่อ กัน ครับ มันบอกว่าเนื้อเรื่องดีมาก ๆ เลยหาดีวีดีมาดู ของไทก้า (เจ้าของลิขสิทธิ์มาสค์ไรเดอร์คุงะในประเทศไทย) ผมซื้อแบบยกชุดมาเลย เท่านั้นละชอบเลย ไอ้กันมันก็นะนำเว็บเจนี่แหละ เลยสมัครเว็บนี้ซะเลย”

(ชโยภาส โพธิ์ตรีเพชร, สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2553)

จากข้อมูลที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ทำให้มองเห็นภาพรวมว่าแฟนคลับของมาสค์ไรเดอร์ยุคใหม่นั้นมีพื้นฐานในความชอบและมีจุดเริ่มต้นในการมาเข้าร่วมแฟนคลับอย่างไรบ้าง โดยทั้งหมดอาจถือได้ว่าเป็นประตูด่านแรกที่ชักนำให้กลุ่มแฟนคลับเริ่มเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 7 ซึ่งเป็นเรื่องของการสื่อสารที่นำไปสู่การเรียนรู้ค่านิยมส่งเสริมสังคมและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง